

శ్రీకరమ్ములు - సద్భక్తసేవితములు

సచ్చిదానందయుతములై - శాంతినొసగు

వేంకటేశ్వర పాదారవిందములకు

నుక్కువ-నిరంతరమ్ము నమస్కరింతు.

అవధానుల పురుషోత్తమశర్మ బి.ఓ.ఎల్

తొలి పలుకు

సరసహృదయులు, రసజ్ఞులగు, పాఠతమహాశయులకు,

భక్తవర్మలకొక విన్నపము

ఈ నాపురుషోత్తమరామాయణము, 1939 మార్చి నెలలో మొదలిడి. 1971 ఆగష్టు 31వ తేదీనాటికి, భగవద్భక్తవర్మలన పూర్తి చేసితిని. నేనుమిగులనకించనుడగుటచే ముద్రింపలేనైతిని. ఈ పురుషోత్తమరామాయణము ఖమ్మంజిల్లా మధిర గ్రామమున సుప్రతిష్ఠితుడైయున్న గంగాపార్వతీసహితుడగు, మృత్యుంజయస్వామివారి కంకితమియబడినది.

శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమువారి ధనసహాయమున 1980వ సం॥ మే నెలలో నాచేరచింపబడిన “భక్తదీపిక” అను పద్యకావ్యము ముద్రింపబడి భక్తవర్మల మన్ననపొందినది. ప్రస్తుతము శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమువారి ద్రవ్యసహాయమున, నాపురుషోత్తమ రామాయణాంతర్గతమగు, శ్రీమత్సుందరకాండ ముద్రింపబడి భక్తజనుల హస్తమలంకరింపనున్నది. నా కావ్యముల ముద్రింపించుటకు, ధనసహాయ మొనరించుచున్న శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాధికారులకు, మరియు దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారియగు. మ॥ రా॥ శ్రీ॥ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ ఐ. ఎ. యస్ గారికి, నా హృదయ పూర్వకవందనములర్పించుచూ, నా రామాయణమును, సంపూర్తిగా ముద్రించుటకు తగిన ద్రవ్యసాయ మొనరింపగలండులకు, నమస్కారములర్పించుచుంటిని.

నా దరిద్రావస్థ గమనించి శ్రీ తిరుమలతిరువతి దేవస్థానము వారొసంగుద్రవ్యము చాలా తక్కువయైనను ప్రింటింగ్ ఛార్జీలు కాగితపుఖర్చు పెరిగినను, తనకు గలుగు నష్టమును లెక్కింపక నాయందాదరముతో నా యీశాత్తముల వ్యయమునకోర్చి ముద్రించు వైశ్యకులభూషణులు; నిరాడంబరులు, నిగర్వ చూడా మణులు; వితరణశీలియగు. సత్తుపల్లి వెంకటేశ్వర ప్రింటింగ్ ప్రెస్ ప్రొప్రయితురుగాదనగు మ రాశ్రీ॥ కొత్తూరి ప్రభ. కర రావుగారికిని, వారి కుటుంబ సభ్యులకు; కలియుగ ప్రత్యక్ష దైవము, నిత్యకల్యాణాద్భుతగాత్రుడగు. శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి దీర్ఘాయురారోగ్యసౌభాగ్య సంతతి నొసంగి రక్షింపకైమోడ్చు ఘటించుచుంటిని ఈనా కావ్యము సర్వాంగ సుందరముగా తీర్చిదిద్దిన సత్తుపల్లి వెంకటేశ్వర ప్రింటింగ్ ప్రెస్ వర్కర్లకు, శ్రీ శ్రీనివాసమూర్తియైన, వేంకటరమణుడాయురారోగ్యైశ్వర్యములనిచ్చి, నిరంతరము రక్షించుగాక. తప్పులున్న క్షమింప స్వాదయులకు నమస్సుమాంజలిఘటించెద.

సత్తుపల్లి

బుధజనవిధేయుడు

ఆగష్టు 1981

అవధానుల పురుషోత్తమశర్మ.

కవి. అవధానుల పురుషోత్తమశర్మ * కవిపత్ని. లక్ష్మీనరసమ్మ

జననము:- 4-9-1932

జననము:-15-11-1940

పురుషోత్తమ రామాయణము

సుందరకాండ

(పద్యకావ్యము)

శ్రీ మత్సుందరవిగ్రహ
కామితఫలదాయకా నుఖాంకరశౌర్యో
ద్దామా భవహర పరమా
త్మా మృడ మృత్యుంజయాభ్యమధిరనివాసా.

గీ॥ అవధరింపుము ధర్మజ్ఞుడైతనర్చు
జాంబవంతుడు పురికొల్ప శాత్రువులను
రూపుమాపగజాలు మారుతతనయుడు
తనువు పులకింప సింహనాదమునొనర్చి.

సీ॥ తత్సమయంబునదగరావణానీత యైన సీతను జూడనభిలషించి
శత్రుకర్మనుడగు సామిరి చారణుల్
చరియించునానభస్థానమందు.
ధీమంతుడై జనఁదివిరి శ్రీరాముని ముద్రికఁగైకొనిముదముతోడ
కడఁగి నముద్రలంఘనమొనరింపగా
సముద్రగమైన శీర్షంబుమెడయు.

గీ॥ కలిగియొప్పి గవాంపతికరణి గొప్ప
బలము ధైర్యము విక్రమ ప్రభలఁజెలఁగి
వక్షమున వృక్షముల ద్రోసివాసి మీర
నేనయగుగములజంపు మృగేంద్రభాతి.

చం॥ తన భుజవిక్రమంబును నుదాత్త జవంబును సమ్మతిమనం
బుసనకలామరుల్ వొగడ పుణ్యగునాహనుమంతుడంత, ఆ
య్యనశతయోజన్వళమునై దగునంబుధిదాటి లంకకుం
జనగణుతింపగా బెరిగె శైలనిభోన్నత గాత్రుడోయనన్.

కం॥ భీమహితుడైన హరుతి
భీమాననుడగుదు పెద్దపెట్టున నణపుల్
నోమపథమావరింపగ
రామునకుంజయముపలికి ప్రాజ్ఞుండగుటన్.

ఉ॥ అంబుట ప్రాగ్విశాఖిముఖుడై కః సింహుడు భక్తితో వివ
స్వంతునకున్ గిరీశునకు వారిజగర్భునకున్ పులోమజా
కాంతునకున్ ముకుందునకుగాలిఃజేతులనెత్తిమొక్కి వి
క్రాంతి మహేంద్రపర్వతము గర్జనసేయుచు నెక్కియిట్లనున్.

గీ॥ ఎనుగు కవులారనిజమేను విన్న వింతు
శీఘ్రమే లంకకేగి యాసీతనందుఁ
గాంచివచ్చెద లేనిచో కడురయమున
స్వర్గమునకేగి దర్శింతు జనకనుతను.

చం॥ ప్రవిషమునందు మైధిలని ప్రీతికనుంగొననేని క్రమ్మఱన్
గొడికొని లంకకేగి సురికోటినుతింప నిశాచరేంద్రుడు
ర్మదుని మదీయ వాలమునమచ్చరికించుచుఁబట్టి కొట్టె దె
చ్చెని నినపుత్తుడుబ్బ రఘుసింహుని చెంతకు నెందఱొడ్డినన్.

గం॥ రాముడు విడిచినబాణము యేమెయివేగమునఁబోవు నంచగనశ్చ
భీమకంబున నేగెద రామునిబంటునకు దుష్కరంబిలగలదే.

గీ॥ లావు మెఱయగ గొనితెత్తు లంక పెఱికి
వాయుపుత్రుడు విక్రమవర్యుడనుచు
యక్షగంధర్వసిద్ధ సాధ్యాదిసురలు
బిట్టువినుతింప నసురుల పీచమడచి.

కం॥ అని బలికి యతిరయంబున
హనుమంతుడు నబ్ధిదాటి యభ్రపథమునన్
జననెగసియమ్మహేంద్రము
దనయంఘ్రిని నదిమె నదియు ధరణింగ్రుంగన్.

చం॥ అచలమునైరహించుగిరి యా హనుమంతుని కాలిత్రొక్కిడిన్
ప్రచలితమై ప్రహర్షమున పాదపముల్ సుమరాజిరాల్పనూ
గుచు కడువిస్మయంబొదవ కూరిమి మారూఢిమీద పూలురా
ల్చుచు కడుభక్తి ధీమతిని సొంపలరన్ భజియింప నత్తరిన్

మ॥ గిరిమర్దించుచు వాయునందనుడు, రక్తిన్ సింహనాదంబు జె
చ్చెరసేయన్ గిరినుండుసర్పములువాసిన్ భీతిపారాడుచున్
గరళంబున్ వెలిగ్రక్క, ఖేచరులు భంగంబొంది స్వస్త్రిలతో
కరమర్ధిన్ శిఖరంబుపైకెగసి యాకాశంబువంకన్జనన్.

గీ॥ వానరశ్రేష్ఠుడైనట్టి వాయుసుతుడు
నభ్రపథికి నెగసి దానబ్ధిదాట
జవమునందార్మ్యసరిబోవజాలుదునని
దలచి దక్షిణాభిముఖుడై తరలువేళ.

గీ॥ గగనమార్గమునంబోవు కపకులేంద్రు
నున్నతంబైన దేహమునొగిసువర్ణ
కాంతి వర్ణింప పక్షముల్గల్గినట్టి
మేరుపర్వతమోయన మెఱసె మిగుల.

సీ॥ అకాశమార్గమునందుత్తరపుదిక్కు
 నుండి దక్షిణదిశ నొనరవోవుఁ
 దుఱగలించెడిమేటి
 తోక చుక్కయనంగ నొప్పిన కపినాథునుద్ధతమగు
 కాంతి లంకకు పీడఁ
 గావించఁగదని యంద్రాదిదేవతలిం పె సంగ
 నిజ విమానంబుల నిలచి నభంబునఁ
 గన్గొనుచుండ నక్కపివరునకు.

గీ॥ తగిన సమ్మానమొనరించు తఱియిదియని
 మది సముద్రుఁడు దలచి ధీమంతుడాధ్యు
 డైన మైనాకుడను పర్వతాధిపుగని
 సుసాధురొక్తులనిట్లను, సుచరితుడవు.

కం॥ తొలి కులంబుల నెఱకలు
 కులిశాసాతి వాగువుండు కూల్చెడివేళన్
 బలముడిగి భీతినీటి
 జలధిఁబొచ్చితివి నేను సమ్మానింపన్.

గీ॥ రామకార్తవీర్యమై పరాక్రమయుతుండు
 నా నునందసుడిదైన వచ్చుచుండె
 నతఁ టి విశ్రాంతి నీ నిగాద నమలమతిని
 గొనుట శ్రేయస్కరంబు నీకును శుభంబు.

గం॥ పెండ్నిచ్చాకు కులంబున నన్నుతి జన్మించినట్టి సగరునిచే నే
 నన్నగి వృద్ధింబొందితిన్నా శ్రీరామునన్వయంబదియగుటన్.

కం॥ రామునకు నెలుసేయగ నామది నెంచితినిగాన నాపై కరుణన్
 సామిరికి విశ్రాంతిని ప్రేమన్ జేకూర్చుమీవు పెంపొందంగా

కం॥ పాతాళలోకమందలి దైతయులు మగుడపైకి దగరాకుండన్
ప్రీతిని నిండుండిట నిను నాతతముగనిల్పె దీనినాత్మ దలపుమా.

గీ॥ రామ కాశ్యపియైదైత్యరాజపురికి
నభ్రపథమున నేగుమహానుభావు
డతిథియును పూజనీయుడనై రహించు
నితని కాతిభ్యమిమ్ము గిరీంద్రవడిని

కం॥ రాముడు సద్గుణధాముడు
భీమబలుండసురతతిని పీచుడంపన్
శ్రీమన్నారాయణుడే
యీ మహిజన్మించెనందు రింద్రాది సురల్.

గీ॥ స్వర్ణచామడనివు నీ స్వర్ణశిఖర
ములను విశ్రాంతిగొనిరక్కసులనడంప
సీతను వెనకబోవు విఖ్యాత చరిత
నమ్మతిని లెమ్ముయాతిథే మమ్మునిమ్ము

కం॥ రాముని మందితనంబును
భూమిజరావణనియింటుబొగులుటమతీయా
సామీరిదూతకృత్యము
సీమదినగ్గించె దేని నెఱివడి లెమ్మా.

చ॥ అనుట యు చ్చగిగింద్రుడు సురాసురులౌత్మముదంబు నొంగన
బునిధిని—నిర్గమించె పొలుపున్నెలరాజు వెలుంగులీల కాం
చనశిఖరంబు లొప్ప పెలువన్, గగనంబును నాక్రమించు భం
గిని మదిచా నమ్ముచ్రుడునుగొమ్మని యెంత నుమెచ్చునూడగన్.

గీ॥ ఇనుడు జూదముభేదించుకొనిరయమున
బయలు వెడలినకీతి నిర్భయమెసంగ
జలభిలీనుండి రమ్యకాంతులువిరియగ
వెడలెమైనా కుడరయచొప్పడయశంబు

ఉ॥ అంత సముద్రునాజ్ఞ సభమంటుదు కాంతులజిమ్ముచున్వివ
స్వంతునివోలెతీపిని దిశావలయంబును నాక్రమింప ధీ
మంతుడు వాయునందనుడు మానసమందు దలంచె నౌర న
స్సెంతయు మోసగింప నితడేపునడాసినదైత్యు డేమొకో.

గీ॥ శాకు విప్పునూపాదించనీ కరణిని
పిర్వతాకారచూని దుర్గర్వనృత్తి
నిర్భు లెపిరించెనక పీనిమట్టుపెట్టి
లంక కే గెదగాక నిశ్చయమతీని.

క॥ అని యెంచి వాయునూనుడు
నల్లుడు మేఘముల ద్రోలునట్టుల వక్షం
బున నామైనాకంబును
గనుగొనబడద్రొబ్బెదాని గర్వమువాయన్.

గీ॥ అంతమైనాకుడా హనుమంతుఁజూచి
ధిక్కిలొక్కినెక్కి నీ విజశక్తినాకు
నానందంబు వానర ప్రవర నీవు
నానందంబునభినందనీ ముడగుదు.

క॥ అని మానవాకృతిగొని
హనుమంతుని బొగడి చరల నత్యాసక్తిన్
వినియోగించి దానిట్లు
కనుగొంటిని నీ బలంబుమదుకర్భతమా.

మ॥ కరుణాంతః కరణుండు రామునిసతిన్ గాఢంపగా లంక కి
 ట్లరయన్ధి మతినేగు నీడవమునత్యాశ ర్యమౌగా భగే
 శ్వరుడెనిన్ భవదీయవేగమునకున్ నర్జితగానల్బుడి
 పరమానంద విలాస వైభవజగత్ప్రాణాత్మజారెంచగన్.

గీ॥ అనఘపరికింపనేరినలవికాని
 జలధిలంఘింప దొరకొన్న శౌర్య గుతుని
 నిన్నుజూచితీ-నన్ను గణింపనీడు
 యురమునంద్రోసితివి ధైర్యముబ్బ కీచి.

కం॥ తి'లిరాముని వ-శంబున
 కలిగిన సగరండ-నతని గారాపు సుతుల్
 జలధినభివృద్ధసేయుట
 వలన సముద్రుండు ప్రీతివహించి మదిన్.

కం॥ నిను పూజించిన రాఘవు ననురక్తిని గౌరవించినట్లుగునని దా
 మనమున నెంచి కపిశ్వర
 ననుప్రేరేపించె గొనుమునాడ సపర్యల్.

మ॥ నను నీ మిత్రునిగా దలంచి మదిలోనన్ వానరశ్రేష్ఠ-రం .
 జననా యీ శిఖరంబుండునిక విశ్రాంతిన్ దమింబొంపి-నీ
 తను శోధింపగ బొమ్ముమేలగుచు చా ధర్మంబు సేవించు కొం
 దును-మాన్యుండగు నీకు నేను పకృతిన్ దోరంగాకొంపగా

గీ॥ అతిథి పండితుడై నచునజ్ఞుడైన
 నింటికేనేర నిష్ఠాన్న మిచ్చి తృప్తి
 యెవ్వడేని గు పూరింపడేని వాని
 విద్యయు నెఱుంగ కీర్తియు పట్టించోవు.

గీ॥ వానరశ్రేష్ఠుడవు నీవు వాయుజుడవు
పండితుడవు సద్గుణ ప్రవకుడగుట
భక్తి నిన్ను పూజించుట పాడియగును
దిటువుగా గొన్నునాయాతిధేయమిపుడు.

గీ॥ కృతయుగంబునదొల్లి క్షీతిధరంబులు పక్ష
మునుగల్గిగరుడునివలెజవమున
నెల్లదిక్కుల తేజరిల్లుచు విహరింప
మునుచు దివ్యులు భయంబున దడదడ
వారి భయంబు నివారింప నింద్రుడు
కులిశాహతీన్ శైలముల నెఱకలు
ఁగిండించి నామీద దండెత్తు వేళపి
జనకుడునౌ ప్రభంజనుడునంత.

గీ॥ వేగమున నన్ను గొనివచ్చి సాగరమున
బలిమి బడవైచి రక్షించెన లఘుచరిత
పక్షములు కల్గినేను సురక్షితమున
కాంతి జెన్నాఁరుటిదినభస్వతు కరుణ.

గీ॥ అమరులందు మేటియన ఘుడై సక్కిర్తి
దనరుగంధవహుని తనయుడీవ
యగుట నిన్ను భక్తి నర్చింపననిలుని
పూజచేసినట్లు బుద్ధిదలచి.

గీ॥ నీకు నాతిథ్య మొసగెద నిర్మలాత్మ
వేడ్కనాశిఖరంబున విశ్రమించి
కంద మూలఫలాదుల కాంక్ష మెసవి
గంధసతును దీర్చుకొని లంక కరుగుమార్గ.

మ॥ పరమానందమునన్ మనోబవమునన్ భావింపనంభోధి నీ
కరణిన్ వోవగవైసతేయునకు శక్యంబౌగడంపంగ-ధీ
వర నీతండ్రినిబోలి వేగమున దివ్యానీకమగ్నింప-జె
చ్చెరలంఘించితివెంచ వానరుల వాసిన్ లేడునిన్ బోల్పుగా.

గీ॥ నీవు నా శిఖరంబున నిలచి నేనుఁ
జేయు సత్కారములగొని సీతకొఱకు
లంకకేగెడుగా కబలంబు మెఱయ
నలసటునుదీర్చుకొనుమిటుననివచింప.

పం॥ హనుమంతుడగ్గిరిండుని
వినయవచోగరిమకలరి వినుతించుచు-మ
న్నన నిట్లును నామానస
మున నానందమును తృప్తి మొనసెగిరిందా.

కం॥ ప్రయత్నరమగుమాటలన
వ్యయమగునా తిథ్యమొనగియనురాగమునన్
దయనీక్షించితి వెంతయు
జయమగు నీకనవరతము సద్గుణధుర్యా.

కం॥ లంకకు రివియస్తాంబుధి
క్రుంకకమును పేనునేగఁగోరితినెద-ని
శృంకనురామునిబాణముఁ
గొంకకవడినేగురీతికోపింపకుమా.

గీ॥ అని ప్రయంబున బలికి యాయనిలజుండు
కరమునఁగిరిస్పృశియించిత్వరితగతిని
నంబరంబునకెగసియాయంబునిధిని
మెచ్చితనడా రిజనుచుండె సచ్చెరువున.

కం॥ ఈ విధమునమైనాకుడు
 పింపనికర్పించువిధము పరికించివెనన్
 దివాసీకమునూనులు
 నువనధిన్గిరిని పొగడ నమరాధిపుడున్.

గీ॥ పర్వతశ్రేష్ఠమైనాకు పజ్జకేగి
 గంగపుతోట్లనియె పర్వతేశనిన్ను
 సుచ్చితిని-వాఁయునుతునకు పేలుసేయ
 సేవు గనుకించితివిరామజీయకముగ.

కం॥ నేనేగాదు సమస్త దేవతలు యీసీఁ జేయుతోడ్పాటు నెం
 తేసినమెచ్చిరి-నీకు భద్రమగుచో యీ స్వేచ్ఛగానుండుమా
 నా నేస్తంబును నైయశోన్నతిని-విన్నాజంబుగా-భీతియో
 మైనాకాయక లేదునావలన నిన్ మన్నించితిన్ సమ్మతిన్.

కం॥ చని వలికి యింద్రుడేగిన
 దనిమిములున్మునులు విస్మయంబందుచుచా
 హనుమంతుని దీంచుచు
 జనిసురసాదేవికడకు సంశయమతులై.

గీ॥ పాకిరిప్పిధి మధురసంభాషణముల
 నల్లదేజాదుమమ్మ మహాంబురాళి
 సుశ్రవణమునలంఘించుననిలసుతుని
 వాని తేజములావు జవంబమితము.

ఉ॥ సేవు భయంకరాకృతి-గణింపగదాల్చి మరుత్సుతుండుబో
 త్రోవనునిల్చి వాని కవరుద్ధముగా బెదరింపబొమ్ము-ని
 న్నే పెధినంజనాతనయుడేర్పడర్తి జయించునోభయం
 బావహిలన్ ధృతిందఱుగ నార్తిదపించునొత్తెల్లమయ్యెడున్.

అ॥వె॥ అనిన నాగమాత యగుసురసాదేవి
సమ్మతించి హనుమజనెడుదారి
వికృతమైనరూపు వెనదాల్చినిలచి వా
యుజునివంకజూచి హుంకరించి.

అ॥వె॥ నన్ను సురసయంద్రు నాగమాతనునేను
తిండి లేక పెక్కుదినములెంచ
యార్తి నొందు నాకునాహారమునుబెట్టు
డను చునమరవరులనడుగవారు.

క॥ నినుజూపించిరి కపివర
వినుమిక నేనిలువజాల - వేగంబుననిం
పున నాకాహారంబై
మనమగు సత్కీర్తి బడయగా దొరకొనుమా.

అ॥వె॥ అనినఁదెల్ల వోయి, యనిలాత్మజుండంత
నాగమాత కెఱిగి వేగిరమున
బలికెనిట్లు నీదు పలికినతీరెంచ
సచ్చె నన్ను మెక్కవచ్చు నీవు.

గీ॥ విన్నవించెదనొకమాట వినుముతల్లి
దశరథసుతుండు రాముడు ధర్మపత్ని
ననుజుడగులక్ష్మణునిగూడి యరయనడవి
నుండ రావణుడొకనాడునుక్కివమున

గీ॥ రామలక్ష్మణు లిరువురాశ్రమమునందు
లేనితఱిజానకిన్ నిర్మలినచరితను
బలిమిని హరించుకొనిపోయె పాపమనక
తొయ్యలినిగూర్చి రాముడు దుఃఖమొంద.

జా॥ సీతాన్వేషణ తత్పరత్వమునవాసింసద్రముండాటవి
భ్రాంతిన్నే దొరకొంటి నందులకు విఘ్నంబీవు గావింపనో
మాతా బూనితివేల ధర్మమగునా మన్నించి పోనిమ్ము
క్రొత్తందిన్నక్షుధానలంబడగునే గోపింపకన్జెప్పుమా

గీ॥ నన్నుదినుగోర్కె కలిగిన నా మనవిని
వినుము సీతను లుకలో వెదకిజూచి
రామునకు జెప్పియివ్వార్త రమణవచ్చి
నీకు నాహారమగుదేను నిజముతల్లి

గీ॥ మాటఁదప్పడు మారుతాత్మజుడునెపుడు
సీత సేమము రాముని చెవినివైచి
తిరిగివచ్చెదనా కానతిబ్రయమున
నిమ్ముగా దారినేగదనింపుతోడ.

ఆ॥వె॥ అనిన సురసనవ్యయనిలాత్మజునిజూచి
నన్నుమోసగించి మున్నుజనన
వాడు నొక్కడేనిలే డింతవరకును
సరసిజాననుండు వరమొనగుట

గీ॥ తిక్కమకలు జాలులేనన్న తిక్కమించి
యేగ సాధ్యమెదివ్యులకేనిగాని
నదన కుహరంబుఁ జొచ్చినవాలుమగని
నిన్ను కుడువకవిడతునే నిందలేల

ఉ॥ వారవర్య నిన్ను బలవంతముగా భుజియింతు జుమ్ము
తైనను నెందఱొడ్డినను హాయిగకుడ్డిని నింపుకొందు నీ
జానకీయున్ రఘూద్వహుడు సమ్మతి నిన్నిలగావచ్చినన్
జానుగ నోడిపోదురిక సైపగజాల నిమేషమేనియున్.

గీ॥ అనున కోపించి హనుమంతుడంత మీద
నిక్కిదశయోజనంబుల నిడివి_యంత
వెడలుపుంగలదేహము విస్మయమునఁ
బెంచినంజూచి సురసదా ప్రియమునొంది.

గీ॥ ఓజ వదనము నిరువది యోజనముల
నిడుపునధరింప మారుతినేర్పొలయగ
నున్నతివహించి ముప్పదియోజనములు
పెరిగె భేదరులెంతయు భీతినొంద

ఆ॥వె॥ మరల సురస దెఱచె పరికింపనలువది
యోజనములనోరు రాజితమున
హనుమడంతఁ బెరిగె వినుతింప నేబది
యోజనముల మేను_జేజమెసగ.

సీ॥ అతులిత బలధాముడైన వాతాత్మజు
దీర్ఘ దేహముజూచి ధీరచరిత
యైనట్టి సురసదానరువదియోజనం
బులనోరుదెరచిన పొంగి హనుమ
పెంచెనుదనమేను పేర్మిడెబ్బదియోజ
నముల మేరకు నంత నాగమాతఁ
దెఱచెవక్త్రము భయాధిక్యతగొల్ప-న
శీతియోజనములు శీఘ్రగతిని.

గీ॥ స్వర్ణశైలాభదేహ్మాడెసరభసమున
నవతియోజనముల వాయునందనుండు
పెరిగినంగాంచి సురసయాభీలవృత్తి
నూఱుయోజనముల నొప్పునోరుదెరచె.

బి. ౧. శతయోజనాయతంబును

నతిభయగంబై ననాస్యమమరగనిడుపై
ద్యుతిజిహ్వాన్విత సురసన్
ధృతిగాంచిమరుత్సతుండుఁ దీర్పతిగాసన్.

గీ॥ మనమునందొచ్చెనీ నాగమాతయిట్లు

నన్ను భక్షింపఁ దెలుచుచున్నది వదనము
చిన్నదేహముగైకొని శీఘ్రమేను
నక్తమును జొచ్చితరిగి వెల్వడుటమేలు.

క. ౧. అనిదలచి సూక్ష్మరూపం

బునపావని సురసకుక్తి పొందికతోఁజొ
చ్చి నిపుణతన్ దావెల్వడి
వినయమున నామెకెఱిగి విజ్ఞతమెఱయన్.

గీ॥ పలికె నీనోటబడకుండ ప్రాణియొన్న

పారిపోజాలదనినీకు బ్రహ్మవరము
నిచ్చుటనుజేసినీకుష్టయేనుఁజొచ్చిఁ
దనిపతింగదయీశేశ దక్షతనయ.

క. ౨. శ్రీరామునిదేవేరిని

సారయనేలొకకేగ నాజ్ఞనొసగుమా
ధీరాన్వితసీయానతి
ధీరతమంగళములెసగు దీవింపుమనన్.

అ. ౧. అట్లుదనముఖంబునంగుండి వెలువడి

రాహుముఖమునుండి రహివెలువడు
చంద్రునట్లుదీ ప్తి జనొంద ననిలజు
నరసిసురసయిట్టలనియొబ్బిత.

1వ|| కార్యసిద్ధియగుతకడురయంబుననేగి
రక్కసులనుజంపి రాముతోడ
నతనిభార్య సీత సనురాగమునజేర్చి
యవనిరామదూతయనవెలయుము.

క॥ అని పౌరమ్యకారంబున
హనుమంతుని మెచ్చిసురసయమరాజుకిన్.
జనినన్ వాయుతనూజుడు
ననిలునివలెగగనపథమునందు జనంగా

చ॥ గమనమునన్ భగవద్దేవునికంటె గణించగనీతడెప్పుడో
సుమనసులన్ జయింపగల శూరుడు నీ హనుమంతుడంచుభూ
తములునుతింప నంబునిధి దాటరియంబుననేగుచుండ-వి
క్రముడగు వాయునందనుని రక్కసి సింహికజూచియుబ్బుచున్

గీ॥ ఇచ్చవచ్చిన హుపమునింపుమీరఁ
గాల్చునదిగాన నదిపర్వతమునుబోలు
దేహమును పెంచియోచించెతిండిలేక
బాధపడుచుండవీడు నాబారిజిక్కె.

క॥ తినియుదనే నీ కోరిని
ననిజలనిధినుండినదియు ననిలజుమైసీ
డనుబట్టి యాడ్వనాశిడు
దనగమనము కుంటువడ తుదలచివ నమునన్.

చ॥ అనిలునివోలెనాకనమునందురయంబునవోవునాదునీ
డనునదెయొక్కరక్కసిదటాలునబట్టిన నాజవంబు నె
క్కునవడిడగ్గనిజ్జలధి కూరిమిడాగిన యన్నిశాచరిం
దునిమిహుటాటిహుటింజనెద దర్భదైదశాస్యకీటికిన్.

కం॥ సుగ్రీవుడుఁ దొలిచెప్పె—ద

శ్రీగ్రీవునుజ్జ జలధి సంచారిణి ఛా

యాగ్రాహయై నజతుపు

నాగ్రహము. మ్రుంగవచ్చునని యదియిదియో.

కం॥ అనియెంచి వాయుసూనుడు

ఉపదేహముకుటుచజేసి తడయక శీఘ్రం

ముసింహికకుఁ నిబడి

నానాభిములజీటిజంపె కంపింపదెసల్.

గీ॥ సుహికనుజంపి యక్కపిసింహుడంత

సప్రభవమునకెగసిన తనిజూచి

సర్వసూతములవ్వేళసంతసమునఁ

బలికెమెచ్చుచు నీకు శుభంబులగుత.

ఉ॥ ధైర్యము సూక్ష్మదృష్టియును. ధర్మగుణజ్ఞత కార్యసిద్ధి గాం

భీర్యము విక్రమాధ్యతయు పేర్మియశంబునెసంగ సద్గుణ

దార్యములన్ క్రమంబున ముదంబున నొప్పెడు నీకనారతం

జార్యజెలంగు మంగళములా రఘురామునిసేవనిద్దరన్.

గీ॥ ఇమ్మహాసత్త్వమును మడియింపనీకు

గా కనన్యులవశమౌనె గరుడునివలె

జవమునంబొమ్మ లంకకు జయముకలుగు

ననుచు దీవింప హనుమంతుడాత్మసలరి.

కం॥ సునమునసురలకు మోదము

జనియింపగ రక్కసులకు జంకొదవగపా

వనివెననూజామడలా

సనిధిన్ లంఘించి ధీరవర్యుండగుటన్.

గీ॥ పడిసువేలాద్రిక్కుమ్మైవాలిఁ గాంచె
నలత్రికూటాద్రిశిఖరములందు నొప్పు
చున్నలంకనుకొతుకముట్టిపడగ
వాయుసూనుడు నాశ్చర్యవదనుడగుచు.

సీ॥ పద్మోత్పలాయుతప్రభవీనుబావులు
పుష్పవాటికలునుఁబొలుపుమీరు
యుద్యానవనములు నొగికాంచనాన్విత
ప్రపాకారముల బహిర్ద్వారములను
రత్నస్థితములౌరాజమార్గంబుల
దుర్గమమైనట్టి దుర్గములను
మరకతమాణిక్యమణులనుద్భాసించు
గోపురంబుల కొల్వకూటములనుఁ

గీ॥ గలిగినురలోకమోయనుకరణినొప్పి
స్వర్ణకుడ్యంబులును గవాక్షములతోడ
దీప్తినొప్పురుబహువిత్తరికలతోడఁ
గాంచెరమణీయమైన లంకాపురంబు.

గీ॥ సీతికోవిదుడగు యంజనీతనయుడు
నిట్లుజింతించెమది దనుజేంద్రుపురిని
పర్యతాకారమానియిప్పగినేనుఁ
జొరబడుటభావ్యమౌనె విజ్ఞులకుదగునె.

అ॥సె॥ కాసనూక్మమైన కాయంబుగైకొని
లంకజొచ్చి దైత్యులఁగికురించి
రామచంద్రునతిని, రాజవగంధిని
వెదకువాడపురిని విన్ననువున,

గీ॥ ముందు వెనుకలనరయక మూర్ఖబుద్ధి
పండితుడననిగర్వించి, పార్థివునకు
కీడుగల్గిండు. దూతదుష్కీర్తి నొందు
నంతియేగాదునరకమునందుగూలు

౧౬॥ తయపరాహుకాలమున
నెవ్విదిబోనగు లంకకేను, నా
కాయమునింతయున్నతముగాఁ
గనవచ్చిన, రాక్షసాళి నా
భ్యేయమెఱుంగకుండుట
చుదించుచుదాకిన యుద్ధమగ్నతన్
రోముటనెట్లుసీతనుఁ దిరోహితమా
ప్రభుకార్యమిత్తజిన్.

౧౭॥ చాపచ్చినపని రాముని
నేవేరినివెదకుటరయ ధృతి నాపిదపన్
దెవారుల దుష్టుడునా
రావణుడుదమడపవలయు రాజితకీర్తిన్

౧౮॥ సర్వకర్మచేత విరచింపబడి హేమ
రజతసౌధములను రమ్యమగుచు
విజితశైలముట రాజిండులంకను.
హంచె గాడ్చుచూలి కాతుకమున.

౧౯॥ సర్వకల మేల్మీయంత్రముల భాస్కరతేజును తోడనొప్పు గో
పురములు భీకరాకృతులపొంగెడిదైత్యుల కంటికింపునా
కొనుచీరయోధుల నపూర్వమునొగజశాలలన్ భయం
పడమగుశక్వళాలలను కావలెవారలఁ జూచెనాతడున్.

కం॥ స్వర్ణప్రాసాదంబుల స్వరసంభములచేత సౌందర్యమునన్
స్వర్ణాద్రిబోలునిదియని వర్ణిండు చరామదూత
వలనునెఱుగుచున్.

మ॥ తనలోనిటుదలంచెవాయుజుడు
నేధాతీజసేమంబుమె
ల్లనశోధించియెఱుంగ సూక్ష్మతనువున్ లావౌప్పగాదాల్చి లం
కనుసేజొచ్చెదరాతీకాలమున లేకన్దైత్యులీవేళబా
చినకార్యంబుజెడున్ మహాహవమగున్ శ్రేయంబుదూరంబగున్.

ఉ॥ దూతవివేకశూన్యుడును దుర్మతియైప్రభుకార్యమెంచ దు
ర్నితీన్ద్రోసిపుచ్చిన ననేకవిధంబులచేటునొందు—నే
సీతనుజూడనేని వడిసింధువుదాటుటన్ప్రయోజనం
బేతలపోయ రాఘవుని ప్రేయసినింగనుగొందు ముందుగాన్

గీ॥ లంకశోధించెదనుగాక లలనకొఱకు
నన్నిసౌధములందు నుద్యానవనము
లందు గుహలందు—నాతల్లియైనసీత
నరసిక్రమ్యునెగద నబ్ధిదాటి.

చం॥ గిరిశిఖరంబునందు పరికింపగనొప్పుచు— విశ్వకర్మచే
విరచితమైనరావణునివీడు భయంకరులైన దైత్యకిం
కరులు బలాఢ్యులెప్పుడును గావ సురక్షితమైజెలంగు సీ
పురమునమైధిలిన్వెదకి పొంకమడంచెదవీరవర్యులన్

గీ॥ రాక్షసులచేత దుష్టసర్పములచేత
భోగవతివోలెనొప్పు నీప్రోలుదలప
కపులుచొచ్చుటమిగులదుర్గమముగాన
రాఘవులువచ్చుటెట్లు పరాక్రమింప

గీ॥ దనుజరూపముదాల్చి యిత్తరినిలంక
 కేగినన్ నన్నుఁ గనుగొందురీయసురులు
 ననుచు సూర్యాస్తమయమగునంత హనుమ
 పిల్లరూపముగైకొనిప్రీతినొంది

కం॥ లంకానగరద్వారము శంకాలేశంబులేక సత్స్వరమున
 నడ్డంకులద్రోయుచు వోవుచు
 ఘంకారముసేయుకరుల క్రేవన్ జూచెన్

కం॥ జలదంబులతారకలన్
 తలపంగాదాకుహర్యతనిొప్పచు ను
 జ్వలమగుప్రాకారంబుల
 నలనమదావతినిబోలి హాయి నెసంగన్

గీ॥ దానవులయిండ్లు గొప్పముత్యములరత్న
 మరకతశ్యామ వైడూర్యమణులచేతఁ
 దలపగనలంకృతంబులై ధవళకాంతి
 చంద్రికలవలె తెక్కెముల్ జానుమీర

ఉ॥ దారుణమైన శూలములదాలించి దుష్టమతుల్ భయంకర
 కారులు ధూర్తవర్తనులు కాలునిదూతలవోలె లంకలో
 వీరులుదైత్యపుంగవులు విశ్రుతకీర్తిని రక్షకత్వమిం
 పాశగనూనియేమరక నర్థిలికావలిగాయుచుండగన్.

గీ॥ వారలందరఁజూచి యావాయునుతుఁడు
 మనమునందిట్లుచింతించె మఘపుడేని
 యీపురంబునుజేర నెంతేనివెఱచు
 రాఘవులువచ్చుటెట్లు ధీరమతినింక

॥ అంగద సుషేణ శరభులు నర్కతనయ
 సీల నల జాంబవంతులు నిర్భయమున
 నాకమిందెదరీలంకయనిదలంతు
 సందియంబగు రామలక్ష్మణులుజొతగ

ఈనగరంబు స్వర్గమునకెంతయు
 మిన్నయసంగనొప్పు సుం
 తైనకొంతలేదు మలయానిలమెప్పుడుహాయిగూర్చ నా
 భానుడుతేజముంబఱప
 భావమునంభయమొందు-చంద్రుడున్
 జానుగచంద్రికల్విణియ
 సౌఖ్యవహుండగు సమ్మదంబునన్.

మణులకాంతులు పశ్చంబుమాడ్కినొప్పు
 నున్నతములైన సామగ్రులుండుకొట్లు
 కర్ణతాటంకములగతి కాంతిమీర
 జన్మతములనొప్పు గృహములు స్తనములట్లు

తులతూగున్గద రత్నసౌధములకాంతుల్మేనభాసిందు సో
 మ్ములరీతింగనుపింప యౌపనమునన్
 మోదించుకాంతామణి.

దలపించు దనుజేంద్రపాలితమునై తథ్యంబు లంకాపురం
 విల దీనింబొగడంగశక్యమగునే యెవ్వరికెవ్వరొకటా!

అంకను హనుమంతుడు నిర్జించుట

మ॥ అని లంకాపురిజొచ్చువాయుజుని

విశ్వరాధ్యునీక్షించి-లం

కనిబంధించుచు రాక్షసాంగనవలె గన్పట్టుచు రక్తలో
చనముల్ భీషణమైనవక్త్రముమరణ సంవేగముంజెంది పా
వనితోనిట్లను వానరాకృతిని దుర్వ్యాపారవిత్తుండవై

కం॥ నీవెవడ వేలవచ్చితి

రావణపాలితమునౌ పురంబునుజొరగా

దేవతలకేని సాధ్యమే

భావింపగ వచ్చుటందు పలుకుముత్పరగా

కం॥ నేలంకానగరంబును నీలావుం జవము శక్తి నేర్పు సహింసం
జాల వినువానరాధమ యాలంబొనరింతువేని
యడగింతుపనఁ.

గీ॥ అనిన హనుమంతుడాలంకకనియె నిట్లు

విక్రీతరూపము నేత్రముల్ వెలయనిట్లు

నన్ను వెఱపించుచున్న నీనామమేమి

కామరూపిణిని నీకమ్ముదలంప

ఉ॥ నేనొకవానరుండను గణింపదశాస్యుపురంబునైన లం

కానగరమ్మునందు తమకంబుననొప్పువనంబులఁ ఫలో

ద్యానములన్ గృహంబుల భయంకరరూపులు విక్రమాధ్యుని

దానవులన్ గనుంగొనముదంబునవచ్చితి నిత్తఱి వెనఁ

శా॥ ప్రాకారంబులు దుర్గముల్ భవనముల్
 ప్రాసాదముల్ చైత్యముల్
 వ్యాకోచంబగుపూలదోటల గృహోద్యానంబులంజూడగా
 నాకాంక్షించి గణింపవచ్చితిని నాకాటంకముంగూర్చి యు
 త్సేకంబూనిపరాభవించెదవు యిస్సీధర్మరాహిత్యవై

కం॥ రావణపాలితమగుపురి
 దేవేంద్రునిపురముకంటె దివ్యంబనుచున్
 కోవిదులుజెప్పవచ్చితి
 కావున నగరంబుజూడగాఁ బోనిమ్మా

గీ॥ వానరుడనేను నాతోడవాదమేల
 లంకశోధించి మగిడి జలధినిదాటి
 వెడలెదను నాకునాజ్ఞపవిత్రమతిని
 ధృతిసంగుము నామీదద్వేషమేల

కం॥ ఇంగితమెఱుగక నాపై
 యంగవికృతాస్యవగుచు నదలించెదు యి
 బ్బంగిని భావ్యంబగునే
 భంగింపగ కోతిజూచిభయపడఁదగునే

చం॥ అని హనుమంతుడంతట పుణాభిముఖుండునునైజనంగ హు
 మ్మనియఱచేత లంకపవనాత్మజునిఁప్రహరింప మండిమా
 యనిలతనూభవుండును రయంబున లంకిణి జుట్టుబట్టి నే
 లనుబడవైచి గ్రుద్దెనుబలంబడగఁ దపియింపరక్కసిన్

కం॥ హనుమంతుని పిడిగ్రుద్దెను తనదేహముపిండిగాగ తత్తరవడి యి
 ట్టునులంక హరుతింగని వినుచుంగనఁజంపరాదు విజ్ఞానులిలన్

61|| సపు మహానుభావుడవు నీతిపిడుండవు వానరోత్తమా
 శేవెలడి భయంపడితి నీపిడిగ్రుద్దున నన్నమయ్యెనా
 శేప-విరించి నాకుదయజే సెవరంబొకదానితోల్లి లం
 కావినుమొక్క వానరుని గాటుపుగ్రుద్దున మేనునొవ్వగఁ.

62|| ఏకలమానసవైన నావేళనుండి
 లంకకుంజేటుగల్గు దలంచిదూడ
 ననుచు-నీనాడు నొచ్చెనాయంగకములు
 నింకదాపగనేల కపింద్రవినుము.

63|| సీతిదొఱంగి రావణుడు నీచమర్తి బలిమిన్ హరించెనా
 సీతను-దాననిప్పురము శీఘ్రమరామశరాగ్నిదగ్ధమై
 భీతిఘటించు దానవులపీచమడంగు భవన్మృతంబునం
 ప్రీతినెనంగు రామునియభీష్టములున్ నెఱవేరునెంచగఁ

64|| నినుమార్కా! నినురామదూతవని యన్వేషింపఘాత్రీణ ని
 ద్దనుజాధీశుపురంబుజేరితని సీతంజూచి శ్రీరామచం
 ద్రునకావార్త నెఱుంగజేసెదని ధూర్తుండైనలంకేశ్వరుం
 డనిగూలంగలవాడటం చెరిగితిన్ హర్షించితిన్ భీమరా

65|| నాకువరమిచ్చె లోకేశుడీకరణిని
 నతులితబలుండునగు వాయుసుతునివలన
 సీదుదేహమునొచ్చిన మేదురమును
 ఓక్కి-చెడులంకయని దొల్లి నిక్కువముగ

66|| గావణపాలితంబు నమరావతికిడగునట్టిలంక నే
 గీవిధి నీపరాక్రమము నేర్చునజూపి జయించి నీచుడె
 రావణకీర్తిమాయ సుకరంబుగజొచ్చి విదేహసంపదన్
 వినుతప్రభావ గణుతింపగజెచ్చెర నూరడింపుమా

కం॥ అని బలికెడియా లంకన్

హనుమంతుడుమెచ్చి యామెయాడునియగుటన్
కనికరమునవధియింపక
జనియెన్ లంకాపురంబు సరగునజొరగా

గీ॥ వానరశ్రేష్ఠుడైనట్టి వాయునతుడు
కామరూపిణియైన లంకనుజయించి
దర్శమెసగ ప్రాకారముదాటి రాత్రి
వేశలంకనుజొచ్చెను విక్రమమున

కం॥ ద్వారమున శత్రుపురమునుజేరనిపిద్దంబు ననుచు
శీఘ్రమునప్రాకారముదాటిపీయంబున
నారావణపురముజేరు నవగరమందున్

గీ॥ శత్రుపురముప్రవేశించు శౌర్యధనులు
వామపాదముమోప ౯ వలయుననుచు
గీష్పతిమతంబుగాన నాకీశవరుడు
ప్రీతివామాంఘ్రిలంకనుబెట్టి నిలచె

మ॥ బలవంతుడగువాయునందనుడు
దర్పంబొప్ప లంకాపురిన్
గలసౌధంబుల రాజమార్గముల
వికాంతిన్ బ్రకాశించు దై
త్యుల శూలాయుధపాణులన్
మదయుతుల్ దోర్వీర్యసంపన్నులన్
గలయన్జూచె గృహంబులన్
మణిమయత్కాంతుల్ బిసాళింపగా.

హనుమంతుఁడు సీతనువెదకుట

గీ॥ అతికూటాద్రిశిఖరమునందు నొప్పు
లంకయందలి భవనములన్ విలాస
మైనకృతకాద్రులను ప్రియమాటదాచి
స్వర్గమిదియని విభ్రనుస్వాంతుఁడగుచు

గీ॥ మంగళకరంబులున్ రత్నమయములగుచు
ధవళమేఘంబులనుబోలి దనరు సౌధ
తతులజూచుచు వాయుసందనుడుఁపేర్చి
నవనిజనులంకఁజూచెగననిఁదలంచె

క॥ భవనంబులపరికించుచు నవనిజశోధింప మిగులనా తురతన్ గీ
రవరుడునగు హనుమంతుడు
ప్రవిమలమతిజూచె సౌధరాజములవెనన్

గీ॥ ఒకయింటినుండి వేరొకయింటికిఁగచు
రామపత్నిని జెచ్చెర పరికింప
మారుతిదగ్గించె మధ్యముసేవించి
మస్తకై యానందమగ్నహృదయు
తైహంద్రమధ్యమమైనస్వరంబుల
చుఘంబుగాపాడు మదవతులను
నప్పరాంగనలట్లు నతిసోయగముమీర
నందెలరహితహృద్య బుగాగ

గీ॥ ప్రియులపరిరంభణంబులపేగ్నినెసగి
స్వర్గసుఖములబడసిన చందమెనయ
పారవశ్యమునందూగు భామినులను
రక్తిడిలకించెలంకను రామదూత

ఉ॥ కావలివారలన్ వికృతకాయుల నిత్యజపాగ్నిహోత్ర దీ
క్షావరులన్ బలాఢ్యుల నిశాటులభీకరగాతులన్-దశ
గిరిపుపురంబునాడుపరికించెను మారుతి వేదమంత్రశీ
క్షావిధిహోమయాగముల సల్పె దీదైత్యుల నీతివేత్తలన్

గీ॥ గావణుపురింబురాజమార్గంబునందు
విడిసిపురమునున్నందు వీరవరుల
గాంచె సామీరి కఠినకర్మశవికార
గాతులను విక్రమాద్యులగాంచె హనుమ

గీ॥ గుఱ్ఱముల భద్రగజముల కూర్మినెసగు
రథములను కేతనంబుల రమ్యకాంతి
నొప్పినగవాక్షములగల్గును త్తమంపు
గృహములప్పురి దర్శించె కీశవరుడు

సీ॥ పరికించెనొక చోటపావని యగ్నియందాభిచారిక
హోమమాచరించి
శత్రుజనంబులజంపెడివారిని
వేరొకగృహమందు వికృతముఖుల
నుందరాంగుల రణశూరులనేకాక్షు
లనునేకాక్షుల లలితవదను
లను కుశూపుల ధీరులను నేకకర్ణుల
బహుకర్ణులను గార్దభముల నుష్ఠి

గీ॥ ములను సాయుధశాలల

ముజ్జగములపండియొనరిం జూలెడి భీషణాస్య

వికృములజూచె నింటింటు వెదకివెదకి

రావణపురబునందు నారామదూత

గీ॥ పృణయకలహమువిడచాడి

రతిసుఖముల కామిచికాముకులు స్వేచ్ఛగాఁగ నూత్న

కేళినొప్పారగా పరికించెచొక్కగృహము,ందును

పేర్కి సుగ్రీవసఖుడు

చం॥ కమలముఖుల్ మనోధర్మకౌగిలినమ్మదమొప్పు పారవ

శ్యమునజరింప నొక్కగృహమందుకనుంగొని వెండినొక్క

ధమున పతివ్రతామణిముదంబున

కాంతునిచెంగటన్ బ్రమో

దముసమనౌజ సౌఖ్యముల తద్ద ముష్కృత్తివహించిపాదుచును

గీ॥ భర్తృసంగమమునదిగంబరులునగుచు

సురతసుఖముల క్రిడించునుందరులను

తప్తకాంచనవర్ణుల ధవునిజూసి

విరహమునగుందుఁజులును వెండిజూచె

సీ॥ సౌందర్యవతులైన స్వాధీనపతికలు

నాధునిగూడి యానందమొంద

వాసకసజ్జికల్ వరునిరాకనుగోరి

శయ్యాగృహంబుల జక్కబలుప

విసివించి కాంతునివిడచాడి

ప్రియునకై కలహంతరితలు దుఃఖమునఁగుముల

కాంక్షనూని విరహోత్కంఠితల్

దమప్రియుఁడాలసింపగ విరహార్తి నొంద

గీ॥ పతినిద్యౌపప్రప్రపితధర్మకలునుఁ
దాపమొందగ విప్రలబ్ధులునువిరహ
గతిదపింపగ ఖండితల్గలవరవడ
ప్రియులనభిసారికలుగూడి ప్రియుమునొంద

కం॥ ప్రీతింజూచుచు హనుమదు
సీతనుదర్శించుచాంధ శీమమునన్ వి
ద్యోతించుచు లంకాపురమాతతముగ
సందరించె నా మోదమునన్

చం॥ రతికార్యోత్సాహాన్విత
మతులై యానందిమొనగ మచ్చికవిటులన్
దృతిలాలించి సుఖించెడి
నతులన్ వెలయాండ్రుగాంచె సామీరియటన్

గీ॥ రామపత్ని నగూనిజ రమ్యగాత్రి
నమలచారిత్ర పక్వబింబాధరోష్ఠి
తన్వి నేణాక్షియైన సీతనుఁగనుగొన
పేర్కొలంకను హనుమపరిభ్రమించె

చం॥ పరమపతివ్రతామణి సుభాషిణి నిర్వలినాంగి సద్గుణా
భరణ సుగాత్రి చంద్రముఖి పావనశీల దయాంబురాశియున్
సురదన రామపత్నియు యశోధన సీతను నకున్కున్
వరుడగు వా నునందనుని వక్త్రమువాడ విషాదాచుక్తుడై

ఉ॥ రామునిబాసి రావణపురంబున నొంచేదపించుసాధ్యి సీ
తామహిళన్ గృశోదగిని ధన్యచరిత్రను మత్తకాశినిన్
శ్యామను జూడనైతిని చాలదపించునంబునందు నా
రామునిబంటుజొచ్చెవడి రావణసాధము వేగరమునన్

ఆ॥ వె॥ సూక్ష్మరూపమూని శోధింపసీతిను
 సంజనీసుతుఁడు నసురవిభుని
 గృహముజొచ్చి చెమ్మగిలినకన్నులతోడ
 మదివి దుఃఖమెనయ మచ్చరమున-

గీ॥ కడుభయంకరులైన రాక్షసులతోడ
 నెలమిరక్షింపబడుచుమహేంద్రభవన
 తుల్యమౌ దశవక్త్రనిదుప్ప్రవేశమైనసౌధముజొచ్చె
 నయ్యనిలజుండు.

ఉ॥ తోరణముల్ సుస్థమయదుందుభులున్
 రథముల్ దురంగముల్
 వారణముల్ మహారథులు
 వారిజనేత్రలతోడనొప్పి ప్రా
 కారములున్ మనోజ్ఞునయ కాంతియుతంబుననౌ
 శ్రీరహస్యవర్ణముల చిత్రమునై
 పెనుపొంద జూచుచున్

సీ॥ రక్షింపదిగుగాడు రాక్షసశ్రేష్ఠుల
 సౌందర్యగాత్రులౌ సుందరులను
 రాజచిహ్నంబులరాజీలు ఛత్రచామరముల
 సౌగంధ్యధరితములగు
 చందనాగరు మకరందాన్నితపువ్వుల
 భేరిమృదంగశంఖారవములు
 గొప్పరత్నంబులనొప్పెడు కాంతులు
 బహువిధమణుల దుస్సహమునగుదు.

గీ॥ నందనవనంబునిఁ తలక్రిందుజేయు
సకలతరులును రామణీయకతమీర
మానసీయంపుపుష్పితోద్యానవనము
నందుగనుగొనెగావణమందిరమును

కం॥ రత్నసమాకీర్ణంబును రత్నపరిచ్ఛదము పౌధరాజమనంగా
నూత్నపుకాంతులవెలిగెడి ప్రత్నమునొ
దానిజూచె పావనిగడిమిన్

గీ॥ రావణనియిల్లు లంకాపురంబునకును
శూషణంబునిభావించి పొంకమునగు
నేనుగుల గుఱ్ఱములనొప్పునిదిగణింప
దివినితలదన్ను ననుచు మడిందలంచె

కం॥ హనుమంతుడుజింతించెను
దనమనమున పూతవరిత తరలాక్షియునొ
జనకజనుజూడవచ్చితి దనుజుని
చెఱుదవిలియుండదగు నిచ్చోటన్

గీ॥ సీతయెట్లుండెనో! భర్తచింతనమునఁ
దలపనామెగృహించి యిద్దెత్తువేత
పరిభవింపగబడెనొ కృపనీవిడువగ
నిచ్చకొలదితిరుగుచుండెనేమొ యిచట

కం॥ నేనింతదనుక సీతను
గానంగానైతిగాన కరుణామయిసా
జానకినినూహనెఱుగుట
మానితమతినాకుదగుసమర్థుడనగుటన్

చం॥ అనిదలపోసి రామునిప్రియన్ హనుమంతుడు

లంకలోప్రియం బానవెదకడలాచి

మడిబొంగుచు రాక్షససౌధముల్ వడిన్

గనుగొనుచున్ మనోహరముగాదిరుగాడును పూలతోటలన్

ను నిశితవృత్తగాంచుచు

యశోధనుడేగె ప్రహస్తునింటికిన్

గీ॥ అందుసీతనువెదకి మహాబలుండు

పరగనేగి మహాపార్శ్వభవనమందు.

జనకనందనవెదకి వేసరకబోయె

కుంభః క్షునిగృహమందు కూర్మివెదక

చం॥ ప్రియమునవాయుపుత్రుడు

విభీషణుగొప్పగృహంబునందు ని

శ్చయమతీసీతకైవెదకి సాగిమహోదరునింటజూచి-ని

ర్భయమున వజ్రదంష్ట్రుడనురాక్షససౌధమునందు వెడి

క్షయనిగృహంబునన్ వెదకె

చంద్రముఖున్ హరిణాక్షజానకిన్

కం॥ జవమున విద్యుజ్జహ్నుని

భవనంబున వెదకి శుకునిభవనంబందున్

పవమానను తుడువెదకెను

నవనిజరాకేందుముఖిని నతిమోదమునన్

కం॥ విద్యున్నాలిగృహంబును

నుగృతవిక్రముని రోసి యుగ్వీతనయన్

విద్యుద్రూపునిగృహమున

నుజ్జ్వలవనంబులందు నొగిగాలింపెన్

సీ॥ విఘ్నసునియింటిలో వెదకి

విరూపాక్షగృహమును ధూమాక్షిగృహమునందు
వజ్రకాయుండనువాని గృహంబును
సారణవికి టులసౌధములను
నొగివజ్రనింట యుద్ధోత్సవగృహమును
సూర్యకేతుని లోమశులగృహములు
నిండ్రబిడ్డగృహమును నిండ్రజహ్నుని
మత్తుగృహము ధ్వజగ్రీవుగృహములందు

గీ॥ బ్రహ్మకర్ణ సుమాలుల భవనములను

జంబుదూలిగృహంబును సర్పరోము
గృహము వృశ్చికరోమునిగృహములందు
రాముకాంతనన్నేషించె రామబంటు

చం॥ దనుజులసౌధరాణముల

ధైర్యధనుండు మహాబలుండు నా
యనిలబుడున్ ప్రియంబున
రయంబునసేతుగాంచ లంకలో
గొనికొనిస్వేచ్ఛగాదిరిగి కోవలినెందునుజూడనైతి నం
చునుపదిగుంది వెండిపరిశోధన జేయఁదలంచెచ్చెరన్

గీ॥ కాంతిమంతుడునగు హనుమంతుడంత

గుణమణిన్ రాముసతిని రాజునిగృహము
నందుశోధింప నతులితానంగవృత్తి
నేగియచ్చోట టురుల ధీగుణులను

గీ॥ ముద్గరంబుల దివ్యాస్త్రములను గదల
భగ్గములదాల్చినట్టి రక్షకభటులను
నుందరాంగులౌ స్త్రీలనుజూచెరావ
ణాంతిపురమున వీరుడయ్యనిలజుండు

క॥ ధవళారుణవర్ణంబుల
జవముననుచ్చైశ్శవంబు సాటియునౌ వా
రువములరావణునింటను
పవమానసుతుండురక్తి పరికించెవెసన్

క॥ ఐరావతమునుబోలెడి
వారణములజూచి మగుడవాయుతనూజుం
దొరావణునిగృహంబున
నారామమునందుదిగు యతివలజూచెన్

క॥ సుందరశైలనిభంబును
సుందరబహురత్నచిత్రకోభిళమును నా
నంగకరంబగురావణు మందిరమునుజూచి
బొచ్చి మారుతియంతన్.

క॥ ఉత్తమమైనగృహంబును
సుత్తమహాపమునొప్పుయువతుల శౌర్యో
సొల్లులరక్షకభటులను నత్తరిపీక్షించె
మారుతాస్కజుడెంచన్.

గీ॥ స్కంధవైడూర్యరత్నగవాక్షములనుగలిగి
కన్నలపండువై కడుమనోజ్ఞ
మైశుభంకరమగుచు హృద్యంబునైన
పుష్కకవిహారమునుజూచి పొంగెమదిని

సీ॥ స్వరవై డూర్వప్రవాళరత్నంబుల
విశ్వకర్మ విరించివినుతిసేయ
నిర్మించెదొల్లి వర్ణింపశక్యముగాని భంగి
పుష్పకమును బ్రహ్మకతఁడు
నిచ్చెదానికు బేరుకింపుగానయ్యది
ధనపతిన్ బాహుయుద్ధమునగెలచి
రక్తి వంచనగొనె రావణుడీపుష్పకమును
విశాలమైకాంతి మీరి.

గీ॥ యర్థయోజనవృత్తమునగుచు
సార్థయోజనాయతమైయొప్పి యున్నతమున
భర్తనిర్మితమై ప్రీతిపాత్రమైన
దానినవ్వాయునుతుడు చోద్యమునగాంచె.

సీ॥ మరకత వైడూర్యమాణిక్య
మౌక్తికకాంచనస్తంభ ప్రకాశితమును
నుజ్జ్వల రత్నమయొన్నతప్రకార
భానుతుల్యప్రభా భాసితమును
బహుమణిచిత్రిత పరమాద్భుతమ్మును
మేధుమందరనిభా మేధురమును
స్ఫటికనిర్మాణ సోపానయుతంబును
పుష్పసుగంధసంపూజితమును

గీ॥ పరగసుందరములునైన పక్షములును
కామగమనంబుకలిగి వికాంతి నింపు
గొలుపు నవ్వీమానమునెక్కి కూర్మిహనుమ
గాంచె సౌందర్యవతులగు కామినులను

కం॥ చుచిరాపానమదంబున

చందవతులునుజొక్కిసోలి మదిమదినిద్రన్.

బొడగొని యటశయనింపగ

విదితయశోధనుడు కీశవీరుడు జూచెన్.

చం॥ పనితలుకొందఱచ్చటవివస్త్రులునై శయనింప కొందఱం

గనబ్రపియుండునాడలని కాతలబిగ్గరకాగిలింప రం

జనసతులన్ధవుండనుచు. సమ్మతిముద్దిడునట్లునొప్పురీ

తిని శయనింపజూచె గణులింపగ వాయుసుతుండు నత్త

కం॥ నక్షత్రములనుగూడిన

నక్షత్రేశునివిధంబునను రావణుడున్

చక్షుఃప్రితిసొనర్చగ

వీక్షించెనుసుదతులందు వెనవాయుజుడున్.

రావణుని వైభవమునకు హనుమంతుడాశ్చర్యపడ

గీ॥ అమరకన్యలు రాజకన్యలును నాగ

కన్యలారావణునిగోరి కౌతుకమున

వలచివరియించి మన్మథవశాలునగుచు

చెట్టబట్టిరి సుఖములాశించి సరగ

గీ॥ కీణచేబూనియొకసతి వివశయగుచు

నొతిగిశయనింప నందువేరొక్కకాంత

సవతితోడలలగడగా పసందుమీర

నలసినిద్రించె సోయగమభినుతింప.

మానినులాప్రదేశమున సుద్యముద్రాపుటచే మదంబునన్
 మేనులెలుంగకన్ ప్రియునిమిదిప్రియంబున లోటికాంతలన్
 జానుగకొగిలించుకొని సౌఖ్యకరంబుగ నిద్రవోవ న
 వ్యానరపుంగవుండు చెలువంబునజూచెను జానకింగనన్.

- ౧౮ లతలవనంబువోలె కమలంబులగూర్చినమాలరీతి న
 య్యతివలు నొండొరుల్ బరవశాత్ములు
 నిర్భయములై యధేచ్ఛ న
 మృతిదొడలన్ భుజంబులను
 మస్తకముల్ పదముల్ కరంబులన్.
 ధృఢిని కవుంగలించుకొని
 యింపుననిద్రనుబెంద జూచుచున్.

- ౧౯ రమణులగుచహారంబుల
 రమణీయకజఘనతల విరాజిత సుభ్రూ
 కమనీగుత గమనించుచు
 ప్రమదంబున దలచె వానరశ్రేష్ఠుడెదన్.

- ౨౦ కలదేయిందునకైన రావణనిభోగంబెంచఁ దేజంబునన్
 జలజాప్తున్నిరసించు పీనికెనయౌ శౌర్యోజ్జ్వలుండొక్కడుం
 గలడే నిక్కముగా ద్రివిష్టపమునన్ గాలించినన్ ధీగుణా
 కలితాండేయగుగాక యన్యవనితాకాంక్షన్ విసర్జించుచో

- ౨౧ లంకాసదివంబుతోడ బోల్పంగవచ్చు
 రావణుఁ బోల్పనగు సురప్రభునితోడ
 పరసతీవాంఛలేకున్న పరగనితడు
 త్రిభువనంబులపాలించు డిప్తిసోప్పు.

గీ॥ పీనికై ప్రాణములనిచ్చు పీరవదులు
కలరులక్షలు కోట్లు లంకాపురమున
పీనివై భవమేమని వినుతీసేయ
వచ్చు భోగింద్రుడైన వహ్వా గణింప.

కం॥ రావణునిమీదికూరిమి నావెలదులు
వలచివచ్చిరట సౌందర్య
శ్రీవైభవసముపేతులు
నైవెలయుటమదిదలంప నాశ్చర్యమగున్.

కం. సురవిభుశయనగృహంబును
నిరసింపందగిన రామణీయకతన్ సుం
దరమగుశయనగృహంబును
పరికించెన్ రావణాఖ్య భవనంబందున్.

గీ. స్ఫటికవైడూర్యమణులతో స్వర్ణమునను
దంతములచేయబడిన రత్నములకాంతి
నొప్పు పీఠంబులనుగల్గి సుత్తమంపు
గృహమునానొప్పుచుండె నాగృహములెస్స.

మ. ధవళచ్ఛత్రము చంద్రబింబపు
సముద్యత్కాంతిరాణించి — నూ
త్నవికాసంబునుగూర్చ
నాశయనసౌధంబందు తల్పంబునన్
రవికాంతింబురుడించు రత్నములహారంబుల్ బ్రకాశింప వూ
సవువోలెన్ శయనించు రావణుని
నాశ్చర్యంబునన్ జూచుచున్.

మ. హనుమంతుండుదలంచె

నెమ్మనమునందారావణుంగూర్చి యి

ద్దనుజాధీశుని విక్రమంబునకు పాతాళంబు నాకంబునీ

జనలోకంబు శిరంబువంచెననినన్ సత్కంబుగానెంతు నిం

ద్రునిబంధించిన వీనిసాహసము

కీర్తుత్యాహముల్ దక్కువే.

కం. అని రావణునిముఖంబున

దనముఖముంబెట్టిజూచి తత్తరవడి యి

ట్లనిదలచె దనమనంబున

దనుజుడుగుర్తించెనేనిఁ దగమోసమగున్

గీ. నృత్తవాద్యములందున నేర్పుగలిగి

సుందరాస్యులు సుమనోజ్ఞశోభ నొప్పు

రావణునికాంతలనుఁజూచెరాముబంటు

రావణుని పాదములచెంత వ్రాలిసోల

గీ. వజ్ర వైడూర్య రత్నప్రవాళ కాంచ

నాభరణముల ధరియించి యప్పరసల

సరకుసేయని రావణసతులజూచి

జూనకినిచూడకున్కి విచారమొందె

కం. రమణీయంబగు కుచములఁ

దమిప్రియునింకొగిలించుఁ దరళాప్తివలెన్

ప్రమదామణి పటహంబును

ప్రమదంబునకొగిలించి పవళించెనటన్.

గీ కనులలోచన కాంచుని కాండదీర
 నక్కునంజేర్చుకొనురీతి ననిముడిమున
 నేలుపును కౌగిలినిజేర్చి వివశయగుచు
 సచటనిస్సంగపజూచె వాతాత్మజుండు

హనుమంతుడు మండోదరిని బాచి

సీతయుని భ్రమించుట

సీ. లోకమేనికాంతి సౌధమునబ్రకాశించి
 బాగారువన్నెల పృథులనీన
 సౌందర్యముననామెసాటి లేదనిక్రించు
 దనమున రంభాదిదరుణు లడల
 నారాపురస్థుల కాసోయగమునాస్తి
 లోనిరసజ్జలమెచ్చి యభినుతింప
 చూపనోష్ట్రుల విభ్రమానందదీప్తికి
 లానలంబనియామె తనువుజాటు

గీ. రావణుచక్రిస్తురాలు పురంధ్రపయము
 నందు పూజింపదగిన మహాత్మురాలు
 నైచ మండోదరిని రావణాంతికంబు
 నందు పవళింపజూచె నయ్యనిలజుండు

కం. లలవలకిసౌందర్యము క్షితివెచ్చుటనేనిగలదె చెలువంబున ను
 న్నట సురభానినుతైనను
 గొ చెలువొక్కొక్క దీనిగనినచో

సం. అని హనుమంతుడాత్మను
 ప్రేయంబున మెచ్చుచు సీతనామనం
 బునఁదలపోసి వెండిదనబుద్ధికి
 నెఁతయుసిగ్గుజెంది మా
 జనకజ సాధ్వీ పుణ్యనతి
 సద్గుణవర్తన రాముపిడి యీ
 దనుజునితల్పమందు
 సముదఁబునఁబిచ్చి పవ్వళించునే

కం. పరపురుషునిందుగ్గినై నను పరికింపనిసాధ్వీ
 నియమపారీణయు స
 చ్చరితయగు సీత రావణు
 సరసనుశయించునొక్కొ సత్యముదలపన్

గీ. కాననీమె మండోదరిగా దలంతు
 మయునిపుత్రక దనుజేందుమగువ దలప
 నీమె సౌందర్యమున రంభనేనిగెలచు
 మదిద రూపాలఁ దాపీయ మంచెదగునె

గీ॥ మైథిలినిజూడ నామీదమారుతియట
 పానశాలనుశోధించి పట్టుదలను
 నాయుధాగారమందు నుద్వాసవనము
 నందు చిత్రశాలనుగాంచె నతిరయమున

చం॥ తిరిగి లతానికుంజముల దేవగృహంబుల రాక్షసాళిమం
 దిరముల దీక్షతోవెదకి ధీరచరిత్రను జూనకిన్దయా
 కరుడగు వాయునందనుడు గావగలేక విషాదవక్తృడై
 వరణమునెక్కి దీనదశ వందురి నెమ్మిదలంచు నిష్టులన్.

కం. చూచితిదేవాలయముల

చూచితిసౌధంబులెల్ల సుందరవసమల్

జూచితి రావణునింటిని

చూచితి మారామునలిని చూడగనై తిన్

చం॥ వడి శతయోజననాయతపువార్ధిని దాటి నిశాచరుల్ మది
దడబడ సింహికన్ దుసిమి దానవనాథుపురంబుజొచ్చుటే
ర్పడగమనింపవ్యర్థమని భావమునందుదలంతు నింక నే
వడుపున సిగ్గులేక రఘువంశలాముని చెంతకేగుదున్

చం॥ తవిజుడునిర్బయించిన భరంబగుమేరయత్రికమింప నే
నవనిజజూచివచ్చెద భయంపడనేటికి మేలగున్ రఘు
ప్రవరునకంచుజెప్పి సులభంబుగవార్ధినిదాహించి యే
నవనిజగాననైతి కపులందర కేమని పిన్నపించెనన్

గీ॥ చెప్పె సంపాతిలంకలో సీత భర్తకొఱకు

దనమనమందున గుములుచుండె

సని యసత్యమో సత్యమో యదిగణించ

నేమిచేయుదు నింకనాకేదిదారి

కర్ణ॥ జనకజనుజూచుకొఱకై వనితలనత్రిశద్ధజూచి వైదేవీని నే

గనజాలనైతి నకటా వనటన్

గుములంగ వలసె వర్జినిగానన్.

గీ॥ సతులముఖమున ముఖమునెంచంగబెట్టి

నిపుతన్ జూచితిని కమనీయముగను

బ్రహ్మచారిని సతులనిప్పగిదిజూడ

భావ్యమే నిందుడను మహాపాతకుడను

కం॥ పరకాంతల నత్తి శద్ధంబరికించితి
 సీతయనుచు పరవశమొదవం
 ధరణింబడిశయంపగ దురితమునాకొదవె
 దుర్మతుడ నింకెట్లా

గీ॥ రావణాంతఃపురస్త్రీల రాక్షసాంగనల
 వివస్త్రుల మధ్యపాసవివశలను
 సీతగానెంచిజూచితి సిగ్గులేక
 పాపమంటుదెనాకు నేర్పడ దలంప

ఉ॥ పాతశుడన్ పరాంగనలబాగుగజూచి గణింపనిట్లు ని
 ర్భీతిని సందరించియొనరించినపాపము నెట్లువాయుదు
 ర్నితపరుండనందు గమనింపగ లోకముదిట్టకున్నె మా
 సీతనెఱుంగనైతి పరిశీలన నిందలకొగ్గితింగటా

కం॥ హనుమంతుడిట్లు మతిలోననుతాపమునొంది
 మీద న్నాపై దెలివిన్
 గొని యిట్లునిశ్చయించెను
 దనుజేంద్రునికాంతలందు ధరణిజనుగనన్

కం॥ పరికించినాడ గావున
 దురితంబెట్లంటునాకు తోయజగంధిన్
 ధరణీతనయనుజూడగ
 తరుణులలో వెదకుటెంచ దగునీరీతిన్

కం॥ తరుణీరత్నము సీతను
 తరుణులుగలజెసనుగాక దగునేవెదకన్
 పురుషులలోనగణింపగ-
 దురితమునాకెట్టులొదవు దూష్యంబగునే

కం॥ పాపమునకైన పుణ్యవ్యాపారంబునకునైన నగునుమనంబే
నోవుంగా నిటనామది నేపాపాన క్షిదగుల కెంతయునొప్పు!

గీ॥ కాన రావణకాంతల కమఃముఖుల
రక్తిజూచితి సీతకొ అకు నిజంబు
పరగకామేచ్ఛ మోహవిభ్రాంతిగాదు
పాపమిందిటునన్ను నేర్పడగలంచు

చం॥ అని హనుమంతుడెంచి హరిణుక్తి మహిజనుగాంచనైతి నా
చును మదిభేదమొంది యిటజూచితి
నొక్కగృహంబునేని, రం
జనవిడనాడకుండ బురిసర్వము తోటల పానశాలలన్
వనితలునుండుచోటుల ద్రువంబుగ
సీతనెఱుంగు వాంఛతోన్

కం॥ నావెడకని గృహమిప్పురి
లో వెదకినలేదు గాన లోపము నాయె
దేవిధి గాంపదు గద
నేవెరవున సీతనింక నెఱుగుదునకటా

మ॥ దురితాత్ముండగు రావణుండు
బలవంతుడౌ వైదేహీ త
స్కరవృత్తిగొనిదెచ్చువేళ దనువున్ గంపింబుగాభీతి జె
చ్చెరవార్ధింబడెనో ధపుండుకరుణాశీలుండు నారాముని
గ్గరదాపేర్కొని పిల్చుచు దెగియెనో గాకేమి వేరున్నదే

కం॥ పాపాత్ములైన రాక్షసులపడతిందినిరో
లేక నసురవిభుండే
కోపంబునఖండించెనొ కాపట్టంబొదవె
నెట్లు కలుగుశుభంబుల్.

ఉ॥ సీతనుజూడకేను రఘుసింహునిచెంతకువోదునేని సః
ప్రీతి రఘూద్వహుండు
మురిపెంబునుజెందుచు కొగిలించి నా
నాతినిజూచితే దనుజనాధువురంబునఁజెప్పుమన్న
రీతి నదుత్తరంబిడెద టిద్యవడన్ దలవంచెల్లునే

గీ॥ రామ సీతనులంకాపురంబునందు
వెదకి జూడనై తిననిన వీరుడైన
రాఘవుడు గుండెవగిలి స్వర్గస్థుడగును
లక్ష్మణుడు సన్నకేడ్చి యిలన్ ద్యజించు.

గీ॥ రామలక్ష్మణులీరీతి ప్రాణములను
విడువ సద్భక్తి తాపసివేసమూని
నన్నకైయేడ్చు భరతుడెట్లవనిబ్రతుకు
నతనివెంటనె శత్రుఘ్నుడరుగు దివికి

కం॥ తమసుతుల మరణవార్తను
క్రమమునవిని జూచి వగచి కొసల్యయు దుః
ఖమునంజచ్చు సుమిత్రయు
నమరపురింజేరు కైకయాపైజచ్చున్

అ॥వె॥ రాముకొఱకునేడ్చి రవిజుడుమరణించు
నినజువెంట రుమయునేగు దివికి
నంత తారజచ్చు సంగదుడుందెగు
కపులుమీద జావగలరు నిజము

కం॥ ఇంతయరిష్టము రాముని
కాంతను పరికింపకేను కడువడి సుగుణ
స్వాంతుండగు శ్రీరాముని
చెతకుజననొదవు గాన చింతింపవలెన్

గీ॥ సీతజాడనెలుంగక సిగ్గుమాలి
యిప్పుడేను కిష్కింధకు నేగుదేని
కడిమి నిక్షాకువంశము శపికులంబు
జెగుటనిస్సంశయంబు మదిందలంప

కం॥ భూమిజనుచూడ తెవ్విధి
రామునికడకెట్లువోదు రంజిలు మోసం
బేమహి నేవోతుండిన
నామహితుడుగోరునాదు యాగమనంబున్

కం॥ దొరికిన ఫలములమెనవుచు
పరగన్ స్వార్థంబునీడి పరమాత్ముని శం
కరునిభజించెదఁపన్
పరమానందంబు మోక్షపథములభింపన్

శా॥ భక్తిన్ ఘోరదపంబునేయుచునిటన్ ప్రాయోపవేశంబు నా
నక్తింబూని శరీరమునవిడచుటే నమ్మానితంబొ నిలన్
శక్తిన్ రావణుబట్టిజంపనగు నాశౌర్యంబుదీపింప సౌ
మోక్తుల్ దబ్బటమాటలేల
దురితాత్మున్బిట్లు బాధించుచున్

శ్రీరామునిసన్నిధికి
 ధీమలువినుతింప నమ్మతింగొనిపోపం
 గా రవిపుత్రుడుమోదం
 బారయ దశకంఠునొగిని నవమానించున్

వాలివలె నేనురావణు
 వాలంబునకట్టి రీవి వారిధులందున్
 లిలన్ముంచుచు తేల్చుచు
 తెలికగొనిపోదు కపులు ధృతిసనువొగడన్

సీతను దర్శించుటకై
 పాతాళముజొత్తు దివినిపరిశోధింతున్ భూతలమెల్లనుదిరిగెద
 భీతిన్ సురలార్వ నిండుపిచమడంతున్

అసి దలచుచు హనుచుంతుడు
 జనకజనేమంబు నెఱుగజాలక దుఃఖం
 బునగుండి వెండియోచిం
 చెను మనముం శోకయుతుని చెందువిపత్తుల్

అగ్నికుండమునందు హోమార్థమరయ
 యజ్ఞపశువును గొనిపోవు నట్టులేను
 రావణునిబల్మిబట్టి శ్రీరాముకడకు
 నేగెదనుగాక వానరులెల్లరు బొగడ

రక్కసులజంపి లంకాపురంబుపెల్ల
 గించి వార్ధినిగలిపెద కీర్తినెనయ
 బలియుడు దశాసనునిజంపి
 ప్రాణములనువిడిచెదనునేను నిచటనే విమలబుద్ధి

గీ॥ కలదు దశకందునకు నశోకావనంబు
నదియు గమనింప నందనోద్యానమునకు
సాటియనిజెప్ప వింటి నచ్చటకునేను
వేగమునవోయి సీతను వెదకువాడ

ఉ॥ శ్యామయు తన్వి చంద్రముఖి సాధ్వీ సరోరుహాగ్రతః
స్తోమ కురంగలోచనయు సుగదిగి పాండురదంతఃపాంశ్చ
దామినినానెసంగు నుచితంబగుపిగ్రహపుష్పినోష్పు మా
రామునిభార్య నెప్పుడుఁదిరంబుగ
జూచిముదంబునొందెదన్

గీ॥ దశరథునిముద్దుకోడలు ధర్మహృదయ
సుగుణనియైనజానకిం జూచుకొఱకు
వేయిమారైన లంకలోవెదకువాడ
ధైర్యమునువీడనేల మోదంబెసంగు

కం॥ అనిమనమున నిట్లెంచుచు
హనుమంతుడు నంతప్రాధ్విశాభిముఖుండై
దనకరములజోడించుచు
ననిమిషులన్మేలుగోరి నాత్మచుటించెన్.

సీ॥ సృష్టికర్తవిరించి చేకూర్చుశుభములు
కూర్మి శంభుఁడు మేలుగూర్చు నాకు
మార్యచంద్రాదులు శోభనంబులొసంగ
నింద్రుడు భద్రములిచ్చి ప్రోచు
యమపవనాగ్నులు నరసిరక్షింతురు
సీతకుమొక్కి నచ్చీలురైన
రామలక్ష్మణులను ప్రార్థించి
సుగ్రీవునకు నంజరించి యానందమొదవ

గీ, కడిమి నేగదనేనశోకావపంబు
నందుసీతనుదర్శింప ననుచు శక్తి
వాయుపుత్రుడు తీవిజవంబులెసగ
జనె సశోకావనంబుగాంచగ యధేచ్ఛ

కం, పెక్కండ్లువిక్రమాడ్కులు
రక్కసులూపనముగావ రక్షితమై పెం
పెక్కినతరువులతో నది.
జక్కన నలరారుచుండ సామిరిగనెన్

వె, పరగ నవ్వనంపు ప్రాకారమునుజేరి
సూక్ష్మసూపమూని సుగుణవంతు
డైనపవనజుండు శవ్వనంబు నుజూచి
మదినిమోదమంచె మానితమున

ఉ, పక్షులచేధ్వనించుచు సభంబునుదాకుచు నున్నతంబులె
వృక్షములన్ సువర్ణమునవెండినిజేసినరీతి కాంతిప్ర
త్యక్షముగాగ జూచుచు ముదంబునపూలను నేలరాల్చుచున్
వృక్షములన్గదల్చె కపివీరుడు మారుతునట్లునుద్ధతి

వె, విరులుమేనుగప్ప విలసిల్లెపావని
పూలకొండరీతి పొలుపుమిరి
యంబరమున నిలచి యమరులు సామిరి
నభినుతింప హర్షమతని ముంప

గీ, వెండితేకుల స్వర్ణంపు వేదికలను
నొప్పు జెలవుల స్వచ్ఛమౌయుదకములను
గలిగినసరోవరంబులు కాంచనమున
రత్నసోపానములదగి రంజిలంగ.

కం. తరుణాంకురపల్లవముల్
 విరివిడి పుష్పించినట్టి విరుల మనోజ్ఞం
 బొరయగ నున్నతమైదగు
 నిరుగుడుచెట్టెక్కి కపికులేంద్రుడు జూడన్

గీ. అయ్యశోకాతకులకాంతి యగ్నివోలె
 మందుచున్నవిధంబున మహితదీప్తి
 నొప్ప కపికుంజరుడుమది నొగిదలంచె
 జూచెదనుగాక సీతనిచ్చోట నేను

కం. శ్రీరామదర్శనంబును
 గోరుచు దుఃఖముననొచ్చి కురరివిధమునన్
 హారాను! వల్లభాయని
 యీరమోద్యానమందు నెల్లందిరుగన్

కా. హానాథా ప్రియవల్లభా రఘువరా యానందసంధాయక
 నేనీదాసను మోసపోయితికటా నిన్నెంచ దైతేయసం
 తానారణ్యదవానలుండవుగదా దైత్యాళినింగాల్చిన
 మ్మానింపందగు భార్యనంచువగవన్
 మాతల్లినింజూచెదన్

కం. అనిక్షేలాసనిభంబగు, ఘనమగుప్రాసాదమెక్కి కపికుంజరు
 తను జూచి యొక్కవనితను
 గనుగొనె నొకచెట్టుకింద గంభీరమతిన్.

హనుమంతతుడు సీతను జూచుట

౨॥ ఉపవాసములజిక్కి యొగిశు కపక్షాది
చంద్రరేఖనుబోలి సౌరుదక్కి
రాక్షసస్త్రీలు నిరంతరంబునుగావ
మలినవస్త్రాంగియై మరియుదీన
మతిని నిట్టూర్పులు మాటిమాటికి
నధికంబుగా నేయలంకారములను
సేయక ధూమముచేగప్పబడినట్టి
వీతిహాత్రజ్వాల విధమునొప్పి

౩॥ కుముదములు పద్మములేని
కొలనురీతి నేత్రములజాలువారు కన్నీటితోడ
నిరశనావ్రత కృశయునై నీలవేణియైన
సతినొక శాని నాహనుమగాంచె

౪॥ న్వగణములబాసి యొంటరి
శ్వగణంబులుబారిసమర వాచటచిమదీన్
బొగిలెడిమృగమన రాక్షస
మగువటునదలింప నడలు మానినిగనియెన్

౫॥ జఘనతలమునవ్రాలి
సంస్కారహీనమైనసతికేశపాశము నరయ నీల
కాంతికృష్ణసర్పమనంగ కడుమనోజ్ఞమగుచునర్తింప
మిగులదుఃఖార్తయగుచు

గీ॥ తనువునం జీర్ణ పీతవస్త్రమును
గట్టి, భాస్కరోదయమునుగోరు పద్మచునగ
భర్తృదర్శనకాంక్షయై బాధనొందు
తరుణి నొకదాని వాయునందనుడు జూచె.

ఉ॥ ఆవనితన్ మహాత్ముడు బలాధ్యుడు
నై ససమీరజుండు - స
ద్యావనజూచి భావమున పావనబుద్ధిదలంచెనిట్లు సా
కీవసజ్జేక్షణంగనిన నెంతయు మోదమువృద్ధిజెందు. సా
ఖ్యావహమయ్యె సీతయగునంచుదలంచెద నీపతివ్రతన్

పీ॥ పూర్ణచంద్రానన పుణ్యస్వరూపిణి
యమలాంగి పక్వబింబాధరోష్ఠి
సుందరమధ్యయు శ్రోణీభరాలసగమనయు
సురదన కంబుకంఠి
నీలవేణియు కమనీయచరిత్రయు
నుత్పిక్తవృత్తపయోధరాధ్య
సుభ్రూవిరాజిత సుమధురభాషిణి
రతివలె చారునేత్రములనొప్పి

గీ॥ తాపసాంగనవిధమున ధవునిగూర్చి
తపముసేయుచు చిక్కినతనువుగలిగి
పొగనుగప్పిన వహ్నినాపొలుపుదక్కి
బాధవడునీమె రామునిపడతి యగును.

కం॥ దనుజేంద్రుడెంచ బలిమిన్
 గొనివచ్చెడువేళ కట్టుకొన్నవలువ నే
 గనుగొసమెయినిధరించెను
 యనుమానంబేల సీతయగుసీతయన్

గీ॥ ఋశ్యమూకాద్రి నుగ్రివునేము
 తొల్లి రావణుడుగొనిపోవ కురరివిధమున
 నంగలార్వగజూచిన యంబుజాన్య
 యీమెయేయంచునెఱిగితి నింపెనంగ

ఉ॥ అని హనుమంతుడంత జనకాత్మజ రామునిపత్నియైన సీ
 తనుకనులారజూచి ప్రమదంబున నాత్మదలంచెనిట్లు-ధీ
 వినుత యశోవిలాసిని పవిత్రగుణాధ్యయు నిర్మలాంగి యీ
 వనితవియోగమెట్లు గుణవంతుడు
 రాముడు సైచెనక్కటా

సీ॥ రాముడుతొల్లి యీరమణికోసమెగదా
 కాకినిశిక్షించె గర్వమడగ
 సీతన్వికోసమే యేచివిరాధుని
 పరిహారెచ్చ నమరులుప్రస్తుతింప
 సీమెనిమిత్తమే యెదిరించిపైబడ్డ
 భరదూషణాది కాక్షసులదునిమె
 సీచానకొఱకు కపింద్రుడౌవాలిని
 వ్రేటునగూల్చి నుగ్రివునేలె

గీ॥ సాధ్వీ జగదేకపావని సరసిజాక్షి
 యీమెనరయగ వానరులెల్ల దెసల
 కరుగనాజేసినట్టి పుణ్యంబుకతన
 చూచితిని సీతనేడు నిచ్చోట నేను

కం॥ రామునికొఱకీ మైధిలి భూమిజకైరాముడిలను బుట్టిరి నేడీ
 లేమనుబాసి రఘూత్తముఁ
 డేమెయిజీవించుచుండె నెఱుగవశంబే

గీ॥ ధర్మపత్ని యర్ధాంగి సుందరీయునైన
 రమణి నీమెనుబాసి మారాముడకట
 మన్మథునిత్రివశరములు మదినినాట
 నటమటించుచునుండె నీయతివకొఱకు

కం॥ రామునకు ముజ్జగంబులు
 నీమహినిలభించుకంటె నెన్నోమడుగుల్
 భూమిజహెచ్చు దలంపగ
 రామునకీ సీతగలుగ రాజ్యంబేలా

చం. ధనము సమ స్తభోగములెదన్ గమనింపక భర్తవెంటఁదా
 పనముల కందమూలముల
 వాంఛభుజించుచు తృప్తినుండ ని
 ద్దనుజునిబారిజిక్కి కడుదైన్యమతిన్ విలపించుచుండె లం
 కను బలవత్తరంబుగదకర్మము వేరికినైన నిబ్బువిన్

కం॥ పతియేభూషణమగుగద
 సతులకు—పతిచెంతలేని సాధ్వీగణింపన్
 క్షితి తేజోవతియయ్యును
 నతిదీనత మలినభావయై యొప్పుజామీ

సి॥ అంగారక గ్రహ మరయికపీడింప
 వెతనొందురోహిణి విధమునొప్పి
 నాగకస్యకవోలె నవసినిట్టూర్పులు
 నిగుడ మనోధవునిం దలంచి
 మాటిమాటికి దుఃఖమగ్నమానసయునై
 శోకమేస్త్రిత్వము చొప్పురించు
 రీతి గణింపనిర్వేదించు
 నీసాధ్యకెనయగుసతులు లేరెందుడలప

గీ॥ నీమెకివ్విధి దుర్దశనేకరణిని
 కరుణమాలివిధించె పంకజభవుండు
 నిన్నికష్టంబులకు మూలమెంచకైక
 దైవగతిమీద నేమనదగునెవరిని

చం॥ అతిధృతివార్ధిదాటి యురగాఙ్గికమెప్పునుబొంది సింహికన్
 స్తుతమతిజంపి లంఘిణీయశోధనమెల్లనుకొల్లగొట్టి యు
 ధృతి బలగర్వధుర్యులగుదైత్యుల సాధములెల్లరోయుటీ
 క్షీణిజకునైగదా యిచటసీతనుజూచితి
 మోదమందితిన్

గీ॥ శక్తి లంఘించి నూలుయోజనములోప్పు
 జలధివడిదాటి లంకకుఁజని రయమున
 జూనకినిజూచివచ్చెద సత్యమేను
 ననివలించితి నదియు కృతార్థమయ్యె

గీ॥ జాగరూకత రామలక్ష్మణులుఁగావ
 నొప్పునీసాధ్య రక్కసులుగ్రవదను
 లగుచు బెదరింప మదినిభయంబునొంది
 వణకుచున్గూరెడన్ వలవంతలౌర

గీ॥ తగదుభాషింప నిప్పడిమగువతోడ
పంకజసఖుండు నుదయించి క్రుంకుదాక
సైచి యామీదరాత్రి యథోచితముగ
మాటలాడెద సీమెతో పాటవమున

కం॥ అని యల్పగాత్రుడగుచు
హనుమంతుడు చెట్టుకొమ్మలందున నాకుల్
దనమేనుగప్ప నొదుగుచు
వినమితుడైయుండఁ దమమువెలవెలబారెన్

ళా॥ వీణావేణుమృదంగవాద్యములు
నుక్వీదేవతల్ వేదముల్
రాణన్మ్రోయుచు రావణాంతికమునన్రంజిల్ల నానొద వి
న్నాణంబొప్ప దివాచరంబులు దివానాధున్ బ్రశంసించ న
క్షీణానందమెనంగుభంగి మహి పక్షివాతములే కూయంగ

కం॥ కుముదములుభేదమొందగ
కమలమ్ములుమోదమొందగా దిక్పతినం
భ్రమమొందగ నుదయాద్రిన్
కమలాపుడుబొడమి కాంతి ఖరకరుడగుచు

గీ॥ పగలుశ్రమియించి బడలికబాపుకొనగ
నింటికింజనునోయన నినుడునంత
క్రమంకెనస్త్రాక్షిఁ దమముదిక్కులనునిండి
స్వేచ్ఛగాసంచరింప నిశీధినంత

కం॥ దనుజాధిపుడవ్వేళను
మనసిజశరలెప్ప హృదయమగున్నదై యా
జనకజనెగు నూహించుచు
తనమనమున నడచుకొనుచు తాపము సమర్థ

కం॥ సర్వాభరణంబులమెయి
గర్వోద్ధతిదాల్చి మకటకాంతులు విరియ
ధూర్వహుడగు దశకంఠుడు
సుక్ష్మజనుజూచుకాంక్ష నుదయింపమర్ది

గీ॥ దేవ గంధర్వ రాక్షసస్త్రీలు వెంట
గొలిచిగా పక్కుతరుల నుక్కునబెలంగి
బహుధంబులను పుష్పములతోడ
పక్షులనుగూడి యానందభరించుచు

ఆ॥ వె॥ స్వర్గరౌప్యమణుల సాలంబ్ధికింబు
విశాలమైన ద్వారచయముగలిగి
సుందరంబునో యశోకావనంబును
జొచ్చె జనకసుతనుజూచుకోర్కె

కం॥ దేవేంద్రునతిముసంబున
సేవించెడియప్పగనల చెలవున పంక్తి
గ్రీవుని నూగరుపడతులు
వావిరిపూజింపవడలె వైయాత్యమునన్.

ఆ॥ వె॥ చెఱకువిల్లువిడిచి చెంగుస్రవత్సక్ష
మై మదనునట్ట లసురవిభుడు
కాంతలెల్ల గొలువ కాంతి
యశోకావనంబుజొచ్చె వారణంబు పగిది.

మ! బలగర్వంబున ముజ్జగంబుల
 యశఃప్రాపిణ్యమేపార ను
 జ్వలతేజంబుననొప్పు రావణునిసత్సందర్శసౌభాగ్య కో
 మలగాత్రాన్వితలై నవాసనతులన్
 మాణిక్యదీపంపుకాం
 తులగాంచెన్ పవమాననందనుడు నస్తోకప్రభాదీధితిన్

గీ. రావణునిజూచుకోర్కెనా రామదూత.
 క్రిందికొమ్మకుడిగిజూచి కేరుచుమది
 సీతడేరావణుడగు నించుకేని
 సందియములేదునానెంచ సత్యమనుచు

కం॥ తేజస్వంతుడు వాయుత
 నూజుడు విభవోన్నతుండునున్ ధీరుండన్.
 స్త్రీజనమానసచోరుడు
 రాజితబలదర్పవిభవు రావణునిగనెన్

ఉ॥ అంతటరావణుండు సతులందరుసమ్మతివెంటునంట న
 త్యంతమవోహరాకృతి సుధాకరబింబనిభంబునొ ముఖం
 బెంతయుకాంతినొప్ప భువినీలగవచ్చిన పద్మపోరికన్
 శాంతినెసంగు సీతను భృశబగుకోరిక జూడవచ్చినన్

గీ. రావణునిదూరమునజూచి రామపత్ని
 గాలిదాకునదూలెడి కదలివోలె
 భీతిగడగడవణకుచు పెందొడలను,
 కడుపుభుజముల కచముగ్గకొనియె.

సీ॥ గాక్షాస్త్రీలచే రక్షింపబడినదై
 యతడుఃఖమున వివశాత్మయగుచు
 సీక్షణాబైన పాత్రివత్సనియమంబు
 పొటించు సద్గుణాభరణయంగ
 క్షోణియాసనముగా శోభింప
 పంకద్విగమగు మృణాళిచందమునదనరి
 శుష్కించునదివోలె శూరుడౌధపునిచే
 రిపుడీల్గక్షమనుధరించి యిష్ట

గీ॥ దైవమునుగూర్చి మ్రొక్కువిధంబుదోప
 పరగజేమోడ్పుగల్గి జూపట్టునట్లు
 పెనిమిటిఁబాసి మిగులదపించునట్టి
 రమణిచెంతకునే తెంచె రావణుండు

మ॥ పతిరూపంబుసదామదిన్నిలపుచున్
 భారంపునిట్టూర్పులన్
 ధృతిగోల్పోయి కృశించిదైన్యమున
 పాత్రివత్సమేస్త్రీత్వమున్
 క్షిణినెంచంగ ధరించెనోమునగ
 వాసిందప్పిశోకించు నా
 సతినింజూచి దశాననుండువళికెన్
 సోమోక్తులన్గూరిమిన్

సీతారావణ సంభాషణము

- ఉ॥ ఎందులకిట్లు భీతహరిజేక్షణసీపుభయంబు నొండ నా
యందుభవన్మనంబును ప్రియంబుననిల్చి సుఖోపభోగ్యవృత్తి
త్తిందగనేలుకొమ్ము నునుతిన్
నినుభక్తిభబిదువాడ నా
చందమునీవెఱుంగవు నిజంబుగన్మృత్యుడనీకు నుందరీ
- కం॥ నాయందు నమ్మకమునిడి
శ్రేయంబగుమార్గమీవు శీఘ్రముగా నా
కోయతివాజుపింపుము
కాయజగర్వాపహరీ కలిగవునగుచున్
- కం॥ తలదువ్వుకొనక వెండ్రుకలిలసొకతేజడచుగట్లు
నింతి యిటులన్
మలిసాంబరముదాలించి
దలపగమపొబవ్వళించు దగవే జెప్పుమా
- కం॥ సీకిలకారాజ్యము
నీకొఱకైభృత్యవదుల సోకినెఱున్
నీకోరెన భాగములన్
ప్రొకటమతినిత్తుదయనుసరికిచితున్
- కం॥ లలితాంగిరక్తి నిమ్మనొగలనిభవజ్ఞుడును
నుకీర్తయి తుడుసొ
లలిజనకునకర్పించెన
కలతంబడనేల నన్ను కరుణింపుముకన్

- గీ॥ వసుజ్జగంబుల శూరత్వమునదశాస్యు
నెడిరిగెలిచినవాడు శోరెవ్వడేని
యింతవరకు భయంఁడనేల
నమర లోడిపాటిరి యుద్ధమందోహుగాడే
- ఉ॥ మానినచీరగట్టి నియములును గూడణములెద్యకెంతి శో
భాసుమార సుందరనిభంబగు వేడినిసంస్కరింపకన్
వేసరుచున్న నిన్నుగనవేదననొందెడు నావానింబు నీ
దాసుడ నిన్ను వేడుకొనెదన్ త్వరనమ్ములరింపజే మమ్మా
- గీ॥ గుఱిధూసరితాంగివై దుఃఖములిని
నడలు నీయందనందము లతవనో
మనిన కాంలినిరాడంచు
యాభరణములింపుమైదాల్పు నీసాటి యెవ్వరికా
- నం॥ పరగసారణ్యకశ్యపునిభార్యమ
నిండుదుదొంగిలించి మ
త్సరమున యుద్ధమందుపెలుచన్
వడినొంచి హిరణ్యకశ్యపుం
డరయాసతీమణిబడసిన్పట్టు
రాముడునన్నునొంచి జె
చ్చెరనినుపొందగానగునె
నిగ్గిలకీపువచింపుమా సఖీ
- కం॥ జగములగలసౌందర్యము
నగణితముః గూర్చి డివ్వతొలుచునె
న్నగ విధినినుసృష్టించెను సుగుహానందింబుతోడు
మదిన్కొంతన్

కం॥ నినుకూర్మిన్ సృష్టించిన
 వనజాసనుడై మగుడ వనితానినుజూ
 చినవాంఛబల్మిగూడక,
 మనునేపలుమాటలేల మగువాపలుకన్

కా॥ సౌందర్యమ్మున యౌవనమ్మున
 విలాసమ్మందు సీసాటిని
 స్సందేహమ్ముగ ముజ్జగమ్ములను
 నోచంద్రాస్యగాలించి నే
 నెందున్ నిక్కముగాంచనైతి
 కరుణన్ హేవాకమింపొంద నా
 నందంబిమ్ము రత్నిప్రమోదియుతవై
 నాప్రేమమన్నించుచునీ

చం॥ సురదనఱున్ మనోహరము
 సుందరమౌఘకుటీన్ మనోజ్ఞమౌ
 సురుచిరద్రవబింబమన శోభననంగెడి నీదుమోమున
 చెరువగు సుందరాంగులని
 జెప్పెడివారలు నిన్నుజూచుచో
 శరమునువంచి సిగ్గువడిచేతులుమోప్పి
 నమస్కరింపరే

నం॥ ధనపతినింజయించి నముద్రబుసవచ్చిన
 రత్నముల్ ముదం
 బునగొని కాముకేశిని సుబుద్ధిసఖులై గూర్చినాకు వా
 వనితలు నిన్ను శక్తిగొలువన్
 పెరచారకలెల్ల నీయను
 బునగొని భోగముల
 చిచ్చిదినుబీ యల రాదుమింపునన్

కం॥ నాకగ్రమహిషివగుచున్
నాకాంతలునీడు పంపునంజరియింపన్
ప్రాకటముగనారాజ్యము
చేకొని ననునేలుకొమ్ము చెలువా రక్తిన్

చం॥ శతమఖుడాదిదిక్పతుల సాహసవృత్తిజయించి వెండి భూ
పతుల రసాతిలాధిపుల భాగ్యములెల్లహరించి ధీబలా
న్వీతుడని యెల్లవారలుపవిత్రమతి భజియింపనొప్పునా
యతులితతేజముంగని ప్రేయంబున
నన్నువరింపుమో చెలీ

కం॥ విగతాభరణపునగుచున్
వగవంగానేల నీకుహసినవానిన్
సుగుణమణిగొనుమిచ్చెద
నగణితసౌఖ్యములనాకు నర్పించుతుకై

మా ధనహిండును రాజ్యహిండు
సహర్ధత్వమ్ములేనట్టి పే
దనరున్ రాముని నీమనంబుననమంద్రప్రీతి నర్చింప యౌ
వనమేరికనిసార్థికంబగును-దివ్యశ్రేణిచేపూజల
గొనునిర్వక్త పరాక్రముడనగునన్
గూర్మిన్ బ్రశంసింపుమా.

గీ॥ కాలకేయాదిరాక్షః గణము
నవారోర్ధనాను పాణ్ధిపుః నాహః మునగెటచి
దెచ్చినమణివ్రజంబు రక్తిన్ నొంగి
నిన్ను సేవించు నన్ను మన్నింపుమీవ

చం॥ బసకుడు సోదరుండువరసంబునగెంటిన

రాజ్యహీనుడై

వనమునకందమూలములవాసిభుజిందుచు వల్కలంబులన్

.. త్రస్తువునదాల్చి కాంతిజెడి దైన్యమతిన్విలపించునట్టి కా

మునినతభక్తినింగొలువ మోహిని

. సీకగునేశుభంబులుగా

కం. బలమున నైశ్వర్యంబునఁ

దలపంగాతేజమందు దర్పమునందున్

లలనాసాటియెరాముడు

బలుకగదేరావజునకు భయపడ నేలా

మ॥ రమణీయంపుసముద్రతీరముల నారామంబులన్ దివ్యహా

రములన్దాల్చి మనోహరాకృతిని

శారంభోర్వశుల్సిగ్గుతేఁ

దమశీర్షంబులుపంచిమొక్కగ

సముద్యత్ప్రీతినాతోడ - ను

త్తమభోగంబుల మత్తకాశినివినోదంబొప్పక్రిడింపుమా

కం॥ దనుజులుబలవంతంబున

వనితిలబోగింపవచ్చు హుడిఁబేలా

నిన. బలమిహింసయింపగ మానసొప్పుదునాకు

గూర్పుమానుభూతువడిన్

మ. నన్ను నీ హృదయమున గాఢపరిచి యశమానందము జేకూర్చు, రం
జన నిన్ వేడెన. నాసలీన తులకాంక్షన్ నిన్ను సేవింపనో
పనితా నేనియమించెదన్
దయనునీ వాడన్ కలుగ్గింపుమా
నినుఘాజించెద నాసపర్యలను
మన్నింపంగ గున్ బేముడిన్

కం॥ అనిరావణుడీగీతిని
జనక జనదలింప శోక సగభ్రమము తల్లయె
దనకరమున తృణకమును
గొనిమైధిలి ధవుని సుఖముగోరుచు మదిలో

కం. దీనింబైన స్వరంబున
మాసనిమదిభీతిముంప మనికితమెగయున్
జూనకి గడగడవడకుచు
దానవునింజూడరోసి దగనిట్లనియెన్

కం. పాపిష్ఠుడెంచ మోక్షజేపగిదింబడయనేర్చు నిలనీవట్లు
చూపునునిల్పితివౌరా నాపయిఫలమెట్లు
లొదవు నక్షగదరుడా!

మ. పరదారాగమనంబుపాపమనుచున్
భావింపవేనాడు దు
శ్చరితుండీవసహించిరెల్లరు
దురాచారుండవొనీదు దు
ష్కరమౌదుష్కృతముల్
భవత్పురమునన్ గాలించినన్ లేరో స
చ్చరితుల్ గల్గినవారిని తివినవో చావంగనూహించితో

చం. అనిద్రనవీపురావబునకాసతిజూపుచు

కూరుచుండి యి

టునె భవదీయసత్నులరయన్

సుగుణాత్మల నైదరింపని

మనమునకోరునట్టితరమానినులన్

సుగుణాత్మలైమనన్

మనమునకోరుదేని నినుమన్న నజాచెద

రిమ్మహిన్ బుధుల్

అ.వె. దుష్టుడెసవాడు దూరదృష్టిసశింప

స్వాపరాధవశత జచ్చనేని

పరగసంతసించుప్రాణిజాతములెల్ల

ననివచించువారలొద్దులెలమి

కం. సీకొంపకివెచ్చిచ్చును నీకరణిన్ బెట్టుకొనగనెంచుట లగ్నే

సీకాంతలెల్ల విధవలు గాకుంజాజూచుకొనగ

గమకింపుమికన్

ఉ. ధర్మసంబంధునంజన ముదంబునరామునకప్పగించిన

న్నర్మలి వేడెదేనిశరణాగతవత్సలఁడౌతఁడౌటదు

ష్కర్మడవైననున్నతమకఁబునగాచు

భయంబులేదు - స

త్కర్మకపాణిలక్షణుడఁ గాదన

డగ్రజమాటకెన్నడున్

మ. దురహంకారముఁ దురాత్ముడవునై
 దూఁపశిష్టుల్ విభంగ
 డరగుఁజేరువ లేనివేళ నబలన్ హర్షంబునందెచ్చియి
 వ్వరుసన్ సిగ్గిలకించుకేనిగు
 దయావాత్సల్యహేనుండవై
 పరుమోక్షుల్ యె కంగభావ్యమగు నే
 ప్రాపిణ్యమే రావణా ?

ఆ. వె. కరిణిసూకరమునుకామింపగలదొక్క
 మనుజుకాంతదుష్టమతి-నిశాటు
 నెల్ల గోరు నాసలేదశక్రీవ
 విడిచెదేనినన్ను వెలయుశుభము

గీ. స్నాతకుండును నాత్మవిజ్ఞానవేత్త
 యైనద్విజ్ఞానకు సాంగవేదాధ్యయనము
 నొప్పియుండెడిరీతి
 మహోత్తముడగు రామునకు నేనుతగినభార్యనుదలంప

కం. పురుషోత్తముడును సద్గుణవరఁడను
 విజ్ఞానయుతుడు వసుధాధీశుం
 డరయ మహాత్ముడనొశ్రీకరురాముని శరణువేడ
 కలుగున్సుమిభముల్

కం. తనవల్ల భువింగానక
 వనమునదుఃఖించుకడివలె పతినిగనక
 మనమునవంతదపించెడి
 ననురామునితోడగూర్చి నయగారమునన్

గీ॥ శరణుజొచ్చిన రాముడ శత్రునైన
దయనుమన్నించు రావణా! ధర్మవేత్త
యగుట నాతనిమైత్రిసీవభిలషించి
నన్నునర్పించినన్ శోభనములెసంగు

చం. శమనునికాలదండమును
శత్రునివజ్రమువిష్టదేవుచ
క్రమును పురారిశూలము
ధరణి కరుణన్నినుగావవచ్చు ఏ
క్రముడగురామచంద్రుని
శరంబులుప్రాణముదీయకెటులాం
తమునువహించు శీఘ్రమున
ధర్మునీపీటికిబంపురావణా

గీ॥ రామతాద్యుడు దనుజసర్పములజంప
వచ్చు ననుజునిగూడినీవనితలెల్ల
వారి శరములథాటికివగుపుగదుర
పొందుదురువిధవాత్వము పొంగునణగ.

మ. పురుషశ్రేష్ఠులురామలక్ష్మణులు
సంభోధిన్వెనందాటి నీ
పురమందెల్లడవాడిబాచయమున్
భూరిప్రతాపొన్నతిన్
మరుసన్సింపుచు నీనమక్షమున నీవారిన్వధింపంగ చె
చ్చెరవగ్ని చెనవీవు క్కముగ వాసిందక్కి యోరావణా

గీ॥ శౌర్యసింధిరాముడా జనస్థానమును జంపె
 ఖరమాషణాదిరాక్షసులనొకడె
 గోమాంగనదుర్దశ కలుషమడచి
 దుష్టుడైనవిరాధుని ప్రాంతెవినవె-

౩౦. దేవేంద్రుడైన రామునితోవైరంబూనెనేని
 దుఃఖించుజామీ
 నీవననెంత నీశాచర వైవస్వతుపురికినేగ వాంఛించితివే

గీ॥ తగరుకొండనుదాకువిధంబుదలప
 నీవు శ్రీరామచంద్రునినీచబుద్ధి
 నెదురుకొనజూచుటయు శుభ బెట్టులున్న
 ప్రాణములుగూడదక్క వేర్పడనిజంబు

౪౦. పరుణునిచెంతకేగినను వాసపునిశ్శరణంబువేడిన్
 సరసిజగర్భదీనమతిసాయముగోరిన వార్ధిదాగినన్
 త్వరఁబగువెత్తిజూపుమని ధర్మునిపాదములంద్రవాళిసన్
 మరణముతప్పదింక రఘుమండనఁచే
 వడినీకు రావణా.

౫౦. అనిపరుషోక్తులరావణు జనకజత్కరింప
 రాక్షసప్రభుడాపై
 కరులెత్తినగానిట్లును నినుమెచ్చితి
 నన్ను నీవునిందింపంగా

కం. రామునికడుశ్లాఘించుచు
 నీమెయిబెదరింపనన్ను నేమగునీవా
 రామునితోమోడంబున
 కోమలి సుఖియింపగలవెఁ గొంకకచెపుమా

కం. నీకేర్పరచినగడువున
 నోకోమలిరెండునెలలు నోపికతోన
 వ్యాకులవృత్తి నహించెద
 నాకడవలనాకు సుఖములగడింపవలెన్

ఉ. కామమనహృమౌటనది కామినియెవ్వరిపైదృఢంబుగా
 నీమహివుట్టు వారలుకనెన్నివిధంబులనీనడంచినన్
 ప్రేమయు జాలిమైత్రేగడుపెద్దగ
 పెంపువహించువారిపై
 నేమెయికోపగూనఁడు
 నహించును నై జమిదేగణింపగా

ఉ. వైరమునన్దశాననునివాసవుడేనిజయింపలేడ హం
 గారమునన్దిగీశులనుఁగాటియవెట్టి నాకుసాటియె
 వ్యారలోకోత్రలోకముల వాడిమి
 మానవుడొక్కరుండు నే
 తిరుగనన్నగర్చి జగతిన్మనజాబున నిశ్చయింపుమా

౧౦. నేనీదాసుడ నిన్నుభక్తిగొలుతున్
 నీ గుణమున్నింట నా
 వైసీ పెనుకటాక్షముంబఱపి సౌభాగ్యంబుదీపింప న
 త్యానందంబునెసంగబ్రోవవలె
 మోహంధుండనొసన్ను నీ
 వానిన్ రక్తితరించుమార్గము
 యశోవాల్మభ్యమన్ గూర్చుమా

గీ. రెండునెలలుగతిందిన
 ప్రీతినాదుపొన్నునపరుండవలయు శుభంబుతోదవ
 నీవు—మూర్ఖత్వమూనిన శిశ్చయముగచంపఁడెదన్
 రాక్షసనతులచేత

౧౧. సీతనురావణుడివ్విధి పాతక దైమందలింప
 భయపడునామెన్.
 బ్రాతిగ ముఖసంజ్ఞలచే
 నాతరుణినినూరడించి రచ్చటికాంతల్

గీ. రావణునివెంటవచ్చిన
 రమణులైనదేవతాస్త్రీలు గంధర్వశైటవలిట్లు
 నూరడించిన జానకియుతెలివొంది
 రావణునికట్టులను నిబ్బరమువహించి

మ. రమణుడాశ్రమమందులేనితఱిదుర్మార్గుండవైజొచ్చినీ
 చమతిన్ నన్నుహరించి దెచ్చితివి
 నీశౌర్యంబుసామాన్యమే
 సమరంబందు నెదిర్చిరాముని
 భుజోత్సాహంబునేపార ధీ
 రమతింగెల్చిన నీపరాక్రమమునాధైర్యంబున్ బ్రశంసించెదన్

కం: దేవేంద్రునిసద్భక్తిన్ సేవించెడి

శచినిజ్జాలి చెలువున నేన.

ద్భావంబున శ్రీరామునిసేవించెద

నితరునెట్లు చెరుదు జెపుమా.

సీ॥ కపటసారంగముకల్పించి

నాపతిన్ దూరంబుగానంపి దుష్టమతిని

నన్ను దొంగిలిదెచ్చినావు

కుబేరునితమ్ముడననియెద ధర్మమగునె

శౌర్యముగేలదేని సమర్థోర్విరాముని

నెదిరించియుందువు హినుడగుట

యజమానియింట లేనట్టివేళను

కుక్కదూరిరత్నంబునుదొంగిలి - చు

టీ. విధము నీయంధువరికింప విశదమయ్యె

సర్వలోకార్చితుండును సాహసుడగు

రామునిజయింపనెంచుట రాక్షసేంద్ర

శశముదంతినిడికొన్న చందమగును

ఉ. బీరములాడనేల వినిపించెదసత్యము - వేయునేల దు

ర్వారపరాక్రమాధ్యుడగు రాముడు

తమ్మునికోడగూడి నీ

వారల నీసమక్షమున వాసినడంగవధించు - నీదురా

చారఫలంబు నీసతులసత్వరమే

జవిజూచువారలున్.

10. అనిన నశాచనుండున భయంకరుడై కనులేఱుగాగ నా
 జనకజతోడనిట్లను నిశాచరనాథుని నన్నుజీరికిం
 గొంక దరిగ్గ డైయశముగోల్పడి
 కానలసంచరించు రా
 మానివినుతించు నీరసనముక్కలు
 చెక్కలుసేయగాపలెన్

౧. ననునిందించినపాతకంబునకు నీనాడేవధింపంగనొ
 ప్పును నాతోప్రతిభాషలాడెదవు
 నన్బోరన్ జయింపంగ రా
 మునిపేర్కొంటివి యింద్రుకాలు ననలున్
 మున్నేనుయుద్ధంబునం
 దుననోడించిన నాబలంబెలుగకన్
 దూషింప నీకర్హమే

౨. కినిసి వచించు గార్ధభముఖిన్
 వికృతాస్యను వెండి యేకలో
 చనను విశాలనేత్రను భృశంబగుకర్ణములంజెలంగుదా
 నిని పొడవైననాల్కనుగణింపగనొప్పెడుదాని లంబమౌ
 న్ననములనొప్పుదాని గని
 దానవనాయకుడిట్లు బల్కెడిన్

౩. వినుడు నిశాచరకాంతలు

జనకజననుగూడి ప్రేమసామ్రాజ్యము నొ
 య్యననేలకీతిజేయుడు
 ననురాగము కరుణగలిగి యభిమానింపన్

కం. జనిజెప్పి మూటిమాటికి

జనకసుత్యమందలింప సంతోషము మో

మననొప్పధాన్యమాలిని

యను రావణపత్ని నాదశాస్యనకనియెన్

ఉ. కామవికారమూని నినుకాంక్షవరింపని దానిపొందు నీ

కేమిసుఖంబొనంగునని యివ్విధి

వ్యర్థముగానదల్చెదో

స్వామి శరీరకష్టమగు వాదములెల ననున్ వరించి నీ

కామముఁదీర్చుకొమ్ము

దమకంబున యిచ్చకువచ్చినట్లుగాన్

కం. నినుకోరనసతితోడన్ మనసిజసౌఖ్యముల

ధీరమతి క్రిడింపన్

మనమునకాహ్లాదమ్మగు

జనకజకాభాగ్యమెట్లు సంప్రాప్తిచున్

కం. అసె ధాన్యమాలినుడివిన

దనుజాధిపడంత తీపి దర్పములెనయన్

తనసతులెల్లరుగొలువగ జనకజ

నటువిడిచియేగె నదనంబునకున్

అ.వె. రావలందువెడల రాక్షసస్త్రిలంత

జనకసుతనుజూచి సరధినమున

భయమునొందిరామపత్ని శోకింపగ

నిట్టలగిరి కోపమెనగ నపుడు

గీ. పుట్టుకాచతులందు తేజము
యశంబునొప్ప రాణి చు నలవులస్తుండనంగ
మౌనికులశేఖరుండు సమ్మాన్య
దతనికొడుకు విశ్రవసుండన కొమగమిగులు.

కం. ఆవిశ్రవసునికొడుకీరాజుణుడిల
నిజనిరీచి రాజసముం దే
జోవైభవముల నారసి
వేదేగచెట్టుబట్టు వెలయునుశుభమున్

గీ. ఆమరుల నివాతకవచుల నాజిగెలచి
కాలకేయులనడచి పక్రమమెనంగ
వెలయు దానవనాధునివిడిచి
సేదనచునికాక్షింప లేదుయానందమింత

కం. హరిశటయనెడి నిశాచరి
పరుషోక్తులనిట్టులయె భయపెట్టుచు నుం
దరిజూచితో నత్తటి హరిణాక్షి
దశాస్యుడరయనీతోడ నానందమనుభవించు

గీ. రావణునిభార్యలందు ధీరమతిజెలగి
సుందరాంగియనంగ నస్తోకపటిమ
నొప్పు మండోదరినిపిడియున్
దశాస్యుడరయనీతోడ నానందమనుభవించు

కం. లంకారాజ్యము నీకకలంకమతీన్
దాన్లోసంగి లావణ్యవతీ
సంక్షోచములేకింతయు లంకేశుడు
నిన్నుగొలుచు లాలిత్యముసన్

గీ. సూర్యుడెవ్వనిభయమునశోభదక్కి
 విన్నదనమొందు ననిలుడుపీవవెఱచు
 సట్టి బలవంతుడైన దశాస్యవలచి
 యనుభవింపుము సౌఖ్యములంబుజాక్షి

ఉ. నీవురుహాపరాక్రముడనింద్యచరితుడు
 భీవరుండునా
 రావణునిన్ వరించి రతిరాజసుఖంబులనోలలాడి నీ
 యౌవనమీధర్మితి చరితార్థతనొంద విశేషవైభవ
 శ్రీవెలయన్ శుభంబులనుజెందుము
 దైత్యులసేవలందుచున్

కం॥ రావణునిన్ దూషించుచు
 నీవిభుడగురామచంద్రునింపూజింప
 గా వాంఛించెదవేనిన్ భావింపగ
 నిన్నుజంపిభక్షింతుమిక

కం॥ అనిజెప్పిన కడుభీతిక
 జనకజడనుజాంగనలను సరకుగొనక ని
 ట్లనె మీరెల్లరు సత్వరముననుండినుడుబంపి
 ముచ్చటవడుచున్

ఉ. మానవకాంత రక్కసునిమచ్చిక
 గోరివరించుట్లెలు నా
 మానసమండుగోరెద నమానుషశౌర్యసిరావచంద్రు మీ -
 తోనికవాదవేల ననుదాన్మి భుజింపుడుత్పత్తిగా యశం
 లో నిరయంబో సావమగుబోవెరుపన్మది
 సింహాచలసియున్

పత్తకోకిల :-

రాముడేగురుడన్ విభుండును రక్షకుండన్ సఖుండునున్
రాముడేననుగాచుదేవర రామునేభజియింతు-నా
కామితంబులుదీర్చి జెచ్చెర-గాచరామన్మపాలుదే
రామసంబున మీరలిట్లులదల్ప నేమిఫలంబగున్.

గీ. దురితమతి నన్నుకాంక్షించు దోహియైన
రావణునకగుఘోరపరాభవంబు
సందియములేదు దుర్వ్యవసాయమునకు
ఫలముజేతూర్పు శ్రీరామబాణములిక

కం॥ మోహనయమి కేలా పాపంబనకిరు
నన్నభక్షింపుదు మీ
వ్యాపారబిదియేగద మోహయలుకేల
రక్తిమెనవగవచ్చున్

సీ సౌడాసుమదయంతి సగరునిన్ కేశిని
చ్యవనుసుకన్యయు సత్యవంతు
సాపిత్రయు సగన్త్య సాధ్యలోపాముద్ర
మమపుత్రచీదేవి మాన్యచగితు
దైనవసిష్ఠుని నలయరుంధతి
నలున్దమయంతి భీమునితనయ-
యనున-రించువిధంబున ప్రీతిశ్రీ రాముని సరిలచెడ
వినుడంతెగాని

గీ. బలియుడైనను త్రైలోక్యపాలనుండు
నైననన్యుని నామదినభిలషింప
నెన్నడినియు కఠినోక్తులేల వలుక
కాంక్షదినరండు నన దైత్యకాంతలార

కం. అనివాపోవుచు భయమున
హనుమంతుడుదానియున్న యావృక్షముదా
పునకేగినిలువ రాక్షసవనితలు
గొడ్డొడ్డబూసి వ్రకవదనులై

కం. బెదిరించుచు భయమొందగ
నదలించిరియిట్లు. రామునశ్రావణంబున్
మదనిధజిం చెడినోన్ నుదతీ
పరిమార్పదగు ఋషుల్ సరలేడ్యన్.

రాక్షసకాంతలు సీతను బెదిరించుట

అ.వె ఏడువేలమంది యింతులు
నీవశమందునిలిచి సేవలాచరింప
రమణి సేవ్యుడైనరావణుపెండ్లాడి
వినుతి సుఖములనుభవింపదగ వె

కం, నీకుండెబెటికి నెత్తుగుత్రాగుదుమా
మేనుగోరి ధమిస్తానగా
ప్రేగులుమెనమధిరముమొ
వేనువ విలుపుమీస విమలేంగ నుభీ

ఉ. ఏవిధి వచ్చురాముడిట కేర్పడజెప్పుము వార్ధిదాటి-దు
 బాపనవచ్చెనేనియు పరాక్రమవర్ధిదశాన్యుయద్ధమం-
 దేవిధిన్-దు దేవతలకేనియశక్యమనైనదాని వా
 డేవిధినిర్వహించి వనజేక్షణనిన్ను పరిగ్రహించెడిన్.

ఉ. పేదనరున్మహాత్ముడని పెద్దగమెచ్చెదు
 దుర్వినీతి మ
 ర్యాదనతిక్రమించి యసురాధిపునిల్ల తృణీకరించి దు
 ర్వాదములాడ సైపగల వారమె
 నిన్ను వధించి మాంసమున్.
 మేదురలీలమెక్కి నిను మిత్తికినప్ప నసేయ గాదగున్

కం॥ అని దనుజకాంతలెల్లరు జనకజనాలుకలనాకి
 చవిజూచుచు నీ
 వనితనుజంపి ప్రియమ్మున
 తనువునుభక్షింతుమనుచు దాపునజేరన్.

గీ॥ వారలనుజూచి వదనమువాడనీత
 భయము శోకము మదితడబాటునొంద
 రామ దుఃఖి చుచున్న నీరమణవెతలఁ
 దీర్చరావేల యనుచు నార్తినిపహించి

మ॥ నినునిందించిన పాపమిక్కరణిసన్
 నిక్కంబుబాధించు రా
 ముని ప్రభక్తిగలట్టిసోదరుడవే
 మూఢుల్ గదాస్త్రిలు వా
 రినిధీరుల్క్షమియింతురేగది
 భయార్తిన్బొక్కు నీయన్నభా
 ర్యనురక్షింపగలక్షణా దనుజులన్ మ్రందింప రాజేంద్రమిన్

ఉ. రాముని నామనోహరు
 పరాక్రమవర్మనిబాసియిట్లు నే
 సేనును గామవాన్ధిని జీవములిమ్మొయినిల్పియుంటి నౌ.
 గామనుతేల నాబ్రతుకురమ్మవిహీనము హేయమై కళా
 గాముడులేనితేయివలె
 జూపమునొందుచునుండె నక్కటా

కం॥ హారామా! జెడితిగదా
 నీరామామణివిధంబు నీచావస్థన్
 గారామారగదీర్చుముఁ బోరాములుచక్కబఱిపి
 పురుషశ్రేష్ఠా

కం, అత్తా కౌసల్యా నేనిత్తరివంచింపబడితి నెట్లో రామా
 యత్తమునాచిత్తంబగు నుత్తలపాటొందె
 బుద్ధి యోరువవశమే

అ.వె. విభునికొఱకు నిట్లువిలపించునావెతఁ
 దీర్ప నింద్రుడాది దేవతలకు
 జాలిలేదు నాకుసాయంబొనర్చెడి
 వారలేరు లేరు వసుధనింక

గీ॥ పతినినెడబాసి శోకించునతికిసుఖము
 లేదు మరణమువాంఛింపరాదు సుమ్ము
 వాదమేగాని నామనఃభేదమేరు
 దీర్చువారలు మోదముగూర్చువారు

10|| తలపడి రామలక్ష్మణులదాసవనాధుడు
 మాయవన్నెబే
 రలుకడధించియుండనని
 యాత్మదలంచెద లేదయేని యు
 జ్ఞామతులున్ రఘూత్తములు
 వాడిమిదక్కినపించియుందురే
 ఖలుడగురావణాధమునిగర్విమడంపక నివ్వధిం గటా

కం|| కపటమృగాకృతివచ్చిన
 కృపణుండే రాఘవులకుకీడొనరింపన్
 నిపుణుండనిమదినెంచెద.
 నపకారంబొదవె మాకునసురులచేతన్

మ|| కమలాక్షుండు మహారథుండును
 శుభాకారుండునున్ సద్గుణి
 త్తమనంపన్నుడు పీనవక్త్రుడును
 నిత్యానందసంధాయకుం
 డమలుండాశ్రితరక్షకుండు
 పరమాహ్లాదమ్ముజేకూర్చు వి
 క్రమవర్యుండగురామునింక
 గనుభాగ్యులెంచ దీపించునే

కం|| జనకజన్మై దశరథునకు
 ననుగుంగోడలను రాముకర్థాంగినినై
 దనుజులబారింజిక్కితి
 వసతున్ విధివ్రాలుజెలువ వశమేరికినౌ

కం॥ చరణములనైన రావణు
నరయంగాదాకనోప నంగవలారా
ద్వరనన్నుంభక్షింపుడు
కరుణననుజూడకీరు కౌతుకమెసగన్

గీ॥ వృద్ధుడైనజటాయువు
విక్రమమునరావణుడెదిర్చి మహిమరంబుజేసి
వినుతకెక్కెను ప్రాణముల్ విడుచుదనుక
నన్నురక్షింప సజ్జనానందమెసగ

కం॥ కాంతలుగారా మీరలు
కాంతునినెడబాసి యెడదకాఱియవడు నా
వంతనుదీర్చకపోగా
పంతంబుననపహసింప భావ్యంబగునే

కం॥ నేశ్శ్చైలేద్బుచ్చుచుంటినో
దానవసతులటు శోకతప్తలుగారే
ధానుష్కృడై నరాముడు
దానవులన్జంప సమ్మదమునన్ రాగా

కం॥ లంకామార్గములన్నియు
పొంకమునశియింప పిన్గుపొగలంగప్పన్
కొంకకగ్రద్దలతోడన్
లంకశ్శశానంబుగాగ లఱిరాణించున్

కం॥ క్రూరుండధముడు నీచుడు
నీరావణుడింక నిర్ణయించినమితిలోన్
శ్రీరామునిచేజచ్చును
నేరస్థులకెట్లుశుభము నెలకొనునిలలో

మ. కరుణామూర్తులు రామలక్ష్మణులు
 విక్రాంతినీధనుస్సౌఖ్యలై
 దురహంకార లునైనరాక్షసుల
 నత్యుత్సాహమేపార జె
 చెప్పరజంపంజనుదెంచువారలు
 యశశ్రీధిక్కులన్ నిండి భా
 సురకాంతిన్ జెలగన్
 భయంబడగినాశోకంబుదీరన్ వడిన్

కం॥ ఖరదూషణాదిదనుజుల
 పరిమార్చినధీవరుండు పన్నీహర్త
 పరిమార్చకూరకుండునె
 మరణింపకయుండునేని మాన్యులుమెచ్చన్

గీ॥ బ్రతికియుండిన రామభూపాలుడునను
 కావకుండునె ఘోరదుఃఖంపువార్త
 చెపులబడకుండ మరణించిశీఘ్రమేను
 త్రిదివము కుజేరుటింక రక్తినిశుభంబు

కం॥ నరకంబైనను నాధుని
 సరసన నేనుండుకొఱకుఁ జాలించెదదు
 ర్భరమగునీడీవితమును
 పరగన్ మీ కేలకరుణ భక్తింపుడికన్

కం. అనియివ్విధిదుఃఖించెడి
 జనకజభక్తింతుమనుచు సాధ్వసమతి న
 ద్దనుజాంగనలొక్కుమ్మడి
 జనుదెంచినవారినిలిపి సంరంభమునకా

ఆ.వె. త్రిజటయనెడు ముసలితెఱవ

వారించుచు దనుజసతుల సమ్మదమునబిలిచి
మీకుమంగళమును మేలుగూర్చెడు నాడు
పలుకులెల్ల వినుడు భామలార

గీ॥ దుష్టమతిమీరు జనకునిదుహిత సాధ్వీ

దశరథాఖ్యునికోడలున్ ధర్మచరిత
యైనసీతను బాధింపనర్హుగునె
వెలయునశుభంబులిక దైత్యవితతికెంచ

చం॥ కలనొకదాని నిద్దురనుఁగాంచితి నేనిపుడమ్మలార యా

కలనుదంప మాన సముకంపమునొందు

పరాక్రమాఢ్యుడున్

బలయుతుడైనరామునకు

భద్రములింపునకల్గినట్లు ని

ర్మలినచరిత్ర చంద్రముఖి మైథిలి

కాంతునిగూడినట్లుగాన్

త్రిజటా స్వప్నము

గీ॥ అనిన నీగాంచినట్టి భయంకరమును

నశుభమైనట్టి స్వప్నము నానతీయు

మనినదనుజాంగసలజూచి యంతమీద

త్రిజటచెప్పందొడంగె భీలినివడకుచు

ఉ. తెల్లనిపుప్పచూలికల తెల్లనికస్త్రములన్ధరించి యు
 త్పుల్లనరోజ్జనేతుడగు పుణ్యవతసుడురామసూర్తి వి
 ద్యుల్లతభంగి నభ్రముచనూగుచు
 హంససహస్రము క్తమౌ
 పల్లకినెక్కి లక్ష్మణుడు న్తు సేయగ వచ్చెలంకకున్

గీ॥ దంతిదంతములన్ నిర్మితంబునగుచు
 నంతరిక్షమునందు శోభాకరంబు
 నగుచు రాణించు శివీకప్రియంబుతోడ
 నెక్కి రామునిజేరె సీయింతిసీత

౧౦॥ అరయచతుర్దంతములన్
 గిరివలెదీపించుగజము కీర్తింప దయా
 కరులారాఘవులెక్కగ
 పరికించితిస్వప్నమందు భామినులారా

౧౧. లంకాపురమునదిరుగుచు
 సంకటవడుచున్నసీతసన్నిధికిన్ ని
 శ్చంకమతిన్దాశరథుల్
 ఢంకామోగంగ వచ్చుటను కలగంటిన్

౧౨॥ శ్వేతగిరిశిఖరముననాసీనుడైన
 రామచంద్రునిచెంతకీరమణి సీత
 యరిగి భద్రగజంబుప్రియంబుతోడ
 నెక్కినట్టుల కలగంటి నింతులార

కం. తామరసాక్షమహీసుత
రామునితొడనెక్కి పీఠిరవిచంఢ్ర ల గా
రామునబట్టినరీతిని
కోమలి దనవిభునిరక్తి గూడినరీతిన్

కం॥ పురుషోత్తముడగు రాముడు
సరసమతిన్లక్ష్మణుండు జానకిగౌలువన్
వరపుష్పకయారంబున
నరిగెనునుత్తరపుదెసకు నతిమోదమునన్

మ॥ పరగన్ రాముడునీశ్రీలోకములనాప్యాయఁబున్మ్రుంగిన
ట్లరయన్ పాలసముద్రమందునహిపై
నాదిత్యులెల్లన్మనో
హరవృత్తింగౌలువంగ మోదమున
కోట్యర్కప్రభన్వెల్గు శ్రీ
హరిరీతింగనుపట్టె
లక్ష్మీవలెనీయజ్ఞాక్షియొప్పెం గలన్

కం॥ శ్రీమన్నారాయణుడే
రాముడు-లక్ష్మణశనీత-రక్కసులన్ సం
గ్రామమునజంప నివ్వధి
సీమహిజన్మించెనంచు నెంచెదమదిలో

గీ. రక్తవసనుండునై సూనెద్రావి
కైపునొంది గన్నేరుపూదండలోనరదాల్చి
నేలపై గావణుడు శయనింప
కలనుగాంచితినినేను దానవకాంతలార

గీ. పుష్పకవిమాసముననుండి
పుడమిగూలినటిదశకంతునంత కృష్ణాంబరముల
దాల్చి కేశవిహీనయౌతరుణి
యీడ్వకలనుజూచితి నామదికంపమొంద

గీ. రక్తమాల్యాంబరముల
రక్తగంధమునుధరించి యున్మత్తునిననుకరించి
ఖగమునెక్కి దక్షిణదిశనరుగురావ
ణుడును తలక్రిందుగాబడె పుడమిమీద

కం. ఖరవాహనములపూన్చిన
నరదంబులనెక్కి రాజరాజాత్మజులెల్లన్
త్వరపడుచున్ దక్షిణదేశ
నరుగంగాగంటి కలయధార్థమునుమ్మీ

మ. దురితాత్ముండగుకుంభకర్ణుడు
ప్రహస్తుండాదిదైత్యుల్ బరా
బరివెంటున్నడువంగ
తైలమునుసంభావింపగా ద్రావుచున్
త్వరనుష్ఠింబునునెక్కి దక్షిణముగా
దర్పంబునన్వోవ, సూ
కరమున్రాజుడెక్కె-
నింద్రజితుడున్గాంభీర్యమెల్లంజెడన్

ఆ.వె. మకరమెక్కి జమునిమందిరపుందెస
ననురులెల్ల గొలువ నతిముదమున
నూనెయందుమునిగి నూనెనుద్రావుచు
నేలబొరలగంటి నేనుకలను

గీ. శ్వేతమాల్యాంబరంబులచెలుపుమిగిలి
శంఖభేరీమృదంగనిస్సాణరవము
బుల్లసిల భద్రగజముపైనొప్పిమెఱసె
మన్నన విభీషణుండుసామాత్యుడగుచు

కం. తురగంబులు నేనుంగులు
నరదంబులతోడ భగ్నమై యాలంకా
పురమెల్లజలధిగలిసిన
కరణిసతులార నేనుకలగంటి నిశిన్

ఉ. రావణరక్షితంబును దురాసదమున్
రమణీయకాంతి శో
భావహమైనలంక నరయన్
రఘురామునిదూత ధీరుడున్
పావనుడైన వానరుడు
భస్మముచేసినరీతి స్వప్నమం
దేవెఱగందగంటి నికనెంతయుమోసమువచ్చె లంకకున్

గీ. రాక్షసస్త్రీలు తెలముద్రావి
నర్తనమునుసేయుచు నేడ్చుచు నభ్యుచుండు
సరణి భస్మమాత్రావశిష్టమున్నైనలంకలో
సుందరింప కలంగనపడె

ఉ. దానకాంతలార యికదర్పమువీడి
సుఖంపసెంచినన్
సీనమతిన్ మహిజను సుధీరచరిత్రను గావవేడుటే
మానితమైన కార్యమనుమానములేద్యు
జయంబుగల్గు నా
భాసుకులాట్టిచంద్రునకు భంగపడున్
దశకంఠింకపై

చం. సురుచిర రూపసంపద

యశోవిభవంబుల దీప్తి సద్గుణా

భరణయనన్ రోమంచు

కృపాకలితాత్మయు శోభనాంగి యీ

ధరణిజ మిరిలిమెనునదల్పక

పాదములంటి భక్తితో

శరణమువేడుడిత్తరి

నిజంబు శుభంబులు మేకొనన్ ధరన్

కం॥ పాపిష్ఠునకుఁ స్వర్గము జేపడుటయు నెట్లొ

దుష్టచిత్తుఁడు చపలుం

డౌ పాపిరావణునకున్

జేపడుటయుంబునటై సిద్ధముపృథివికొ

మ. అరుదెంచున్ రఘురాముడిచ్చటకు

దై త్యవాతముంజంపి జె

చ్చెరసీతంగొనిపోవుతథ్యమిది

దుశ్శీలుండునౌ రావణుం

డరయన్ పుత్రయమాత్యకింకరులతో

నాజిన్ వడిన్ జచ్చు ని

త్తరి సీతన్ శరణంబువేడుటయె

రర్తవ్యంబు భావింపగా

కం॥ అకాంతావయవంబుల

శోకంబువహించు శౌరిగుజుపట్టుదు శో

భాకరమై గనుపట్టెడు

వైకల్యపల నలగములను వర్తింపదుగా

గీ॥ తరుణి దుఃఖార్తయగుచునెడంగృశింప
నిట్టిస్వప్నముకలిగిన నింకమీద
దుఃఖమునుపిడి మిగులసంతోషమొందు
నాసతీషణి నిక్కమో యతివలార

చం. ధవునెడబాసి మైథిలివెతంబడుచుండగ
శోభనంబులన్
ప్రవిమలశేజనంపద విరాజిలునట్టుల
స్వప్నమందు నా
ర్జవమునభర్తచెంగట నెసంగివలీరునుబట్టిమాడ ని
య్యువిద యశేషభోగములనొప్పు
మనోహరుగూడి ప్రేముడిన్

కం॥ వామభుజంగాను మఱియున్
వామాక్షియు నదరుచుండెవనితకు నదిగో
రామునిరాకనుదెలుపుచు
ప్రమాణ్యముగాగ గరుడపక్షియుకూసెన్

కం, దురహంకారముచేనిటు
ధరణిబాధింపతగదు తక్షణమిమెన్
శరణమువేడ తు మనకె
ల్లరకుకుభంబగును వెండిలాభములొదవున్

కం॥ అస దనుజాంగనలెల్లరు
అనకజకున్మొక్కి పిదపశయనింపగ రం
జనకేరొకతావునకున్
జగవిమిదంబునొందిజానకి యంతన్

౩. భర్త డబాసి దరుజునిబారిపడుట
 యసురవనితలుబాధించుటరసి వంత
 నిట్లుదించించె కష్టములింకయెన్ని
 యనుభవింపగనుటినో యవనిమీద

౪. ధరణిజనైజన్మించితి

హరిహాయనన్నిభుడు దశరథాఖ్యునిస్మృషనై
 హరివిక్రముడగురామాని వరవర్ణిని
 నాకువెతలుబాటలె నకటా

౫. రామా రావణునివధించి

నతినిన్రక్షింపరావేల యో
 సౌమిత్రి ననుమాటకియ్యదనునన్
 శౌర్యంబుదీపింప నే
 డీమాయాపులడుమ్మి శీఘ్రముననన్నింపార మీయన్నతో
 సామంజస్యముగాగకూర్పుము
 మహాష్వాసుండవై బ్రేముడిన్

౬. అశనిపాతాన సింహవ్యయంబుజచ్చు

నట్లునిట్టియెవచ్చిన యసురుచేత
 మ్రగ్గియుందురురామలక్ష్మణులు నిజము
 కాలుడేవచ్చెనేమొ జింకవలె నటకు

మ. పతియే దైవముగావలంచి
 మదిలో ప్రాణేశ్వరుంగూర్చి స
 మ్మతినిష్ఠందలపోయుచుండ
 దురితాత్మన్ రావరాజుంకన్ నసున్
 సతిగాగై కొన రెండుమాసములు నెంచన్
 నిర్ణయం వెల్లదా
 మితి. నా కెవ్వరుదిక్కు గా చూతుకు
 దుర్మేధన్ బలాపించినన్

గీ. ఉర్వి రాముడుజీవించియుండునేని
 సంభవించునె నాకిట్టిచందహారయ
 పతిమరణవార్త వీనులబడకమున్న
 చచ్చుటయుల్ప నాదునిశ్చయమునిదియె

కం. అని విలపించుచుజానకిఁ
 దనదేహమువడక విరహతప్తయునై రా
 మునిచుదిలోధ్యానించుచు
 వినతింజనె హనుమడున్నవృక్షముకడకున్

చం. వెనజని దుఃఖభారమున వ్రేగుచు
 హారము రామచంద్ర ర
 క్కసులుననేకభంగులనుఁ
 గాటియవెట్టగ దైన్యవృత్తి నే
 గసిచుసినొండ నించుకయుగాంచక
 నిట్లులుపేక్షసేయగా
 నామమొసంగునే కలుపితాత్ముల
 జంపక మిన్నకుందువే

గీ. నీసముదినీయీల్ల నాయుధవిలతిచేత-
జావ నెంచిన లభియించు జాడయెట్లు
వేణినుగివోసుకొనిజచ్చి వెడలుదాన
యామ్యపురమునకైన ప్రేయంబుతోడ

గీ. శింశుపావృక్షపుంగొమ్మ చేతబట్టి
యుర్విపుత్రిక మరణమునొందదలచి
చావగానుండ యెడమభుజమ్ము
నెడమతొడయు నయనమునదరె సంతోష మెసయ

కం మృదులమగువలువజారెను.
పెదవియుకంపించె ముఖముపేరిమికాంతిం
బొదలెనే శుభశకునంబులు
నెదురన్ గన్పట్టె నామహిజకు దోడ్తోన్

గీ. దుఃఖతాపములడగి సంతోషమొదవ
శుక్ల పక్షహిమాంశునిశోభ దనరి
జనకజముఖమ్ము కడువికాసమాననొప్పి
దీప్తిరాణించె కష్టముల్ దీరునట్లు

ఉ. రాక్షసకాంతలాజనకరాజతనూజను
దీక్షవా కతిన్
రూక్షముగానదల్చుటయు
రోషమునన్దశకంఠుడట్లు సా
పేక్షవరింపుమంచు వెఱిపించుట
జూచుచునండె శింశుపా
వృక్షముమీదనున్న కపివీరుడు
నాహనుమంతుఁ డత్తఱిన్

చం. సుమతి శరీర భవాని యనసూయ
 యరుంధతి సాటివచ్చు యా
 రమణి మనోవిభుండునగు
 రామునిబాసి యనాధపోల్కె దై
 న్యమునభయంబునొంది
 విరహంబునబొక్కుచునుండజూచె వి
 క్రముడగు వాయునందనుడు
 కన్నులవెల్వడ దుఃఖబాష్పముల్

చౌ. సురదన సుందరీమణి
 యశోధన సాధ్వీసుశీల సద్గుణా
 భరణయునై రఘూవ్యహునిహ్నుయునై
 పెనుపొం నామె యా
 లరివిధియాజ్ఞనిత్తటి
 దలంపగనాధునిపొందుబాసి - యు
 ర్భరమగువేదనంబొరయ
 పాపనిజూచి విషాదవక్తుర్నిడై

కం. తనమది నివ్వధిచింతించెచుహనుమంతుండు
 నిచటసీతనురక్తిం
 గనుగొంటి నీమెకొఱకై
 వనచరులిలతిరుగుచుండ్రీ వాసిమెఱయగన్

కం. జనకునిముద్దులపట్టి యు
 ననుపమబలుడైనరామునర్థాంగిని లం
 కనుజూచితేరుధన్యుడ
 జనకజనేడిట్లు ననురసమితికి జిక్కిన్

కం. చూచితిమైథిలినిచ్చట
 చూచితిరాక్షసులవిధము సురసన్నిభుడున్
 ధీవరితుడైనరావణు
 జూచితి నోదార్పవలయు క్షోణీశనయన్

కం. రామునిసందేశమును
 భూమిజకుంజెస్థి రామభూపాలునకున్
 భూమిజసేమమ జెప్పుట
 సామంజస్యంబు దూతచిదంబిదియే

కం. కోమలినాశ్వసినక
 రామునికడకేగి వేని ప్రాణంబులనీ
 సీమంతినివీడుగదా
 ధీమంతులమూర్ఖుడనుచుదిట్టరె నన్నున్

చం. ధగణిజనూరడింక
 వృధాజన రాముడునన్నజూచి నా
 తరణిజూచివచ్చితె
 నితంబినియేమనిజెప్పనాకు న
 త్వరమునచింపుమన్న
 డలవగచిననన్గనిరాముడంత నీ
 వరయగఘ్నబుద్ధివని యౌర
 ననున్సిరసింపకుండునే

గీ. బ్రాహ్మణులతోలె సంస్కృతభాష నేను
 మాటలాడిన బెదరి యిమ్ముగువ కోతి
 సంస్కృతమునెట్లాభాషించు
 సత్యమితడు రావణుడనియెంచి దూరమునకేగు

చం. మనుజులభాష యుక్తమగుచూడ్కి
ప్రియంబునమాటలాడబూ
నిన మదివిశ్వసించునొకొ
నిక్కముగా ననుజూచిమానవా
శనుడని భీతి నేడ్చినవెనక
దనుజాధములేగుదెంచి మా
క్కొనినగచింప యుద్ధమగు
కూల్చెదరాక్షసులెందఱుండినన్

కం. సమరంబునవిజయంబే
సమకూరినలెస్స లేక శత్రులచేయు
ద్ధమునందునోడిపోయిన
ప్రమదామణికేమి ముప్పుపొటిలునొక్కొ

మ॥ ననుబంధించిన లేకజంపినను
దైన్యంబొంది రాముండువే
దనసీతాకుశలంబెఱుంగక
విషాదంబూన సౌమిత్రియే
మనియోదార్చు సముద్రలంఘనము
సేయంజూలధీరుండు - శో
ధనమావానరులందులేడు
కఠినత్వంబుజ్జగింపదగున్

కం. జానకితో మధురమ్ముగ నేనిత్తటిమాటలాడి నేర్పున నాపై
దానవులబలము బుద్ధియు
జానుగఁగంచెదనుగాక శౌర్యంబెసగన్

3. మంచిచెడ్డలనరసి సమంజసముగ
 దూతకార్యమునెఱవక దుర్విసేతి
 సంపరించిన కార్యనాశనెగాక
 ప్రభునకున్ గిడుగూర్చి దుర్గతినిజెందు

౧. శ్రీరామునిమదిగొలిచెడి
 యీరమణికి రామచరితమింపొదవంగా
 నేరమి నేకీర్తించుచు
 నారాటమునడచి మీదనవనిజతోడన్

2. రామసందేశముందయాగ్ధమణిజెప్పి
 మీదకార్యముయోచింతు మేలొదవగ
 ననుచు యోచించి హనుమంతు
 డంతమీద సీతవిన నివ్విధంబున చెప్పదొడగె

సీతవిన హనుమంతుడు రామచరితము చెప్పుడ

౧. దశరథుడనుపేర ధరణీశుఁడొక్కడు
 దమినయోధ్యను రాజధానిగాగ
 విక్రమాఘ్నండునై విమతులనిర్జించి
 వసుధపాలించె ధీవర్తనుడన
 కౌసల్యయు సుమిత్రకైకేయి
 యనమువ్వురతనీసతీనామలందు పెద్ద
 భార్యకు నద్గుణాభరణుండురాముడు
 ననబుట్టెనిధాత్రి సగ్రతనయు

గీ. డగుచు బాల్యమునండు మున్యాజ్ఞనూని
తాటకనుబంపి మారీచుదర్పమడచి
శివగున్భంగమునజేసి సీతయనెడు
జనకతనయును పెండ్లాడె శౌర్యవత్తి

కం॥ భార్గవరావుడెదిర్చిన
నిర్గర్వాన్వితునిజేసి నిర్మలమతి నా
స్వర్గాసెవతినుతింప ననర్గళకీర్త్యుజ్జ్వలుండునై రాజగిరెన్

మ. జనకాజ్ఞ దలదాల్చిరామడు
సతీ సాగర్భ్య యుక్తుండునై
మునివృత్తిగొని కాననాంతరములన్
మోదించుచు దండకా
పసముంజొచ్చి ఖరాదిరాక్షసుల
దివ్యశేడికీర్తింపగా
ననినిర్జింహ రావణుండలిగి దుర్వాప్యపారచిత్తుండునై

కం. మారీచుడనెడి దనుజున్
సారంగముజేసిబంపి శౌర్యత్ములనౌ
శ్రీరాముని సౌమిత్రిని
దూరంబుగనంపి జనకదుఃఖితం బలిమిన్

కం తనలంకాపురమునకుం
గొనిపోయిన జింకరూపుగొనిన నిశాతున్
దూనిమి రఘూర్ధ్వహుడంతట
తనపత్నినివెడకెనడవి తమ్మునితోడన్

• రావణనామధేయుడగు

రక్కస డొక్కడు దుర్విసీతిమా

యాపియునై హరించె సుగుణాత్మక

రామ భవన్మనోహరిన్

నీవుదురాత్ముడైన రజనీచరునిన్ బరిమార్చుమంచు న

ర్భావన నాజటాయుపుకృపన్

రఘురామునితోడ జెప్పినన్

.. లలనరోయుచు రాముడు లక్ష్మణుడును

వనమునకబంధునింజంపి వాసిమీర

నూర్జూనయుసుగ్రీవుని సురభిళాంగు

సఖ్యమొనరించి వాలినిజంపి నంత

3. వానరల వీరవర్యుల

జానకినిన్ వెదకబంపె సర్వదేశలకున్

భానుబాదు-దాశరథులున్

మానసమునమోచమొంద మహిజనరయగా

౦. సంపాతి జాడజెలుపగ

తెంపునశతయోజనములు శౌండెప్పలునై

సొంపిలువార్చినిదాటి ప్ర

కంపనుగతిలంకజొచ్చి గాంచితిసీతన్

౧. రాముడేయేగుర్తులు

కోమలికింజెప్పెనట్టి గుర్తులుగల యా

భామిని నిచ్చటజూచితి

నేమహిధన్యుండనైతి నిజమనిపలుకన్

కం హనుమంతుడివ్విధంబున
 వినయంబునజెప్ప నీతవిని యాశ్చర్యం
 బున నిట్టిమాటలిక్కడ
 వినిపించెడివాడెవండు విస్మయమనుచున్

గీ. కొంచెయపుభీతి నురివోసుకొనదలంచి
 వెండుకలతోడనొప్పు నవ్వెలది ముఖము
 వెసనుపైకెత్తి శింశుపావృక్షమండు
 నున్న బాలార్కనిభుని వాయుజునిజూచె

కం. ధవళాంబరమునుదాలించి
 ఛవిసొప్పుచు మధురమైనసంభాషణముల్
 ప్రవచించు నాంజనేయుని
 సవినయగుణగణ్యుజూచి జానకిదలచెన్

ఉ. భీమము దుర్నిరీక్ష్యమును
 భీతికరంబగు వానరంబును
 ద్వామగళింజెలంగ సహితంబనియెంచక
 స్వప్నమందు ని
 ట్లీమెయిజూచుచుంటి
 మిధిలేంద్రునకేవెతలుప్పల్లెనో
 రాముడు లక్ష్మణుండ ను
 నరణ్యములందిక యెట్లులుండిరో

గీ. శాస్త్రములజెప్పబడియెను
 స్వప్నమందు వానరంబునుజూచినవారి కిలను
 గొప్పదుఃఖములేసమకూరుననుచు
 నెవరికేకష్టములు నావహించునొక్కొక్క

కం॥ మంగళమగురామునకున్
 మంగళమగులక్ష్మణునకు మాన్యుండును ని
 స్సంగుడునగుజనకున్
 మంగళముల్ గలుగుగాక మానితప్పత్తిన్

ఉ. ఐనను నిత్యమేనువిరహంబునబొక్కుచు
 రామనామమే
 ధ్యానముసేయు నాకునరయన్
 నిదురెవ్విధివచ్చు స్వప్నముల్
 బూనికనన్నలందును
 సుబ్ధవిచారణసేయ నిక్కపున్
 వానరమయ్యదేయని ధ్రువంబుగనమ్మితి
 నామనంబునన్

కం॥ ఈవానరుడుంజెప్పిన
 లేవన్ సత్యంబులగు నుడివిననుడువులున్
 దేవేంద్రు ననలు ననిలుని
 నావాచస్పతి విరింభి హరునిభజింతున్

చం॥ అనిహరిణాక్షి మానసమునందుదలంచేడువేళ్ల నంజనా
 తనయుడు వృక్షముందిగి
 ముదంబు భయంబును విస్మయంబునం
 జనకజజూడ ధీరమతి
 సన్నతమౌరఘరామనామమున్
 మనముననెంచుచున్ భవనమాన్యుడు
 చెంతకుజేరి మ్రొక్కుచున్

కం॥ శిరమునకరములుజేరిచి
 ధరణీజకడకేగి న్నమతను నిట్లనె నో
 హరిణాక్షి నీవునొంటురి
 పరికింపగనిచటుసుండు భావంబేమీ.

హనుమంతుడు సీతతో సంభాషించుట

గీ॥ నాగ గంధర్వ యక్ష కిన్నర
 సుపర్యకాంతవగుదువో కనులదుఃఖమునవెడలు
 నీదుకన్నీటిధారలు నీరజమున
 పొంగు మకరందధారలపోల్కి నెనగు

సీ. చంద్రునిపైనల్క స్వర్గమువిడనాడి
 యిలసంచరించురోహిణివో లేక
 ప్రణయకోపంబున భర్తవసిష్ఠుని
 దిగనాదిన నరుంధతీలతాంగి
 వగుదువో సీతండ్రి యాత్మేశులెవ్వరో
 దేవకాంతవని బుద్ధికినిదోచె
 తెలుపుమోతన్వి నీతీరునుగమనింప
 పార్థివాగ్రణికిపు పట్టమనొస

గీ. రాదబిడ్డవు మగిపతివ్రతయునైన
 కాంతవీవనిదోచె నిష్కరుణతోడ
 రావణుడుబల్మితెచ్చిన రామునతివో
 నిక్కమువచింపుమిత్తరి నీవిధంబు

౧. లోచనంబుల దుఃఖాశ్రులునుదొరలుట
 వేడినిట్టూర్పులెగసెడి విధముదలప
 నీవుమానవసతివని నిశ్చయింతు
 సత్యమునువెల్లడింపుమోసాధ్వి యనిన

కం॥ హనుమంతుడు దనచేరువ
 నినవంశార్థవసుధాంతు నిగ్గతికీర్తిం
 చినజానకి మోదంబున
 తనవిధమునజెప్పబూనిఁ దమియిట్లునియెన్

చం॥ అమలచరిత్రుడౌదశరథాఖ్యునికోడల
 ధర్మమూర్తి వి
 క్రమగుణగణ్యుడౌ
 జనకరాజతనూజును వీరుడై పరా
 క్రమమున తేజసంపద విరాజితుడైవలసిల్లు రాజచం
 ద్రముడు మహానుభావుడగు
 రామునిభార్యను మైథిలిన్ ధరన్

గీ॥ రాముపెండ్లాడి మముదశరథుడుగౌరి
 వింపద్వాదశాబ్దములు విమలమతీని
 పరగభోగంబులనుభవింపగ
 త్రయోదశాబ్దమున దశరథుడుపాధ్యాయుడైన

చం. మునికులశేఖరండును
 ప్రమోదయుతుండు వసిష్ఠనాజ్ఞ శో
 భనమెనగంగ రామునకుపట్టముగట్టదలంప కై కయన్
 వనిత వరంబుగోరె గుణవంతుని రామునికానకంపన
 జనపతిమూర్ఛనొండె పెలుచందనపుత్రుని కానకంపగా

గీ. తండ్రిరాజ్యము రాముడు తండ్రికిచ్చి
తమ్ముడగులక్ష్మణునితోడ తన్వియైన
నన్ను దనవెంటగొనిసన్ననబుతోడ
దండకారణ్యమందు మోదమున నుండ

ఉ. మానవహుంసభోక్తయు సమర్థుడు
దుషుడు రావణుడు నా
భానుకులః సూతులును
భవ్యునస్కలు రామలక్ష్మణుల్
లేసితఱిసేహరించి యదలించుచు
ఃస్సోగివచ్చి పొందగా
మానసమగునెంచి యవమానముసేయుచు
దూతునెప్పుడన్

అ.వె. వసుధ రెండునెలలవరకు జీవించెద
కాంతుడెగువెంచి కావకున్న
నిజము విడచుదాననేను పాణంబులు
వానరేంద్ర ధీరవర సుధీంద్ర

కం. అను సీతాంబికపలుకులు
పినిహనుమంతుండు ద్రుఘపవశుండగుచున్
జనకజనుసూరడింపగ
షనమునదాసెంచిసారమతినిటనియెన్

చం నినుగన రామునానతినిక్కమువచ్చితి
రామదూతవై
వనధిపతికమించి గుణవంతుడురాముడు
తత్సహోదనుం
గును కృశంబు నిన్నిటకడంగడు
వేదబొక్కుచుండనే
కనుగొనినాడ భూవినినుఖంబులునీకగు మత్త కాశిని

గీ. వేదవేత్తయు ధీరుడు పిరవరుడు
నెవడుబ్రహ్మమును శ్రుతులెఱుగు నట్టి
దశరథసుతుండు రాముడోతన్ని నీదు
కుశలమడిగెను మేలుజేకూర్చు నీకు

గీ॥ అతనితమ్ముడులక్షణుడతిముదమున
పుడచి సాష్టాంగవందనాబులనొనర్చి
నిన్ను బరిమిహరించిన నీచమతుల
జంప గాబూనెప్రతన యశంబెసంగ

గీ॥ అనిజెప్పుచుహనుమంతుడు
జనక జరేరువకునేగ జానకిభీతిన్
హనుమంతునిరావణుడని
మనమునశంకించి బెదిరి మల్లడివడుచున్

౧. తొల్లిజనస్థానాబున కల్లరినన్నానిరూపుగైకొని బలిమిన్
చెల్లంబోదెచ్చితివిట
మల్లమడినొంపనిట్లు మర్కటమైతే

౨. దనుజకులేంద్ర యివ్విధివృధానకునారటబెట్టనేల నా
ననమునెఱుంగవైతివి శ్రమంబగు
ధీరుడు ధర్మవేత్త రా
మునివరపత్ని నీచమతి
మూఢమతి నినుదాపరిచునే
వినుచునువుల్ ద్యజించెద పవిత్రమతిన్
రఘు గామునెంచుచున్

కం॥ అనివెండి సీతయిట్లను
నినుజూచిననామనంబు నెఱిమోదమునన్
గనుగొనగాదీపించెడి
యినవంశోత్తమునిదూతవని దలతున్

కం. రావణుడనినినునామది
భావింపదుమరియు ప్రీతిపాత్రంబగుటన్
ధీవర రామునిగుణములు
నివలనన్వినదలంతు నిరుపమతేజా

మ. అనిసన్ దోయిలియొగ్గి వాయునుతు
డత్యానందముంజెందియి
ట్లనుఁ దల్లిభవదీయసత్కరుణ
దివ్యశ్రేణీకీర్తింపనొ
ప్పినశ్రీరాముని సద్గుణాధ్యుని
దయాబిన్ భక్తికీర్తించుభా
గ్యనిథానగుబులభించె ధన్యుడను
నాకర్ణింపుమాసక్తితో

సీ. రవికన్నమిన్నవిరాజిలుకాంతిని
కుముదబాంధవువలెన్ గూర్చుహాయి
రాజరాజునుమించు రాజేంద్రుఁడాతడు
వికమంబునమించు విష్ణుదేవు
నలబుద్ధిగెలుచుబృహస్పతిన్
జెలుపమునందుమన్మథునొంచు నతిపనోహ
రుండుగణింప ధీరుండు
తేజస్వంతుడమితబలుండు మహారథుగడు

గీ. యుక్తవిషయంబులనుకోపమొందు

నతని కినుకవ్యర్థముగాను యొక్కింతయేని

చారఃనయనాభిరాముడు సద్గుణుడును

రమ్యగాత్రుడు దశరథరాముడతిప

ప. త్వర యుద్ధంబున సస్త్రశస్త్రములనిదైత్వాధముంజంప ని

ప్పురికేతెంచును విశ్వసింపుముననున్ పూబోడి నేసిదుకిం

కరుడన్ పుత్రుడ రామదూతను

భవత్కారుణ్యపాత్రుండ వా

నరుడన్ నిక్కముజెప్పుచుంటి

నమితానందంబగున్ నీకిలన్

ఉ. నీతివిదుండు శౌర్యముననిర్జరనాథునిసాటివచ్చు వి

ఖ్యాతచరిత్రుడున్ సమరమందున

నోటమలేనియట్టి వి

జ్ఞాతుడునైనలక్ష్మణుడు సమ్మతినీకునమస్కరించి-నీ

భీతినడంప రక్కసులపీచమడంపగనుండె సిద్ధమై

కం॥ అనినన్ జానకి హనుమంతునకిట్లనె

నీకురాముతోసఖ్యము నెం

దొనగూడె రాసులక్ష్మణులనుజూచితివెందు

వారలకుకుశలంబే

కం॥ నీతీరుంగన రామునిదూతపు

సద్గుణుడవనుచు దోచెనుమదిని

రీతినిజెప్పుము రాముండాతనితమ్మునకు

గలిగినట్టిగుణులులన్

కం. అవయవములసౌందర్యము

ప్రవచింపుము నీవుజెప్ప రామునిగూపం

బవగతమగు నానించెద

వివరింపుము లక్ష్మణాఖ్యవిధమెట్లుండున్

కం అనవుడు నాహనుమంతుడు

జనకజకున్ మొక్కి సత్యసంధుడు శ్రీరా

మునిశర్ణించెద శ్రద్ధనువినుమమ్మాయనుచు

నిటువివరించెవెసన్

మ. వినయాస్వీతుడుకంబుకంతుడు

ధనుర్వేదంబుసర్వంబునే

ర్చిచూరుడును.

బుద్ధిగిష్టతనికిర్తిసేచక్రికిన్సాటి-కాం

తనిసప్తాశ్వనిబోలు,

వేదవిదుడున్ధీరుండు నారామచం

ద్రునిసౌందర్యము విశ్వరంజితము

సత్కూర్జస్వలుండారయన్

గీ. మెఱపుతీగనుగూడినమేఘమట్లు

శ్యామలకారుడగుచు వేజంబునెనసి

మురిసిపడుచుండు శ్రీరామమూర్తితనువు

భద్రగుణుడును నాజానుబాహుదతడు

కం॥ శ్రీరామునికంఠధ్వని,

భేరిరవమట్లునొప్పు ప్రియకరుడై శో

భారతిని ముజ్జగమ్ముల

నారామునికీర్తివెలయు నతిసుందరమై

గీ. కంఠమందునమూడురేఖలుజెలంగు
 పిడికిలియు తొమ్మి మణికట్టు పెనుదృఢంబు
 నాభియును కంఠపుంధ్యని
 నడకతీరు దోచుగంభీరమున మహాత్ముడనిజాటు

౧. కరములు మోము నాలుకయు
 కన్నులు దౌడలు గోళ్ళు పాదముల్
 సరసిజముల్ లలాటమును
 జానువులున్ పిలుదుల్ బృహత్తమం
 బరయ మహానుభావుడనినంతట
 నేమివచింపగావలెన్
 సరసుడు సాధునత్తముడు
 నద్గుణధుర్యుడు రాముడంగనా

౧౦॥ తొంబదియారంగుళముల్
 కంబుగ్రీవుండునైన కాకుత్స్థునిదే
 హంబొన్నత్యము వినుమో
 యంబుజదళనేత్రనీవు సాప్యాయమనన్

గీ. సత్కథగృములందునాసక్తిగలిగి
 సంపదగడించి దానియాచకులకిచ్చు
 దేశకాలపాత్రత్వముదెలిసినడచు
 ప్రియముగామాటలాడు నొప్పింపడెపుడు

ఉ. అన్నకుసాటిలక్ష్మణుడు
 నన్నిగుణంబులనెంచగా పదా
 ర్వన్నెలకాంతినొప్పెడి సువర్ణపుఛాయనెనంగుదేహానం
 పన్నుడు విక్రమాధ్యుడు కృపన్
 హితకోటిసినాదరించు వి
 ద్వన్నుతుడా త్తరక్షణుడు
 వాడిమిసూర్యునిబోలు నమ్మరో

కం. పురుషోత్తమలక్షణముల్
 సరసిజనేత్రునకుగలవు సౌందర్యమునన్
 కరివచ్చుమన్మథునకున్
 పరమాపుండ్రుడు దీనపాలనుడమ్మా

గీ॥ దురితమతి రావణుడునిన్నుదొంగిలింప
 రామలక్ష్మణులంత నరణ్యమందు
 వెదకుచున్నను వీరుడు వృద్ధుడైన
 నమితబలుడు జటాయువునరసినంత

చం. నినుదచుహాథముండునవిసీతిహరించుట
 వానితోయశం
 బెచయరణాబొసర్చి
 యతడిమ్మహిగూలితినంచుజెప్పి వే
 దనమరణింప శోకమునతమ్మునితో
 రఘురామచంద్రుడా
 తనితనువుందహించి కలతన్
 నినురోయుచు ఋశ్యమూకమున్

కం॥ వడిజేరిన సుగ్రీవుడు
 కడు దైన్యము నెనయ మేనుకంపింపగ నే
 ర్పడనన్నజూచియిట్లనె
 గడుసుదనంబూని వాలిగర్వోద్ధతుడై

కం. ఈవచ్చుపిరవర్కుల
 భావింపగనన్నజంపబంపెను నాకి
 ధీవరులంబరికింపగ
 దేవతలీరితిభువికి దిగిరనిదలతున్

కం. రవిచంద్రులట్లకాంతిని
 వివరింపగవెలగు వీరివిధమెఱుగుటకై
 పవమానతనయనీ వె
 జవమునజనుమనెన రామచంద్రునికడకున్

గీ. ఏగి రాముపాదంబులకెఱిగిభక్తి
 లక్ష్మణుడ జెప్పవీటి నోలలననిన్ను
 రావణుడుదొంగిలించుట
 రామువిరహ వేదనయు భాస్కరాత్మజువేదనయును

.వె. ఒక్కరూపుయగుట
 నొగివారికిన్సేహమయ్య నింద్రపుత్రుడైన వాలి
 నాజిజంపి రాముడర్కజువాసరరాజ్యమునకుజేసె
 ప్రభుని పిదప

కం॥ రావణుడుబలిమిన్సెని
 పోనంగానీదుమేనిభూషణముల్ సు
 గ్రీవుండుండుగిరింద్రముపైవిడిచిన
 వానిదాచి భానుజుడంతన్

కం॥ రాముసకుంగనబటచిన
 నామహిమాన్వితుడు వానివారసి దేవీ
 హామైథిలి సీతా యనిభూమింబడ
 లక్ష్మణుండఁ బొగులుచు మదిలో

గీ॥ అగ్రజునిదేర్చి యోదార్చి యంతమీద
 సూర్యతనయుసుగ్రీవుని శోభితాంగు
 నతిరయంబున వైదేహినరయకపుల
 బంపుమనిప్రోత్సహించిన ప్రమదమొదవ

కం॥ మునుగోల్పోయినరాజ్యము
 తనభార్యనురక్తిబొంది తరజుడంతన్
 నినువెదకగవానరులన్
 జననీబంపించె ధైర్యశౌర్యజ్వలన్

గీ॥ వానరశ్రేష్టుడున్ ధీరవర్తనాడును
 వాలిసతుడంగదుడు నిన్నువాసివెదక
 దక్షిణపుదెసకేతెంచె ధైర్యధనులు
 విక్రమాన్వితులగుకపుల్ వెంటనడువ

కం॥ మహినడపుల శైలంబుల
గుహలకే శోధించి బలముగోల్పడి మదిని
స్వహజెందిజావనుండగ
సుహృదుడు సంపాతి మాకుజూ పెంద్రోవన్

కం. అతడుజటాయువుకగ్రజు
డతులితశౌర్యాన్వితుడు ననుజుడు దర్శి
న్నతుడైనరావణునిచే
క్షీతిగూలుతునాలకించి చేడ్పడుచుమదిన్

కం॥ లంకాసూరముదెలిపిన
సంకోచమునొందిక పులుజలధినిదాటున్
జంకిన నమితజవంశున
పంకజదళనేత్ర నేనుసవన్ను రీతిన్

కం॥ శతయోజనవిస్తీర్ణము
నతివీచీసంయుతమును నహినక్రూపా
న్వితమగునంభోనిధి వెన
ధృతిమీరన్దాటివచ్చి డిటువుగలంకన్

గీ॥ చొచ్చి యంతఃపురంబుల
నుండరమగుసౌధముల దోటలందు ప్రాసాదములను
దైత్యములనెల్ల గాలించి సాధ్వీన్ను
చివరకిచ్చొటకనుగొంటి శ్రేయమొదవ

చం. వననిధిదాటివచ్చి బలవంతుడురాముడు
 లక్ష్మణుండు శౌ
 ర్యనిధులువానరోత్తములు సర్వలి
 సాయముజేయలంకకున్
 గొనకొనివచ్చి రావణునిగూల్చు
 సహోదరపుత్రమిత్రబం
 ధునికరమెంచ శీఘ్రమున తోయజగంధి
 భయంబుపీడుమా

గీ. నీదుసేమముప్రశ్నించె నీవిభుండు
 భానుజుడు లక్ష్మణుండును పరమభక్తి
 నీకుమ్రొక్కిరి రామాజ్ఞనిన్నుజూడ
 వచ్చితిని నిక్కమమ్మ రావణుడగాను

మ॥ అరవిందాక్షుడు పీనవక్షుడు
 సృపాధ్యక్షుండు పుణ్యప్రదుం
 డరయన్ ధీరుడు కంబుకరుడు
 మనోహారుండు సత్యవ్రతా
 చరణుండున్ మహిమోజ్జ్వలుండు
 జలదశ్యాముండు నీకాంతుడో
 తరుణి నీవిరహంబుచేమదినిచింతన్ దీనుడైబొక్కిడిన్

గీ. అగ్నిహోత్రగృహంబు గృహ్యగ్నివలన
 తాపమొందెడిరీతి భూధ్రము ధరిత్రి
 కంపనము న చలించెడిగతి లతాంగి
 నిన్నబాసితమిందెడి నీవిభుండు

గీ. వానరశ్రేష్ఠుడున్ ధీరవర్తనుడును
 కీర్తనీయుడు సుగుణుడు కేశరియన
 నలరు విక్రముడాతని కంగనయగు
 నంజనాదేవికేను విఖ్యాతమీర

కం. అనిలునివరమునబుట్టితి
 హనుమంతుండండ్రు నన్ను నవనిన్ సుగ్రీ
 వునిమిత్రుడ నీదాసుడ
 జననీవివరింప రామదండ్రునిదూతన్

కం. కలవిధమెల్లంజెప్పితి
 కలతంబడనేలమదిని కడుశుభములున
 గలమగు సంది యమేలా
 కలికిరామాంగుళీయకంబిదె గొనుమా

గీ. రామనామాంకితంబునై కోమలాంగి
 ప్రకటమైయొప్పు దీనినమ్మకముగలుగ
 నీకుగాడెచ్చితి న్నమోవాకములను
 భక్తినిర్వహింతుగొనుము యాసక్తితోడ

కం. అనిశ్రీరామునిముద్రిక
 హనుమంతుండీయ జనకజాతృజదానిన్
 గొని లజ్జావనతయునై
 తనవిభునింజూచినట్లు దలచుచుమదిలో

కం. ఎన్నాళ్ళకు నినుజూచితి
కన్నుల-నాభర్త్రవేల కమసీయముగా
జెన్నొందితి విన్నాళ్ళును
నన్నున దేర్పంగవచ్చినాపిటకీర్తన్

కం. అనిమురియుచు నాజానకి
హనుమంతునిజూచియిట్టులనె నోయన్నా
విసుతించెద నీశౌర్యము
ననుపమవిక్రముడవీవు నదియెట్లున్నన్

కం శతయోజనవిస్తీర్ణా
స్వీతమగున భోధిదాటి వెసనీలంకన్
ధృతిజౌఱుట నవరివశమగు
స్తుతిపాత్రుడవీవు నాదుదుఃఖంబడగెన్

మ॥ పరమానందకరుల్ రఘూద్యహులకున్
భద్రంబె నాదుఃఖమే
కరణీన్దీర్పదలంచె ధీవరులసఖ్యంబూనెనా సిన్నునా
పరితాపంబునడంపబంపెనొకొ
నాపైకూర్చి నీరావణున్
పరిమార్పంగదలంచునో దలపడో
ప్రాణేశుడున్ జెప్పుమా

కం. నీవిక్రమముచెఱుంగక
నీవిధిపుచ్చెంచునొక్కొ యెంచగ నీవీ
రావణునిచెక్కసేయక
ధీవరయిప్పురమునందు దిరిగితివి బలే

గీ. సర్వభూతభయంకరశాస్త్రకుడును
విక్రమోద్ధతుడున్ దైత్యవీరుడైన
రావణునిగెల్వజాలు పరాక్రముడవు
నమచు నినుజూడదోచె సత్యముకపింద్ర

గీ. సర్వశక్తిసంపన్నుడు శస్త్రవేత్త
రణమునన్ వ్రజిసేని తిరస్కరించు
నట్టివీరుడు శ్రీరాముడనురదౌర
గన్నపహరింపనెట్లు మౌనంబునూనె

కం. నిరహంకారుడు శూరుడు
శరణాగతవత్సలుండు శాత్రువునిన్ దు
శ్చరితునిజంపకుపేక్షన్
కరుణించుట నేమనందు కర్మముగాక

శా. శ్రీమంతుండు పరాక్రమాధ్యుడగు
సుగ్రీవుడుమింతుండునై
రామాజ్ఞన్వినయంనన్ మెలగునే
రమ్యాననుండున్ యశో
ద్ధామండున్ మహిమొన్నతుండగు
సుమిత్రాపుత్రుడౌలక్ష్మణుం
డేమాడ్కిన్ జరియించు
మీకపులుమాకింపున్ బ్రసాదింతురే

శా. కౌసల్యా భరతుల్ సుమిత్రయు
 శుభాకారుండు శత్రుఘ్నుడన్
 వాసిన్ మోదమునంజరించెదరె
 యవ్వార్తల్ఁ నన్వచ్చునే
 యాసల్ కృంగిదపించు
 మాకుభరతుఁడా నందముంగూర్చును
 ద్వాసిత్వంబున సైన్యమంపి
 జయముత్పాదంపజేయుంగదా

ఉ. రాముడు, దుష్టబుద్ధియగురావణునింజరిమార్చి నాకు - గా
 రామునమేలుగూర్చు
 వానిరక్తిదలంచునె జెప్పునున్న - నా
 పైమమతన్ స్మరించునెృపాలుడు,
 సల్పమెఱుంగుదేసి - నా
 స్వామినిమిత్రమై
 నిలుపజాలుదుకాయమునందుప్రాణముల్

ఆ.వె. బంధుపుత్రమిత్రపరివారయుతముగా
 రావణాఖ్యు పాపరతునిజంప
 ననుజాతోడఁగూడి యరుదెంచునాయేమి
 రాముడీనగరికి రాజసమున

చం॥ అనిన దయామయుండును
 మహద్భుతవిక్రమవర్కుడైన ధీ
 వినుతును వాయునందనుడు
 వేడ్కశిరింబునువంచిమొక్కి యిట్లను హరిణాక్షి
 నీవిధమునారఘరాముడెఱుంగకున్కి యి
 ద్దనుజును పేక్షజేసె నముదంబునజంపక
 నింతకాలమున్

కం॥ వరశర్మిని నీయిదశ
 త్వరరామునితోడజెప్ప తక్షణమే వా
 నరులకాదోడ్పడ రాముడు
 నరుడెంచును దైత్యవసులనాజింజంపన్

గీ. అసురులేగాని గమనింపనమరులైన
 సమరమందున నిర్జించుశక్తిలేదు
 రామచంద్రుని శ్రీమమేరాక్షసేంద్రు
 జంపి నిన్గొనిపోవునెండగ నిజంబు

సీ. పరికింపగా నిన్ను బాసినదాదియా
 మనుజేంద్రుడును దైన్యమతి గృశించు
 నెవ్వరోదార్చిన నెల్ల వేళలనిన్ను
 స్మరియించు జానకీ! మైథిలి యని
 యిఖించుచుండు నీదుగ్ధశచింతించు,
 కొలది దినంబులు కూర్మినీవు
 నాకప్యప్తంబు పైరను నొప్పునింద్రుని
 గతినిొప్పురాముని కనులజూచు

గీ. కాలమేతెంచె గడచెదూఖపుదినములు
 పరగపతులను సుతులనుబాసియేడ్చు
 యసురవనితలజూచెద వతిముదమున
 తడవులేదింక నామాటతథ్యమమ్మ

గీ. రామనామాంకితములు తీవ్రతరమగుచు
 పావకనిభాస్రములుయిటున్ ప్రజ్వలింపఁ
 జూచెనపుగాక నీకగుశోభనములు
 నమ్ముమోతల్లి నావచనములనీవు-

గీ. అనిసనిటనుజాసకి

యగచరేంద్ర రావణుండేమొ సంవత్సరంబునాకు
నిర్ణయించెనుమితి దీరెనేటితోడ
మాసములుపది నిక రెండుమాసములకు

అ.వె. గడువుతీరిపోవుఁగానజీవింపను

మీద నేను శ్రీఘమేరఘూర్వ
హుండ వచ్చునట్లు లొనరింపుమిచటకు
వానరులనుగూడి వాయుపుత్ర!

కం॥ దేవేంద్రునిబలము

శచీదేవిగ్రహించినవిధంబు తేజస్వంతుం
డౌ విక్రమాధ్యురాముని
చేవయెఱుంగుదునునేను చేడ్పడనేలా

కం జలజాపుడుకిరణంబుల

జలమునుశోషింపజేయుచందమున మొ
క్కలమున దైత్యులనందరఁ
దలపంగారాముడస్త్రులంజంపున్

కం. అనికన్నులనీరొలకగ

జనకజడనఁ తినిడిలచి సమ్మానమునన్
వినుతించుచు దుఃఖమ్మున
వినమితయైయూరకుండ వినయాన్వితుడై

కం. హనుమంతుండిట్లనియెన్

మనమునబొగులంగనేల మాతా! నావీ
పునకెక్కుదేని రయమున
నినుజేర్చెదనురలు బొగడ నీవిభుకడకున్

: . .

i. వేల్వబడినహవిష్యము
 పీఠహోత్రుడి ద్రునకొసంగునట్లు నిన్నింపుమీర
 ప్రసవణగిరినున్నట్టి రామచంద్రు
 చెంతజేర్చెదననువిశ్వసింపుమమ్మ

ii కూర్మి రోహిణిచంద్రునిగూడినట్లు
 నీవునాపిపుపైనెక్కి నిర్భయమున
 రమ్మ రామునిగూడ
 పుత్రకుడనేను సందియ బేలనీకు నిశ్చయము తల్లి

iii అనిహనుమంతుడువలికిన
 జనకజయిటనియె నన్నుసత్వరమే రా
 మునిజేర్తుననెడు కోతివి
 ననుబహుదూరంబు వీవునన్మోయంగా

iv నీకుదరంబె యల్పుడవు
 నీదగుభక్తికి మెచ్చువచ్చెనాన్
 లోకుపగాదలంచి
 మదిలోహనుమంతుడుభేదమొంది నా
 ప్రాకటశౌర్యధైర్యములు
 భామినిదానునెఱుంగలేక నే
 దీకరణిన్ భయంబునువహించెడు
 జూపెదనాస్వరూపమున్

v మదినినిట్లె చి యాహనుమంతుడంత
 పర్వతాకారుడై యుభయధమనంతు
 వజ్రసఖవజ్రదంష్ట్రుల వహ్నివోలె
 తీర్ణవదనుండునై యొప్పి ధృఢజెలంగి

అ. వె. ప్రళయకాలరుద్రుభంగి భీమబునై
తామ్రవర్ణకుపిత తపనునట్లు
జలనిధులుదలంప జానదమ్నుంబునై
యొప్పె వాయుపుత్రుడువిదజూడ

కం. జనకజకుమ్రొక్కి యిట్లును
హనుమంతుడు దివిజులెల్లనబ్బురమొందన్
దనుజసమేతముగాలలి
కనుకనుగొనపెల్లగించి కలిపెదవార్ధిన్

కం. ప్రాకారతోరణమ్ము
నాకరమైయద్రికాననాన్వితమై ను
శ్రీకరమగు లంకాపుర
మాకర్షణపెల్లగింతు నసురులుబెగడన్

గీ. పద్మవత్స విశాలాక్షి పావనాంగి
యైనజానకి హనుమంతునరసి యిట్లు
లనియె నీశ క్తివిక్రమమద్భుతమ్ము
తరమెనినువినుతింపవిధాత్మకైన

గీ. వేయిసూర్యులుకాంతివెలిగినట్లు
శేజముసన్పిన్ని నినుసన్నుతింపదరమె
చానరవలాహఘోటకవైన శేయ
గారసింహముఖంబులెన్నగ ధరించి

9 వె. పంచవక్తుడైన

పరమేశ్వరునిరీతి శోభనోప్పనిన్న జూడజాల
నొనరనీదురూపముజ్జగింపుము
కాంతనగుట నీదుతల్లిననిదలంచి

గీ. అనుచుప్రార్థింప హనుమంతుడాదరించి

తొల్లిఁగలరూపుదాల్చిన తోయజాక్షి
మెచ్చి యవ్వనరేంద్రుని మీదయిట్టు
లనియెనామాటవినుము మహానుభావ

ఉ. భూరమణుండు ధీరుడును

పూతచరిత్రుడు సద్గుణాన్వితో
దారుడు రామచంద్రుడు
ముదంబొనగూర్చగనిన్నుబలపె న
న్నారయ నీదుశౌర్యము
మహద్భుతమంమదలంచెదన్ మదీన్
మారుతతుల్యవేగుడవు
మానితకీర్తివి మారుతాత్మజా

ఉ. నీవుమహాపావంబునగణింపగ

నన్దానివోవువేళ - దు

ర్భావసరావణుండు నినుబట్టగ

శూరులునైన దైత్యున్

జేవదలిర్పగా - ముదలజేసిన

వారికినీకుయుద్ధమా

పావని దానజేటొదవు పోర్తిపుణ్యగ్రహమొందు నీదయిన్

మ. బలవంతుండగుటన్ నిశాచరులదర్పబెల్లమాయంప ను
జ్వలవృత్తినీగోమరారుశౌర్యగుణవిస్ఫారత్వముంగల్గినన్
దలపంభీరినినగబుధింబడుదు

సత్యః జేసు నలైనన

గ్గలమైనట్టి భవత్ప్రయత్నమువృథా

గర్వింపరేయెల్లదన్

గీ. నీవుననుగొనిపోవుట

నీచులైనరాక్షసులుజూచిరేని పరాక్రమించి

యుద్ధమొనరించు నారలాయుద్ధమందు

విజయమేరివరించునో విశుతమన

కం॥ గణమునవిజయంబొదవిన

ప్రణతంపందగును మరిపరాజయమాగుచో

గుణవంతులునిందింపరె

గణనీయముగాదుచెఱుపుగలుగు కపింద్రా

ఉ. నీవుమహాప్రసిద్ధుడవనింద్యచరిత్రుడవీవు పూనినన్

రావణుడాదిరక్కసుల రౌద్రమునంబరిమార్చునట్టి భౌ

ర్యాఃలసత్ప్రహృద్భవనై నను

రామునికీర్తి డిందునం

చేవినుచూలిపుత్ర మదిఁజెంతయుఁగుండెద

శాందినొందుమా

ఉ. వీరిరసావతారుడు పవిత్రగుణంబులనొప్పువాడు దు

ర్వారంబాక్రమాన్వితుడు

రాముడు రాజకులైకభూషణం

దారము వానివాకిరణమందుజయింపగశక్యమౌనె బృం

దారికబృందమైనవిదితంబుగ

దైత్యులసేలదెప్పుగన్

కం॥ నీవేగిరామచంద్రుని

ధీవరులక్ష్మణుని కపుల దినకరసుతునిన్

రావణనిజంప శీఘ్రము

గావాయుజతోడి తెమ్ము కడుమోదమునన్

గి. రామవిరహంబునన్

దివారాత్రములనుమదిదపించెడినాకు నేమమునుగూర్చు

రమణుడగురాముదోడ్కొనిరమ్మిచటకు

విశ్వవినుత మహావీర విపులతేజ

ఉ. రామునిదక్క నన్యునమరన్

స్పృశియింపగనోపనేను నా

నేమమతిక్రమింపదగునే —

రజసీవరుడెంచనాడు నా

స్వామినిబాసి నేపరవశంబున

దుఃఖమునొందుచుండ గా

తామనవృత్తిదెచ్చె నదితప్పగునే

మహితాత్మ జెప్పమా

వె. వేయిమాటలేల

వేగమేరామలక్ష్మణులదోడితెమ్ము మంగళాంగు

డైన రాముజూడ నడగునాదుఃఖము

ననిస సీతకిటులనియెహనుచు

ఉ. మెచ్చితినమ్మనీగుణము
 మేలగు రావణనికావధింపగా
 జెచ్చెర రామలక్ష్మణులజేర్చెడలంకకు
 విశ్వసింపుమా
 పొచ్చెములేదుసుంతయు
 విభుండుముదంబొనగూర్చు నెంచగా
 వచ్చెవినాశకాలముద్రువంబుగ
 దైత్యులకోసుహాసినీ

గీ. సాధ్వీకన్య క్తమైనట్టిచందమిదియ
 వాస్తవము కోమలాంగులపశమెనూలు
 యోజనంబులనొప్పెడి యుదధిదాట
 కోతిపీపుననెక్కి చిక్కులునుగలుగు

గీ. రామునిందక్క నన్యుచరిణమునైన
 దాకననినీవుచెప్ప సంతసమునయ్యె
 రామపత్నినిట్టులర్హమ బలుకగ
 దాశరథికిను నీదుచందముదెలిపెద

కం॥ ఉరివోసుకొనడలంచుట
 దురితమతిన్ రావణుండుదూఱుట నీవా
 సురశత్రునినిందించుట
 పరగన్ వివరింతునమ్మ పార్థివుతోడన్

గీ. అంబునిధిదాటి లంకకేనరుగుజెంచి
 నిన్నుజూచిభాసించుట నీవిధంబు
 నెఱుంగేయ నభిజ్ఞానమేదియేని
 తల్లి నాకిమ్ము రామధూధపునకొసగ

కం. అశదుఖంబున జాసకి

హనుమంతునకిట్టులనియె నగచరవర్యా
విను చిత్రకూటశైలంబున
సిద్ధాశ్రమమునందు పూర్వమొకపరిన్

కం. నాయక మందు రాముడు

హాయిగనిద్రించుచుండ నామయమునన్
వాయసమువచ్చి తింగున
నాయితమతిబలిమి నాకుచాంతరమందున్

గీ॥ చండతుండాగ్రమునగిలుచుండ

దానిద్రోలినన్ వోకనయ్యది లీలనెగసి
మాటిమాటికిబొడువ నారాటమొంది
వ్యధితమతినేవ్వ నాదశరథుతుండు

గీ॥ నిదురమేల్కొంచి నాడుకన్నీరుదుడిచి

కాకనఖరేఖర క్తసిక్తంబునైన
నాస్తపంబు సుజూచి విన్నదనమొంది
యెవ్వడీటిబాధించె నింతినిన్ను

చం. వడినెఱిగింపునుంచు

బలవంతమసేయుచునుండువేళ నా
కడకరుదెంచు కాకిని వగన్
భయమొందెడు నన్నుజూచి యా
గడుసరికాకినిందుచుమగా
కుశకేలనుద్రుంచి దానిపై
విడిచె పితామహాస్రమునవేడుక
దాసభిమంత్రితంబుగా

ఉ. ఆకుశ మండుచున్నప్రళయాగ్నివలెన్
 గడుదీప్తి నొప్పుచున్,
 కాకినిజంపగాదటుమ
 కాకముభీతినిబాటి యిందునిన్
 లోకశరణ్యగావుమని లొగ్గడిలన్
 బురుహూతుడున్భయం
 బాకులవృత్తి దానికిసహాయమొనర్పక
 మిన్నకుండినన్

గీ. సర్వలోకములావాయసముచరించి
 కాచువారెవ్వరునులేక కలతనొంది
 వినతిరామునిశరణమువేడ నతడు
 దానికుడికంటినిహరించిదయనుఁగాఁచె

గీ॥ కాక్కిబహ్మత్రమున కుడికన్ను వోవ
 రామునకు సర్వలోకశరణ్యునకును
 మ్రొక్కి దశరథునకుమ్రొక్కి
 మోదమతిని సత్వరంబునజనె నిజస్థానమునకు

కం॥ పునఃనల్పపుష్కపయిన్
 వెనుబః బ్రహ్మత్రమీపువిడువవె నేదీ
 గం॥ అనిజంపకవిడచుట
 జన నేనోర్యాన్వీతుడవుసగ్గజధుర్యా

వం. నినుమదినమ్మిగట్టినతి
 నిన్ను స్మరించుచున్నైన్యవృత్తిని
 దసుజులచేవగంగుముల
 ధైర్యపరాక్రమశోభితుండవై
 ననుభవదీయదాసిని
 విన్నమయుతన్జనునేయుపేక్ష సే
 యను మహితాత్మయంచు
 ననిలాత్మజ రామునతోడజెప్పుమా

ఉ. రామునితోడజెప్పుము
 పరాక్రమవర్మకపింద్రసీవు నీ
 కోమలి నీదురాకమదిగోరి
 దురాత్ములు దుష్టరాక్షసుల్
 బ్రామిడి నిష్ఠురోక్తులనిరంతరముంగడనొవ్వజేయ నీ
 పైచుమతన్ శరీరమునప్రాణములన్ నిలిపెన్ గడింపగా

ఉ. నీవనితన్హరించియవినీతిని
 రాజ్యమునేలుచున్న యీ
 రావణ బంధుపుత్రహేత
 భ్రాతృసమేతముగావధించి - భూ
 దేవతలున్ సుపర్వులు నుతింపగ
 కీర్తినిగొమ్ము లేనిచో
 జీవితమందుఁజూడవిక సీతను
 సత్యముసుమ్మురొఘవా

కం. నేనొక మాసమునిల్చెద
మేనునప్రాణబులంతమీద మహాత్మా
వానరవర-జచ్చెదనని
పూనికవచియింపుమివఘ్ననాథునితోన్

గీ॥ ధైర్యమున వైనతేయునిశౌర్యమందు
సూర్యునిన్ బోలెడి పుగాంభీర్యమునకు
నర్ణవము సాటిరిపుల నుదీగశక్తి
జంపకమహాత్మనీ కుపేక్షింపనగునె

చం. ననుదనతల్లియట్లసుమనంబున
జూచెడువాడు రామునిన్
జనకునిరీతినెంచియనిశంబుప
దార్చనసేయువాడు శాం
తనిధియుగొప్పవాడు
ప్రియదర్శనుడున్ గపటంబులేని స
జ్జనదరితుండురాము
సహజస్మృతి లక్ష్మణునిన్ బ్రിയ. బునన్

గీ. క్షేమమునుగూర్చినీవు
యీసీతయడిగినట్ల దెలుపుము ధర్మాత్ముడనియశంబు
గొనినరామునిపదములకున్ సభక్తి
నెఱగెనీసతియని జెప్పుమివరక్తి

కం. దనుజులునవమానింపగ
మనమునశోకించునీదుమగువను శీఘ్రం
బునరక్షింపన్ ధర్మం
బనినీప్రియకాంతవలికెనని జెప్పవలెన్

కం॥ అనితపపయ్యెదకొంగున
జనకజగట్టుకొనియున్న సత్కృతియోగ్యం
బునునగుచూడామణి
యూహనుమంతునిచేతికొసగి యసురీతిన్

గీ. నావివాహకాలంబున నాదుజనని
ప్రీతినిదియచ్చె దీనినాపెనిమిటియగు
రాముడుఃజూచెదేని దుర్దశతపించు
నన్ను నీజూచినట్లుమన్ననదలంచు

కం. అనిజెప్పిగుములుసీతను
హనుమంతుడూరడించి యతిభక్తిని గై
కొనిచూడామణినిట్లును
జననీనాకాజ్ఞనిమ్ము సరగుననేగన్

కం॥ యముచేనియు రవిచేనియు
నమరాధిపునేని యుద్ధమంగునజంపన్
రమణీదత్తుడు నీవిభుడమతారులజంపుటెంత
యతడలిగినచో

మ॥ బలసంపద్విభవాన్వితుండను
యశశ్రుతఖ్యాతశౌర్యప్రభా
జ్వలనుండున్
కపిరాజచంద్రముడునైవర్ధిల్లు సుగ్రీవుడో
కలికి వానరసైన్యముల్గొలువ
లంకంజొచ్చి యీరాక్షసా
వలిజెండాడి భవత్రమోదకరుడౌ
వందింప వేయేటికిన్

శా. ధైర్యోత్యాహసమన్వితుల్
 బలయుతుల్ దర్పప్రభాభాసితుల్
 శౌర్యాగ్నిప్రతిహానతేజులు
 నభస్సంచారులున్ సాహసౌ
 దార్యోపేతులు ఋక్షవానరులు
 దైత్యశేణమర్దింపగా
 పర్యాస్తమ్మునవత్తురివ్వురికి
 నీప్రాణేశునాజ్ఞనీవడిన్

గీ॥ వానరులనన్నమించినవారు మరియు
 నాసములు కోట్లసంఖ్యనున్నారు వారు
 దనుజులనుజంపి రామభూధవుననుజు
 నిన్నురక్షింపప్రతినబూనెదరు తల్లి

కం॥ అనిచూడామణిగైకొని
 జనకజకున్ మ్రొక్కి వెడలునమయంబున నా
 జనకజవెండియునిట్లనె
 హనుమంతునితోడ శుభములగునాక్కిపై

కం. తిలక మొకమాగుచెదరిన
 తలపన్ మోశిలనుసమ్ముదంబుననుదుటన్
 తిలకముగదిద్దిరాముడు
 కలకలమనినవ్వి నన్నుకొగిటుదేర్చెన్

కం. ఈవిషయంబునుచెలుస్తయు
 సావిత్రిచకుగులుతుగాగ ననుగాపాడన్
 రావణునిజంప లంకకు
 నీవేగొనిరమ్ము రామునిన్ లక్ష్మణునిన్

అ.వె. అనిన సీతకెఱుగి యంజనీపుత్రుడు
 నాస్థలంబుపిడి యవలకేగి
 దనమనంబునందుడలచె
 నివ్విధిరామునాజ్ఞ లంకజొచ్చి యతనిసతిని

కం॥ కనుగొంటి మాటలాడితి
 జనకజనోదార్చితంక సందేశంబున్
 వినిపింపరాముచెఱతకు జనియెదనిక
 రావణాఖ్యుచ దమెఱిగెదన్

గీ. సామదానభేదమ్ము లెంచగద్యజించి
 దనుజులనురెచ్చగొట్టగా దండమెదగు
 బలముచేక్రొవ్వి మహిమిట్టిపడుచునున్న
 దశముఖునితీరె తీరిగి మోదమునబోదు

ఉ. రావణుశక్తియుక్తులు పరాక్రమమున్
 జవిజూచివోదు ను
 గ్రీవునిచెంతకేను నిశీకీర్తికరంబును
 యుక్తమే యహం
 భావులు ధూర్తవర్తనులు
 పాతకులైన నిశాచరాళిని
 రీవినడంచి రావణుడు
 డీల్పడ నిప్పుడువిక్రమించెదన్

కం. తనకాజ్ఞాపింపంబడు
 పనియొక్కఁజెగాక పెక్కుపనులవలీలన్
 సునిశితమతినెరవేర్చుట
 జనుదూతకు శట్టివాడునమ్మానితుడో

గీ. రామునానతి లంకాపురంబుజొచ్చి
చూచితినిగక్కినీత నిచ్చోటదీన
నేమిఫలము నేనిద్రానవేండ్లుబలము
నిశ్చయించుటలేస్స గణంపనిపుడు

గీ॥ కపులశక్తియు మరియురాక్షసులశక్తి
యందుగలతారతమ్యములరసి మీద
రావణునిపాలనము సమర్థతనుజూచి
యరుగుదునుగాక క్షిప్రకధిపుడుబృ-

ఉ. రావణశౌర్యముందెలియ
రమ్యమునై విలసిల్లు నీయశో
కావనమందువృక్షముల
కంపమునొందగ రాక్షసాళి మో
దావహవృత్తినేటిటి
యద్భుతవిక్రమకేళిచిహ్నరిన్
శేవచరింతు దుర్మతినిదీకొనువారి
వధించుచున్ వెసన్

కం. ఈవనమందలి వృక్షము
లేవిరువన్ రావణుడు సౌతముకోపం
బావహిలన్ దనుజాళిని
కావరమునన్నుబట్టగా బంపిండున్

కం॥ తమబలము నాబలంబుకు
గమనింపక దైత్యులంతకాకారులనై
సమరంబొనరింతురు
నేనమరారులద్రుంచి దైత్యులబృరమాందన్

చం. సురలజయించిగర్వమున
 సొంపిలరావణురీపిదర్పమే
 నరసి హితాప్తకోటివిధమగ్గలికమ్మనెఱింగి రామభూ
 వరునిపరాక్రమక్రమము
 వర్తనమేనెఱింగి రావణుం
 డెరియగధిక్కరించి వడియేగెద
 రామునిచెంతకింపునన్

కం. అనియెంచివాయునందను
 డనలమువలెనుండి యెగసి యనిలనిభంగిన్
 తనయూరువేగముననా
 వనమందలివృక్షాంతకి వసుధగ్రదోడెన్

కం. కోపించి మారుతాత్మజు
 డీపగిదిన్వృక్షచయము నేర్పడవిఱువం
 గా పక్షులుకడభయమున
 వాపోవుదునంగికెగసి వగలంబొగులన్

కం॥ వృక్షములువిఱుగుశబ్దము
 పక్షులధ్వనులెగయ మదినిభయమొదవంగా
 పీడ్చించిరి వనపాలకు
 లాక్షణమునపిరవర్యు నగదరునచటన్

గీ. అధ్వని రాక్షసాంగనలాలకించి
 నిద్రమేల్కొంచి తరుణార్కనిభు కపింద్రు
 గాంచినన్ వారిజూచియక్కపివరుండు
 పర్వతాకారమునుదాల్చి భయముగొలుప

చం॥ జనకజచెంతకుంజని వెసన్
 దనుజాంగనలామెతోడ యి
 టునిరి యితండెవండు నెవరంపగనిన్కటకేగుడెంచెనే
 మనినినుహెచ్చరించె
 భయమందకజెప్పుము యివ్వనంబుడ
 ర్జనవిలువంగ నేల
 రభసంబునపర్వతసన్నిభుండునై

గీ. అనిన సర్వాంగసుందరియైనసీత
 వారికిట్లనె నీతడెఱ్ఱాడొడలప
 వశమె బహుదూపములగొని వక్రగతుల
 సంచరింతురురాక్షససమితి యిలను

క॥ అహిషాదంబులెఱుంగగ
 సహికేశకృంబునట్టు లనురులమాయల్
 మహిఁజుగువారలనురులు
 సహనముగోల్పోతి మీదుస్నాన్యమునన్

క॥ ఇచ్చకువచ్చినరూపము
 మచ్చికధరియింపగలుగు మనుజుశనుడే
 వచ్చెను వానరరూపంబచ్చువడన్
 మేన సందియములేదరయన్

క॥ ఇతడెవ్వడు యీవనమీగతిధ్వంసముసేయనేల
 కపిరూపమునన్
 ధృతిబూనిచెప్పుడనినన్
 గొటుకుచు నవ్వనితలంత ఘోరాకృతులై

కం॥ తావణునకావిధంబును

వేవేగంజెప్పజనిరిపిశదంబుగ నీ

తావనజాప్తనిగావగ

నావెలదులకొందఱుండిరటు నామీదన్

గీ॥ రాక్షసాంగనలంతట రాక్షసేంద్రు

సముఖమునకేగి మ్రొక్కుచు సవినయమున

దేవ వానరుండొక్కడు దీప్తిమెఱయ

నంబుధిసిదాటి మనలొకకరుగువైంచి

చం. ప్రియముసముచ్చటించె

పలురీతులజానకితోడ నంతని

ర్భయమునపర్వతాకృతిని

బాహుబలంబుననుబ్బుచున్ దుర

త్యయము మనోజ్ఞమైబరగునట్టి

భవద్వనమెల్లనేడు ని

ర్దయతరుశూన్యమౌగలి మదంబున

పొడొనరించె నేమనన్

కా. సామర్థ్యంబున బాహువిక్రమునన్

చండాంశునింబోలు — ను

త్రాముండంపగవచ్చెనో

ధనదుడే దైతేయులంజంపగా

నీమాడ్కిన్ బురికొల్పవచ్చెనొకా

దైత్యేంద్రా విచారింనుచో

రాముండంపినదూతయో

దెలియగారాదేరికిన్ సుంతయున్

గీ. నందనోద్యానవనమును క్రింగునాను
పావనంబగు నీయశోకావనంబు
జూపరుఁబిస్మయామునొంద నేపుమారి
నాశమొనరించెదేవ యాకీశవరుడు

కం॥ జనకజకుసీదనొసగెడి
ఘనపాదపమొకటిదక్క కపివీగండా
వనమందలివృక్షమ్ము
సునిశితమతివెదకి వెదకి చూర్ణముజేసెన్

కం॥ నీమదికోరినకోమలి
నీమహిమనుధిక్కరించి నెవశేనియు దా
నీమహిసంభాపించునె
ధీమహిమొన్నతవిరాజ దీపితతేజా

ఆ.నె. వానివిక్రమంబు వానిజనంబును
వానితేజమొచ దానవులను
నొక్కమొగినిమ్రంగ నుక్కలుండగు నింద్రు
నాజ్ఞవచ్చినట్టి విజ్ఞుడేమొ

మ. నీను సాధింపయి ముందు
భూతమొకదానికొపేర్మిస్మృష్టించి బం
పనొకోయివ్వధి -
నీవుకోరిససతిన్ బెండ్లాడనూశించుచో
దనుజాధీశ దురాత్ముడొకపివరున్దండించి నీభృత్యుకో
టినిరక్షించుటలెస్స నావిని
నిశాదేవత్వ భుండంతటన్

గీ. పండ్లపటపటొలుకుచు -

పాదసంతిని నక్కుతోకప్పజేచిన-యగు విధంబు
గద్దెడిగి కన్ను లైఱునగావళకూను
భటులవంక కమంగొని పగులనిట్లు

ఉ. దాసవులార మీరు బలదర్శనగాననీవిబుధాశీనైన ను॥

తైననులెక్కి సేయక

జయంబునుగొని రు యుద్ధమందు నా

యానతి లంకజొచ్చివనమంతయునాశిమొనర్చినట్టి య

వ్యాఃరునినీవధించి శుభవార్తను

నాకెఱుగంగజేయుడి

ం॥ మీవిక్రమదర్పంబులు

దేవేంద్రుండెఱుగు తొల్లిదేవతలన్ మీ

రేఖిధి జమునగెలిచితి

రావిక్రమమిపుడ జూపుడని సెలవీయన్

౪౩. ఎనిమిదివేలరక్కసులు

నిట్టధిపుండనుపన్ భయంకగా

ననులు మహిధ్రకాయులు

స్వనతిబులు నార్పులు నట్టహాసముల్

ఱినగొన ముగ్ధరంబులను

పేరిమిశూలములకాధరించి య

య్యనిలజుబట్టనేగిరి రయంబున

ధామణికంపమొందగా

కం జ్వలనముపైదండెత్తిడి
శలభంబులరీతి రాక్షసప్రజమంతన్
బలయుతుని మారుతాత్మజు
కలనఁ దుర్బంగ వెడలగా నుగ్రుండె

చం. పరిమములన్ కృపాశముల
పట్టపతోమరబాణహస్తలన్
సురరిపులన్ భయంకరులజూచి
ఘోహాధ్వనినింక భూనభోం
తరములచార్కుచున్ కపివతంసుడు
బాహులనప్పళించుచున్
ధరణికిడిగ్గి దానవులదైర్యమువాయవచించెనిటులన్

గీ. జయమొదవు గాతరామలక్ష్మణులకిలను
కెరలుసూర్యజుడైన సుగ్రీవునకును
విజయమగుగాత రాక్షసపీరులార
యనిలునిసుతుండ హనుమంతుడండ్రు నన్ను

కం॥ హితుడను సుగ్రీవునకున్
మతిమంతుడుం ముషుప మైధిలివెదకన్
ధృతిరామదూతగానిట
కతిరయమునపచ్చి రామునశివనుగంటిన్

కం. అనినింగికెగసియటచుచు
హనుమంతుడు మరలనిటులనియె నిశాటుల్
మనమునభీతిన్ నడకగ
వినుడోరీదైత్యులార విలయార్కుగతిన్

అ.వె దనుజశీలకముల తత్తరకడజంపి
 సీతకెఱిగి రామునెంతకేను
 మరలువాడ వేయిమందిరాజులెని
 సొటి కారునాకు సత్యమనిన

కం. నానానిధాయుధస్థుల
 దానంబలాబ్బుచును హనుమతనువుననాటన్
 వానరవర్కుడుకినుకన్ పూనిక
 రాక్షసులజంపబూని రయమున్

గీ. ద్వారమునున్న పరిఘహస్తమునదాల్చి
 సర్పములజంపు గరుడునిచందమెనయ
 ధైత్యులనుజంపి మరలయుద్ధమునుగోరి
 దైర్ఘ్యముననుండె నాబహ్ద్వారమందు

కం. హాశేషులైన గాక్షసులతిరయమునబారి
 రావణాంతికమునకున్
 ధృతిసేపరిపలికిరిన్విధి
 హతులైరినిశాటులెల్ల నవ్వానరుచేన్

గీ. ప్రలయకాలరుద్రునిభంగి జారిసమరి
 భయముగొలుపుచు నీప్రియభటులదునిమి
 దర్పమెనయంగ పురబహ్ద్వారమందు
 గంతులిడుచుండె దేవ యక్కపివరుండు

కం. హనుమంతునిచే

రక్కసులనిమొనచురణించిరనుచు ననురా ధిశుడున్

వినిమనమునశోకించుచు

ననుపమబలుడైన యాప్రహస్తసైతనయన్

గీ. జంబుమాలిని విక్రమోజ్జ్వలనతేజు

నంతకాకారు నమితనివ్యాత్రుశత్రు

గర్వసంయుత శౌర్యవిగ్రహకలతుని

యుద్ధమునుగోరువాని ధీయుతు నశితుని

చం. కనుగొనికూర్మినిట్టులనె

గర్వమునన్ జలరాశిదాటివ

చ్చెనొకప్లనంగమిచ్చటికి

సీతకుధైర్యముజెప్పి మీదనా

వనమునుజూడుదేసి బలవంతులు

ధీరులు సీతచిత్తముల్

దనుజులబట్టిజంపెనట

దానికిసెంతటిశౌర్యమబ్బెనో

గీ. నిన్నెఱుంగుడ నెఱుంగుదునీబలంబు

నింగుడేనియు నిన్ను జయింపగలడె

రణమునన్ బ్రీతి నవ్వానరమునుజంపి

రమ్ము పొమ్మన మ్రొక్కి యారక్కసుండు

కం. దనుజాధీశునిపంపున

తనశౌర్యముమెచ్చుకొనుచు దంభమునన్ బా

వని గుండుజెనకు

జనియెను దనుజులుజేల వెట్ట తామనవృత్తిన్

గీ. దనుజులన్ జంపి దనమదించలచెనిట్లు

కపివరుండంత నీయశోకావనంబు

విఠిచిజాటేతి విటునాడువిక్రమమును

శ్రీకరమ్మును రాక్షససేవితమగు

కం. చైత్యప్రాసాదమ్మును

దైత్యులకున్ భీతివుట్ట ధరణింబడ నా

దిత్యులవొగడగఱులెచ్చెద

ప్రత్యర్థులుచిన్నచింప రావణుతోడక

కం. అని చైత్యప్రాసాదంబునకెగసి

మహారవంబుబొడమగ నసుగుల్

మనమునగుండగనొప్పెను

ననిలసుతుండెంద పారియాత్రగోవలెన్

మ॥ హనుమంతుండనిలోపమానజవమాహ్లాదంబుదీపింప త

ర్జనలంజేయుచు గర్జనల్ సలుపుచున్

ప్రాసాదమిరితినె

క్కిన నద్దానినిగాచరక్కనులు

శక్తిప్రాసఖడ్గమ్ములన్

గొనిరక్తిన్ బహరింప

వాయుజుడుసక్రోధాగ్నియుక్తుండునె

కం. ప్రాసాద స్తంభమ్ముగు

భాసురమణిబెఱికి ద్రిప్ప బర్హి శ్శుష్మం

జాసమయంబునవెలువడి

ప్రాసాదంబెల్లదాస భస్మంబయ్యెన్

కం. లనిలజుడా స్తంభముచే

దనుజులనూర్గురవధి చి దర్పాన్వితుడై

విననెల్లరిట్లవల్కెను

ననిలజుడన్ రాముబంటునగుదు నెఱుగుడీ

చం. ఇయమగుగాకరామునకు

గద్గుణధుర్యుడు లక్ష్మణుండ దు

ర్జయుడు నశేషవిక్రముడు

సంతతమున్ జయమొందు గాత ని

ర్భుఁమునరాక్షసాధములబట్టి

వధించి దశాననుండెదన్

భయమునకృంగ

రాఘవునిపత్నికిమొక్కి యధేచ్ఛనేగెదన్

గీ. వేయిమందిరావణులైన పిత్రమమున

సాటిరారు ధరిత్రానికంబునాకు

తథ్యమనియార్చి సింహనాదమనొనర్చె

రాక్షసులశక్తి శౌర్యధైర్యములఁదఱుగ

సి. రక్తమాల్యాంబర స్రణిహితగాత్రుండు
 సురుచిరకుండలశోభితుండు
 కఠినదంష్ట్రుడు మహాకాయుండు
 సతిశౌర్యయుతుడదుగయుడు మహాదరుండు
 నౌ ప్రహస్తాత్మజుగుజంబుమాలి
 రావణునాజ్ఞ బంధింపవాయునుతుని
 పురుహూతుని టిని
 బురుడించుధనువును గైకొని ఖరములగట్టినట్టి

గీ. రథముపై ప్రాగ్ధిశన్ వెల్లురవివిధమున
 ననిలతనయునమీపించి యసురదయము
 వినుతసేయగ నిలుని పీరవర్య
 యనుచు ద్వారము ప్రదూలమందుతిరుగు

గీ॥ అర్ధనాదాకంబున హనుమశిరము
 సరయపదిబాణముల ముఖమందుచెవుల
 బాహువులగుచ్చ సప్పుడాపవనసుతుని
 ముఖమురక్తమయంబునై మొగ్గతిలగ

ఉ. బాణహతిన్ శరీరమున
 పద్మమునుండి స్రవించు తేనె నా
 శోణితమెంతయుంబొరయ
 శోభమరుత్సుతుడంత చెంతపా
 షాణముజెచ్చెరంబెరికి
 దచ్చితివంచనిజంబుమాలిపై
 రాణువభీతిన్ తిగిల
 రాసభముల్ వడ పెద్దయార్చినన్

హనుమంతుడు జంబుమాలినిజంపుట

మ॥ పదిబాణంబులమార్గమైధరబడన్
 పాపాణముండుంచి యి
 ర్వదిబాణంబులగొట్టరక్కసుడు
 నవ్వాతాత్మజుండేచి దు
 ర్ముదునిన్ ధీరుని జంబుమాలిని
 వెసన్మర్దింపగానెంచి యొ
 ప్పిదమై దెంగటనున్న సాలతరువున్
 బేర్కిన్ బెకల్చెన్ వడిన్

క॥ దనుజుండావృక్షంబును
 హనుమంతుడువినరబోవునాసమయమునన్
 గనుగొన భగ్నముజేసిన
 ననిలజుడొకయినువగుదియ యటగన్పట్టన్

క॥ దానింగొనిహనుమంతుడు
 దానవునింగొట్ల రథము ధనువు ఖరంబుల్
 గానన్మార్గములై
 ధరపైనెత్తురునొలుకజచ్చె పరగనసురుడున్

క॥ హతశేషులైన దానవులతిభయముననేగి
 రాక్షసాధిపుతో నీ
 గతిబలికిరోమహాత్మా ధృతినెదరగ
 జంబుమాలివెగె నాకపిచేన్

చం॥ అనివిని రావణుండు

కనులగ్నికణంబులారా మంత్రినం

దనులనుజూచియిట్లనె మదంబున

వానరుడొక్కరుండు నే

పునమనసేనలందునిమి

పొంగుచుధీరుని జంబుమాలినిన్

పెనకువజంపివైచెనట

పీచుడంపుడు వానినిత్తఱిన్

చం. అనిన సుహాస్రసాదమని

యాసచివాత్మజులేడ్వరున్ దశా

ననుడుబ్రియంబునొందగ

ఘనంబగుదీప్తిమహాస్రశస్త్రముల్

గొల్క గొలువన్ నిశాచరులు

గొప్పరథంబులనెక్కి యగ్నిహో

త్రునివలెమండుచుం జని

మరుత్సుతుడాకిరి భీమదూపులై

మంత్రసుతసప్తకము హనుమంతునిచేజచ్చుట

గీ. స్యందనధ్వని గర్జితస్వనముగాగ

మంత్రసుతసప్తకమునెంద మబ్బులట్లు

బాణవర్షముగుఱిపించి పవనసుతుని

తనువు రక్తధారలనొప్ప తఱిమిఁగొట్ట

గీ. రాక్షసులఘోరబాణవర్షనమునిగి
వానచేగప్పబడుహిమవంతురీతి
నొప్పు ధీవరుడైనవాయుజుడునలిగి
చెంతగల యొక్కపరిఘముచేతదాల్చి

కం॥ కొందఱచేతంజి ముచు
కొందఱవక్షంబుతోడగ్రుద్ది దునుము పున్
కొందఱనఖములజీల్చుచు
నందరబరిమార్చె దివ్యులభినందింపన్

గీ. మంత్రసుతనస్తకంబునిమ్మాడ్కిజంపి
యగ్నివలెరేగి కడచునైశ్యమునుద్రుంచి
తోరణప్రదేశమునందు దుర్జయుడగు
ననిలజుడుండ హతశేషులైనవారు

ఉ. రావణుచెంతకుంజని
ధరంబడిసాగిలిమొక్కుచున్ భయం
బావహాలన్ రణాంగణమునందున
నేడ్యరమంత్రపుత్రులన్
లేకవధిచెవానరుడుడీకొని
యంచువచింప నివ్వెరన్
భావముదక్కియిట్లును
సభాస్థిరావణుడెల్లరున్ : నన్

ఉ. వానరుఁడొక్కడిట్లు
బలవంతుల ధీమంతులజంటేమి - దు
ర్మానులైనదేవతలు
మంత్రహంతులైన జనింపజేసి యీ
వానరభూతమున్
దనుజవర్ణమునివ్వినిజంపబంపిరే
మో నిరపాయమాచిరి
ముట్టడిసేయుట మేలుయిత్రతీన్

గీ. ప్రభుసునిన్ భాసకర్ణు దుర్ధరుని
విక్రమాద్భుతగువిగాపాఁడు యూపాక్షులనెడవారి
పంచసేనాధిపతుల నేర్పడకనుగొని
చెన్నుమీరగ కపినిశిక్షించిగొడు

కం॥ సేనానాయకులారా
వానరుబంధించి మీజవంబు బలంబున్
దానవులన్ గొనియాడగ
మానితమగుదీప్తిమీరు మహివెలయుడికన్

గీ॥ వాఁలెనుగ్రీవులను జాంబవంతు నీలు
ద్వీవిదులను వానరులజూచితిని నిజంబు
వారికివిక్రమంబు జవంబు తీవి
తేజితోత్సాహములు గణుతింపలేవు

చం. అరయగ వానరాకృతి
జయంబుగొనంజనుదెంచినట్టి య
జ్ఞరమగుభూతమేయనుచు
బుద్ధివలం చెద సప్రమత్తులై
త్వరజని ధూర్తుడైమెలగువానరు నేర్పునబట్టితెందు ని
రరులజయింపగాదగు
పరాక్రమవర్ములుమీరలెంచగన్

గీ॥ యక్ష గంధర్వ దేవాసురాహిచయము
మునుజయించితి మీసాయము పరణసున
లెక్కయేమీతుయిక్కపి లేశమేని
పొండునాయాజ్ఞ శోభనంబులువరింప

గీ॥ రాజసీతిజ్ఞుడగువాడు రణమునందు
నిశ్చయింపగలేడు మన్నికవిజయము
కానమీరలు మిమ్మునుగాచుకొనుచు
జాగరితవృత్తి నడుపుచు చతురులగుచు

హనుమంతుడు సేనానాయకులేపురంజంపుట

మ॥ అనిన రావణునాజ్ఞనాయకులత్యంత
ప్రమోదమ్మునన్
ఘనమౌకార్దుకముల్
మహాస్త్రములు శంఖంబుల్ వెసందాల్చి గ
ర్జనలంజేయుచు సైనికుల్ గొలువఁ
దూర్యధ్వజముల్ మ్రోగ రం
జనవాతాత్మజుడుగ్గ నెక్కునకు
నెంచనే జేరియుద్వృత్తులై

కం. సేనానాయకులేవురు
భానునిబుక్ బుద్ధిమంతు బలవంతుని న
మ్మానితయశు గుణవంతుని
జ్ఞానిన్ హనుమంతునరసి సాహసయుతులై

వం. అరదములన్ గజంబుల

హంబులనెక్కి ధనుఃకృపాణము

ద్గరపరిఘాదిశస్త్రముల

గైకొని వెంటుదాతిసైన్యముల్

శరనిధులట్లసాగ

రథసంబునపావనిజుట్టుముట్ట - దు

ర్ధరుడు కప్పిదుగొట్టె

సమదంబునదైత్యులుమెచ్చిచూడగా

వం. శిరమునైనైదుబాణముల

చేడ్చడగొట్టిన సింహనాదముల్

బొరయవడిన్ నభంబునకుపొండికనేగ

రథంబుతోడదు

ర్ధరుడు నభంబుకున్నెగసి

దర్శమతింబవమానపు తునిన్

శరములనొంపవాయుజుడు

సత్వరమాతనిజంపనుక్కునన్

ఉ. శైలనిభోన్నతంబునగుచాడ్పున

బిట్టుగమేనుబెంచి - వా

తూలమురీతిపైకెగసి దూకిన దుర్ధరుఁజేరిమీదికిన్

దాలిమిదక్కివాడును రథంబుసుభగ్గుముగాగ నేలపై

గూలిసురారులున్వగవఁ

గూయిడిజచ్చె సురేంద్రుడుబృగా

గీ. నోట నెత్తురువడగదన్ను కొనిజావ
దుర్గదునిదుర్దశనుజూచి ధూర్తచరితు
డైన యూపాక్షుడట విరూపాక్షుగూడి
పవనతనయునిదునుమ నభమునకెగసి

కం. పరిఘంబులనొప్పించిన
నలునాక్షుండగుచు క్రోధితాత్ముడై దు
శ్చరితులజంపగ కపివరు
డరవుగనొక సాలతరవు నొగివెఱికివడిన్

కం. యూపాక్షుంబరిమూర్చి
విరూపాక్షునిసమయజేసి రుద్రునిగతి యా
టోపంబునదైత్యులు మది
వాపోవ గజతురంగ వాహినిద్రుంపన్

గీ. ప్రఘనుడున్ భాసకర్ణుడున్
పరిఘములనుదాల్చి నభమునకెగసి క్రోధబునిగుడ
ననిలతనయునినొప్పింప నతడుకినిసి
యార్జునున్ గిరిపెకలించి యలజడివడి

చం॥ దనుజులశీర్షముల్వగుల
ధాడజిగూల్చి నిశాటసేనలన్
దునుముమ సింహనాదముల
దూకులువెట్టుచు సంచరింప భీ
తినిహతశేషులంతట
మదిన్వగనొందుచు పాటిరావణుం
గనివచ్చియించిరిట్లు
పరగన్కపిరేగివధించె సేనలన్

సీ. ప్రభునుండుమరణించె

భాసకర్ణుడుజచ్చె మడిసెయూపాక్షుడు మదిగలంగఁ
దెగెవిరూపాక్షుండు దేవదుర్దరుడిలె
మనసైన్యమా ధృతిమంతుడైన
వానరాధిపుశక్తివర్ణింపబూడియై
గజతురంగంబులు కలనగూలె
ననిజెప్ప మండిదశాననుడంతట
కయ్యమెల్లప్పుడు శాంక్షసేయు

గీ. మహితవిక్రమునక్షతు మాడవంక

జూచిననీ హోమమునవేల్వ శోభదనరు
నగ్నిహోతునివలె కాంచనాన్వితంబు
వైసదోద్ధవిల్లునుదాల్చి, యబ్బురమున

గీ॥ తండ్రికినమస్కరించి

యాదనుజవిభునిపంపునన్ స్వందనంబెక్కి భక్తిగొలుచు
రాక్షసులువెంటనడువ ద్వరనీకపీండ్రు
దుండుజెననేగె నానందమురవడింప -

ఉ. వారినిధుల్ గలంగె

గిరివర్గముసంచలనంబునొందె న
వ్వారిజమిత్రుతేజమునువాసియడంగె
చలిచెథాత్రియన్
దారలురాలె జీకటియుదగ్రత
దిక్కులగ్రమ్మె భూతముల్
బోరననారె శేషుడునుభౌమ్మరవోయె
భయంబెసంగగా

త.వె. దుర్నిమిత్తములును

దుశ్శకునంబులు దుర్నిరీక్ష్యమగుచుదోప నెదుర

లేశమేనివానిలెక్కింపకన్

యత్తుడనిలసుతునిమీద కరిగెవేడ్క

కం. హనుమంతుండు

నశోకావనబాహ్యద్వారమందు వాసింలువగాఁ

గనుగొనిమూడుశరంబుల

ననువుననక్షుండుగొట్టె నతిమోదమునన్

కం. చతురుండగునాయత్తుడు ధృతియెసగన్

వానరేంద్రుతేజంబడుగన్

స్తుతికడుశరజాలమ్ముల

నతులితముగముంప నటచె, ననిలజుడంతన్

గీ. మరలమూడుబాణంబులు శిరమునందు

వడిప్రయోగింప నెత్తురుపుడమిదొరగ

బాలసూర్యునివలె శరజాలములును

కిరణములభంగివెలిగె వానరవరుండు -

కం. అక్షయునివీరవర్కుని వీక్షించి

మరుత్పుతుండు పిడసురులలో

దక్షుడనిదలచి నింగికిరక్షణమెగయంగజూచి

దర్శింపజ్జలుడై

గి. రథముతోఁగి కెగసి పరాక్రమమున
యత్తుడా వాయుజుఁదాకి యన్వరముగు
గర్జనల హనరునిశిరఃఁతములను
గొట్టె తీవాస్త్రములవివ్యకోటిబెగడ

కం. దను జతనూజునిశరములు
తనపైబడకుండప్లవగతల్లజుడున్ నిం
గినితరుగుచుండ నత్తుడు
మనమునగర్వంబునొంది మారుతినొంపన్

గి. ప్రళయకాలాగ్ని హోతునిభంగివెలుగు
పావనిగజూచి యత్తుడుపటిమనొప్పు
ధీమహీతుడు పరాక్రమతేజుడనుచు
సాదరంబునవీక్షించి సత్వరమున

కం॥ ధనువింద్రధనుపురీతిన్
గనుపంపగ యత్తుడరయగా మేఘముభం
గిజూపట్టుచు శరముల
ననువుగవర్షమునుగురిసె హనుమంతునిపైన్

చం. దనుజకుమారుడివ్విధి
మదంబుననొవ్వగజేయ వాయునం
దనుడుమనోజవంబున

సదాగతివోలెభమించుచున్ ఘనం
బునదలచెన్ బలుండునుకుబుద్ధియు
రావణనందనుడు నీ
దనుజునివీడుబాలుడని
ధర్మముగాదుయుపేక్షసేయగా

అ.వె. వృద్ధి నొందుచున్న వీతిహోత్రునివిధి
ప్రజ్వరిల్లు వీనిబట్టిదునుమ
వలయునంచునెంచి
వాయుపుత్రుడుచేతజబివె మీదకెగసిశౌర్యవృత్తి

కం. మారుతిగొట్టిచదెబ్బకు
సారధియును వారువములు న్యందనమున్ వే
ధారుణిబడిచూర్ణంబై
సారవిహీనంబునైన సంభ్రమమొదవన్

చం. అతిబలుడున్ మహారథుడునైపసమీరెడియన్రుడంత న
మృతివెసదాటి కోపమున
మామతినింబరిమార్పభిదమున్
ధృతిగొని పైకిదానెగయ
ధీమహితుండుకపింద్రుడుక్కునన్
చతురిమవానిపాదములుజానుగబట్టి
సరోషమూర్తియై

అ.వె. వేయిమార్లుద్రుదిప్పి వేగంబునకానెలగూలవైవ
నసురకోటిబెదర
కరము లూరువులును కంఠము మొలయును
విటుగ నెత్తురొలుకవివశుడగుచు

కం. మరణించిన హతశేషులు
పరుగునరావణునికడకుపాటి బలికోరి
సురమర్దన యక్షయునిన్
పరిమార్చెను వానరుండు భయమొదవంగా

కం హనుమంతునిదే

నక్షయ్యుడనుసమబలశాలిదేవత యాలించిభయం
బును దూఱంబును వగవున్
దనమనముననడచుకొనుచు దత్తరవడుచున్

కం॥ తనతనయుమేఘనాదుని

ననినిండునిగెలుచునట్టి యత్యుత్తమవీ
రునిజూచి యిట్టులనియెన్
మనపరశస్రాస్త్రినిదుని గర్వోద్ధతునిన్

మ. నినునావానరుబట్టిదెచ్చుటకునై

నేంపరాజులనై

నను నీతమ్మునినక్షయ్యుందునిమి

విన్నాణంబునన్ సింహగ

ర్జనలంజేయుచునుండె నిప్పురమునన్

రాకొట్టిబంధించి దెం

పుననాచెంతకుదోడిదెమ్ము

దనుజుల్ భూషింప నోపుతకా

మ. సురగంధర్వసరాహిరాక్షసులలో

శోభన్రణంబందు నీ

సరిలేరెవ్వరు నీతపంబు

బలమున్ సామర్థ్యమూహింప దు

ష్కరమౌనేరికిసైన దుర్జయుడు

విక్రాంతిబదర్శించు ధీ

వరునవ్వానరుబట్టిదెమ్ము

యశమున్వర్ధిల్ల నిప్పట్టునన్

చం. దనుజులబట్టిజంపె
 బలదర్పయుతుండగు జంబుమాలినిన్
 కినుకపధించె ధీవరులకింకరులంబరిమార్చె మీద నీ
 యనుజుడుసక్షయుందునిమి
 యశ్వములన్ రథముల్ గజంబులే
 పునరునియంగజేసెను
 కుబుద్ధిని-వానివిధంబదెట్టిదో

గీ. రాజధర్మములచి శౌర్యయుతుడైన
 నిన్నుబంపించుచుంటి నీనేర్పుజూపి
 యతినిబంధించివడిదెమ్ము
 యస్త్రములకు వెరువడాత డు పాయమువెదకవలయు

కం. లొంగడుశస్త్రాస్త్రములకు
 సంగరమనభీతలేక శౌర్యోజ్జ్వలుడై
 బొంగుచు రిపులంజంపును
 భంగింపుమువాని చతురుపాయగుణములన్

కం. కులిశమునబట్టుబడడత
 డలయుడులెక్కింప డెందరాతనితోడం
 దలపడియుద్ధమొనర్చిన
 కలవిధమిది నీకుజెప్పగావలెనొక్కో

కం॥ జనకుండ్లివ్యధిజెప్పిన
 వినియసురోత్తముడు నీతివిడుడున్ మాయా
 ధనియైనమేఘనాదుడు
 జనకునకున్ మ్రొక్కి దనుకనమితిగొలువగా

మేఘనాథుడు హనుమంతునిబంధింపనేగుట

చం. ఉరవడినిండ్రతుల్యుడు
మహాన్నతతేజుడు విక్రముండు నా
బరగు రణప్రపీణుడును
భంజనశాత్రవుడైజెంతగు ధీ
వరుడగుమేఘనాథుడు
జవంబునకాంచననిర్మితంబు నై
వరలురథంబునన్
దనుజవర్గమునమ్మతివెంటనంటిరాన్

గీ. అస్త్రవేత్తయు ధన్వీయు
శస్త్రచిద్యనారితేరిన వాడును వీరులందు
నగ్రగణ్యుడు శాత్రవనిగ్రహుడగు
రాక్షసాధిపనుతుడు విపక్షునొంప

మ. కడునుత్సాహమునన్
ధనుశ్శరములన్గర్వంబునన్దాల్చి ధీ
రుడునౌ వాయుజునొంపనేగిన
మహాక్షుల్సిద్ధసాధ్యామరుల్
కడకన్వారిరణంబుజూడ
మదిలోకాంక్షించి రావచ్చిర
య్యెడనమ్మారుతి
శాత్రుంగెలువదానింపారకుప్పించుచున్

మ. ధరణీచక్రముదిర్దిరిందిరుగ
 పొత్తాశంబుఘూర్ణిల్ల ది
 క్కరులున్ మొగ్గ ననంతుడార్వ
 గిరివర్గంబుల్ జలింపన్ దివా
 కర్శుభ్రాంశులకాంతిమాయ
 జీర్ణుల్ కంపింప లోకేశుడ
 చెరువొందన్ బవమాననందనుడు
 జీసెన్ సింహనాదంబొగిన్

కం॥ ఆసింహనాదమునువిని
 గాసిలిదైత్యవజ్రంబుకటకటబడగా
 వాసిదశాస్కునితనయుడు
 భాసురమతి ధనువుబూని పావనినొంపన్

ఉ. ఆయుతతీక్షణలక్ష్మముల
 నర్మిలికాంచనచిత్రపుంఃముల్
 వేయ సమీరనందనుడు
 విష్ణుయమందుచు నశ్రభగామియై
 ధీయుతుడైవడిందిరుగ
 దేవరిపుండు పరాక్రమంబునన్
 వాయుతనూభవుఁబొదువవైచె
 నయోమయసన్నిభాస్త్రిముల్

౧. ఇగువురువిక్రమా ధ్యులు
 నహిపరాక్రమవర్యులౌట నొం
 గొరులఱయించుకోర్కె
 గరుడోపపాద్యుజపంబునన్ సురా
 సురులు భయంబునొంద
 పరశోధనయుద్ధమొనర్ప దానవే
 శ్వరతనయుండభిన్నమణి
 వానరవర్యునిపంకజూచుచున్

ఇతనికధింపనాకలవియే
 యమరాసురబృందమొక్కటై
 ధృతి ననుజెంచిరేని
 గణుతింపపరాజయమొంది దీనులై
 మతవగగుందరే భువనమాన్య
 సమర్థునినిక్కపింగు నే
 గతినికన్గ్రహింపనగు
 కట్టడిబట్టుట నెట్టులో గదా

అస్త్రవేత్తలనుత్తముడైరహించు
 రావణీదలంచియిట్లు ధీరమతియగుట
 పరగ్రబహ్మస్త్రమరిబోసి పవనసుతుని
 గొట్టెచివిజూలుబెదరి చిక్కులనుబార

హనుమంతుడుబ్రహ్మస్త్రంబునుదాకిన
 చేష్టలుడిగిపుడమినివ్రాలం
 గనుగొనిదైత్యులబొగడిరి
 దనుజాధిపసుతుని సమ్ముదమునకా లేవన్

చం. అనిలతనూభవుండు

బ్రహ్మహతాస్త్రముగన్నటగట్టివైవ ది
వ్యనుతుడు వారిజోద్భవుమహా త్కమునెంచుచు
బ్రహ్మమం తముల్
వినుతిబరించుచున్ దలచె
విశ్వనియామకుడాదిదేవుడి
చ్చినవరమున్ ప్రభావమును
దేవమనంబు నిర్వికార డై

గీ. విధివరంబునశస్త్రాస్త్రవితతినెంచ
దలపబాధింపవెన్నగు ధర్మబుద్ధి
నన్నుబ్రహ్మాండ్రపవనులెన్నగనిరతము
గావ, భయమేల సమ్మోదకారణంబె

గీ. కట్టుబడవలెనేను నిక్కమలగర్భు
నస్త్రమునగీరితోరావణాంతికమున
కేగుటయు వానితోడభాషించుటయును
గొదవుగాపున బద్ధుడైయుందు నేను

కం. హనుమంతుడుబ్రహ్మహతాస్త్ర బున
బద్ధుండగుటజూచి బొంగుచుదనుజుల్
ఘనబలునినారచీరల
గొనకొనిబంధించియతనిగొట్టుచునుండన్

గీ. దనుజులీరికొవునతాళ్ళగట్ట
బ్రహ్మబంధమునడలిన రావణాగ్ర
సగదనుడునిట్లుదలచె మనంబునందు
సౌర నాశ్రమమంతయువ్యర్థమయ్యె

కం॥ దనుజులమూర్ఖత్వంబున
ఘనమగుబ్రహ్మాస్త్రమిట్లు కనుగొనవమ్మై
జనుట యితడెఱిగినేనియు
నను దనుజులలెక్కసే యునా చింతింపన్

గీ. ఐననీతడెఱుంగడియస్త్రమిట్లు
ప్రతిహతంబౌటననుచు నెప్పటివిధమున
గనుదులకు సైగజేయ వారతనియాజ్ఞ
ననిలనుతునిమర్ధించుచు నతిరయమున

కం॥ రావణునాస్థానమునకు
పావనిగొనిపోవ నతడుపరికించెనటన్
దేవేంద్ర తీవినొప్పెడు
రావణునురశాత్రువున్ పరాక్రమవర్ధున్

హనుమంతుడు రావణునివై భవమున కాశ్చర్యమొందుట

సీ. స్వర్ణమౌక్తిక విరాజప్రబర్హ మునైన
మకుటమణిప్రభల్ మంజులముగ
రత్నస్థగితమును రక్తచందనయుత
బాహుపురుల్ కాంతిబర్హ దెసల
నీలాంజనాద్రివన్నియనొప్పుతనువున
పందశిరంబులబరగునట్టి
ఫణివలెనలరారు బాహుదండంబులు
బహుదుష్టజంతు సంవన్నమునగు

గీ. మందరాద్రవిధంబున మఘుపమింను
 వేజమునరక్తనేత్రుడై ధృశిజెలంగి
 స్ఫటికమణిపీఠమున దివ్యభామినులను
 బోలుయువతులు చామరంబులనువీచ

సీ. నాల్గువారిధులట్లు నలుపురుమంత్రులు
 దుష్ప్రహుండును ప్రహస్తుడు నికుంభు
 డనగ మహాపార్శ్వడననొప్పువారట
 సేవింపవై భవశ్రీలెసంగ
 సింహాసనంబునచెలగురాః బుజూచి
 సామీరిమడినినాశ్చర్యమొంది
 యీబలంబును తీవి యీగాజసముకాంతి
 శుభలక్షణంబులజూచితేని

గీ. యింద్రునిన్ దేవలోకమునేలజాలు
 నట్టిశక్తియుదృతియు సోయగముగలిగి
 మహినధర్మరతుండుడుగ్మార్గుడెంచ
 క్రూరకర్ముడు జఃకంటుమిండునగుట-

కం. త్రిదశాసురవరులెల్లరు
 మదిభీతివహింతురితిని మరిజూచినచో
 మదయుతడగునితడలిగిన
 నుదధింగావించు జగమునుత్సాహమునన్

కం॥ అనిమదినాశ్చర్యమ్మాన
 హనుమంతుడుదలచుచుండ నసురవిభుండా
 ననిలాత్మజునినవేజునిఁ
 గనుగొనిజింతిఁచె భీతిగలపమనమునన్

కం॥ మునునేకైలాసాచలమును
గదగింపంగకోపమున శాపంబి
చ్చిననందకేశ్వరుండే
ననుహింసింపంగవచ్చెనా యారీతిన్

మ॥ బలిపుత్రుండగుబాణుడీవిధమునన్
బాధింపగావచ్చెనా
దలపోయన్ గపిరూపమూని
యనుచున్ దర్శించి కోపంబునన్
గలయంజూచి ప్రహస్తుక్తిటులను
శంకాలేశమునేక మొ
క్కలుడీశానరుడెవ్వడిచ్చటకు రాగా
కారణంబేదియో

గీ. వచ్చెనెవడంప నాచైనవనమువిఠిచి
దైత్యులనుజంపె వీనివిధంబెఱుంగు
మన ప్రహస్తుడు
రావణునాజ్ఞ పవనతనయుతోనిట్టులనె సక్కుదహనశీలి

కం. కపివేషంబునుగైకొని
కుపధంబుననగరుజొచ్చి గొంకకనసురా
ధిపుభటుల జంపనేటికి
నిపుణంబుగజెప్పుమిపుడు నిక్కముమాతోన్

కం, పరుణుండో వాసపుడో
సదసీజాత్తుండో నిన్ను చారునిగా ని
ప్పురికంపెననిడలంతుము
సరళమతిందెలుపవలయు సత్యవిషయమున

కం. నీవుయధార్థమువలిన
 చోవిడిచెదమట్లుగాక శూరుడవగుటన్
 చేనంజూపదలంచిన
 నీవేళనుజంపివైతురిచ్చుట జెపుమా

చం॥ అనవుడువాయునందనుడు
 నాదశకంరునిజూచియెల్లరున్
 ఓన మధురోక్తులన్బలికె
 విన్నుదశానన విష్ణుదేవుకా
 సనమునగాని
 యావరుణుకాసనముంగొనిగాని యింద్రుకా
 సనమునగాని
 రానిటుకుసత్కపువానరుడే యింగుళా

కం. అనిలునితనయుడ సుగ్రీవుని
 సఖుడన్ మరియురామపునిబంటును స
 ద్వినుతుడగురామునాజ్ఞను
 జనకజనరయ గవచ్చి నమ్ముదమొదవన్

కం॥ నీలంకానగరంబున
 దారిమిధరసాటియైనదానిని సీతన్
 మాలిమినీకనుగొంటని
 నాలరివగునిన్ను జూడనద్భుతవృత్తిన్

హనుమంతుడు రావణునితో సంభాషించుట

మ. పనమున్ భగ్గు మొనర్చి
సేభటా నివృత్తేణికిర్తింపగా
ననిచెందాడితి మీదకట్టుబడిబ్రహ్మాస్త్రంబుదేన్దిరు
జననిచ్చటికివచ్చితి స్నిజముమాత్సర్యంబుపాటింపకన్
దనుబాధీశహితంబ జెప్పెద
నమంద్రప్రితనాలింపుమా

కం॥ సీసోదః శుల్కుండగు
నాసు గీళుండుకడుబ్రయంబునొదవగా
సీసేమమడిగె రావణ
భాసురమతి నేననించుపలుకులువినుమా

గీ. శాంతిమంతుడు సద్గుణాకారుడైన
దశరథసుతుండు సతినిసోదరునిగూడి
దండకారణ్యమందుండ తన్వియైన
ధరణిజనుతస్కరించి యుద్ధతిసీవు

కం. కొనివచ్చుటాజటాయువు
వినిపించినదాశరథులు విసేనములందున్
జనకజను నిన్నువెదకుమ
చనుకెంచిరి ఋశ్యమూకశైలంబునకున్

కం॥ అటునుగ్రివునితోడన్
బటుమతిన్నేహంబుజేసి పార్థివుడాపై
దిటువుగవాలినిజంపెను
తృటినొకబాణంబుచేత దివ్యులువొగడన్

కం. వనదరరాజ్యంబునకున్

చినకరతనయుండు సమ్మతిన్ ప్రభుడగుటన్

జనపతికిమోదమెసగన్

వనచదులను సీతనెమిక వడిబంపించెన్

కం. నీలంకసీతగలదని

మాలిమినంపాజెచ్చి మారుతినగునే

గాలివలెనీదులంకన్

ప్రాలితికనుగొంటినిచట రామునిపత్నిన్

గీ. పండితుడవు తపంబునప్రతిభనొప్పు

ధీరుడవు సన్యకాంతలదిచిరి యిట్లు

తస్కరించుటతగునె

పితామహుండుకమలభవుడట నీకు యోగ్యంబెజెపుమ

కం. నీవంటిబుద్ధిమంతులు

భావింపగనన్యసతులబట్టుదురే||సీ

తావనజాప్తిందెచ్చుట

చావుంగొనిదెచ్చుకొనుట శౌర్యస్ఫూర్గా

కం. తపమునదీర్ఘాయుష్యము

నిపుణతసాధించితీవు నీబలమెల్లన్

సృపవరుడురాముడలిగిన

నపగతమగు దుష్టమతులకగునేశుభముల్

మ. దివికింజాకిన వార్ధులందొదిగినన్
 దేవేంద్రుసాయంబుగో
 రిన పాతాళముజొచ్చినన్
 జమునినర్థిన్ గావుమాయంచుమ
 న్ననకాశ్యంతిన నీతపంబునకునానాజ్ఞునంప్రీతిమె
 చ్చిన నాభీకభవుండువచ్చినను
 వాసింద్రుంచురాముండనిన్

కం. రామునిబాహుబలంబును
 సామర్థ్యమునెఱుగకిట్లు జంకించెదవా
 భూమిశుడలిగెనేనియు
 నీమదమున్ బలమడంగు నిజమసురేంద్రా

కం॥ సరసిజగర్భుడొసంగిన
 వరములదేవాసురాహివర్గంబులచే
 మరణములేదనియేగద
 నరవానరసమితి నీదునామమడంచున్

సీ. తాటకంబరిమార్చె దఱిమెమారీచుని
 శితికంఠువిల్లుద్రుంచెను గణింప
 పరశురామునిభంగపరచె
 విరాధునిపిలుకుమార్చె కబంధుపీదమడచె
 భరదూషణాదిరక్కసులవధించెను
 వాలినిజంపె దేవతలుబొగడ
 రాజనజెల్లెనేరామభూపాలుని
 నినుజంపమహిని జన్మించినట్టి

గీ. యాదిదేవునిగానెంచి యతనిసతిని
 శీఘ్రమాతనికర్పింప చేరునీకు
 మంగళంబులు లేనిచో మఘవుడేని
 కావజాలడు చావునిక్కము దశాస్య!

గీ. నన్నుమిగిచినవీరులు
 నాకుసాటియైనవారలు వానరులమితబలులు
 కలరుసుగ్రీవుచెంత లక్షలునుకోట్లు
 నర్బుదములు పద్మంబులు నరసింహుడ

కం. గరుడానిలజేగంబున
 భర జలధిన్ వ్యోమమందు దర్పాన్వితులై
 చరియింపగా సమర్థులు
 వరవిక్రమవర్కులైన వానరులెంచన్

కం. నీసోదరాప్తర్గము
 నీసతులున్ నీపురంబు నీబలయశముల్
 నీసుతులమేలుగోరిన
 చోసీతనురాఘవునకు సొలయకనిమ్మా

కం. ఇనశయునిబలమెఱుగవె
 నినువార్ధులముంచిదేల్చి నీపశయడగన్
 నినుతికినెక్కినవారికి
 ననుజుడునింకేమిచెప్పనగు ననురేంద్రా!

గీ॥ కంఠమునగట్టుకొంటివికాలపాశమిట్లు
 ధరణిసనీపాలిమృత్కువగుట
 నెఱుగవైతివి జానకినిచ్చి
 రాముచరణములవ్రాలివేడము శరణమివు

కం అనిచెప్పినక్షుద్ధుండై
 కనులెఱుగనగాగ నొడలకంపింపగ న
 ద్దనుజేంద్రుడు హనుమంతుని
 దునుమంగా భటులకాజ్ఞ దుర్మతినొసగన్

గీ. నీతివేత్తయు సద్గుణాన్వితుడు
 ధీరుడగు విభీషణుడగ్రజునాననమును
 గాంచియిట్లనె నీవుజక్కగనెఱుగదు
 రాజధర్మములన్ జతురత్వమొదన

కం. దూతనుపరిమార్చినచో
 పాతకమగురాక్షసేంద్ర పండితుడగుదీ
 రీతినధర్మపుకార్యము
 బ్రీతినొనర్పంగదగునె పెంపునశింపన్

సీ. అక్షకుమారాది యసురులపెక్కాడ్ర
 జంపినవీనినేదందమునను
 సైరింపగావచ్చు చంపుటేమేలని
 బలుకుటధర్మమే ప్రభుడునెట్లు
 పలికిన నారీతిబలుకునాతనబంటు
 శక్తినారామలక్ష్మణులదుసిమి
 శత్రునిశ్శేషమెంచగనొనరించుట
 యుక్తము దివ్యులనుక్కడించి

గీ॥ మహిమనలరారునీముందు
 మనుజులెంత కానవీనికి తగినశిక్షనువిధించి
 వెడలగొట్టిన నీశౌర్యవిక్రమములుఁ
 గాంచి భీతినిగుములుదాపువుడు దేవ

మ॥ అమరన్ నీమదిలోదలంపుమీట
 యుక్తాయుక్తముల్ పుణ్యపా
 పములన్ దూతనుజంపకీర్తికరమా
 ప్రాప్తించునానంపదల్
 గుమతిన ధర్మమువీడనాడకుము
 యోగ్యుండైనప్రాజ్ఞుండవే
 క్రమముందప్పించరింపగాదగునె
 వీరశ్రేణిభూషించునే

క॥ శిరముండనమునొనర్చుట
 పరికింపగనంగవికృతి పరిభవమున్జె
 చెరసేయుట దండించుట
 నరవిన్ దూతలకునొప్పు శాస్త్రవిచారం!

క॥ కోపంబునకున్వశ్యుడవై
 పాపమతింజరింప నర్హుంబగునే
 కోపించి వీని జంపిన
 చోపాలసుడనుచునిన్ను చులకనఁగనరే

కం వానరునిప్పురముచకున్
మానితమతిబంపినట్టి మనుజులబంపం
గానీకుజెల్లునగ్రజ
నానిర్ణయమిట్టిదనిన నక్తంచరుడున్

చం. తనభటులంగనుగొని
మదంబునగద్దియనుండిలేచి యి
ట్లనియె విభీషణుండును
ప్రియంబునజెప్పినరీతి వానరుం
దునుముటుమేలుగాదు
యహితుండుబలాఘ్నుడనైన వీణో కనువెసగాల్చి
నెల్లరునుగానగద్రిప్పుడి లంకనెల్లదన్

ఉ. తోకనుగాల్చినమ్ముదమతో
పురవీధులప్రిప్పిద్రోలుడీ
యాకులపాటునొంది
బెగడందుదు రామునిజేరి గాక్షసా
నీకపరాక్రమంబు
గమనింపగసర్వముజెప్పి యేడ్చుచున్
మోకరిలంగజేయుడన
మోదమునొందుచు దైత్యులముగతున్

కం, హనుమంతునివాలంబున
కనుపుగవస్త్రములజుట్టి
యాపైతైలంబునముంచిమిగులఁదిట్లుచు
ననలముదరికొల్చి
మేలమాడుచురక్తిన్

కం. పురమందెల్లెడద్రిప్పుచు
నరుడెంచెనురామునాజ్ఞ నవనిజనరయన్
దురితాత్ముండగుపిడని
పరుషోక్తులబొబ్బలిడుచు బాధింపంగన్

చం. అనిలతనూభవుండు
దురితాత్ములు రాక్షసులప్పురంబునన్
గొనకొనిద్రిప్పుచున్
దివిరిగొట్టుచు గ్రుడ్డుచునుండ మానసం
బునదలచెన్
నిశీధమునపూర్తిగలంకనుజూడనైతి రం
జనకనుగొందునిప్పుడు
నిశాచరవర్కులసౌధపంక్తులన్

చం. తలచినరావణాధముని
తక్కినదానవులన్వధించి నే
ర్పొలయనిమేషమాత్రమున
భూమిజనుంగొనిపోదు సద్గుణా
కలితుడురామచంద్రునముఖంబునకున్
వివరింపతాముడీ
ఖలుడగు రావణుండునుమగాప్రతిహంగొనె
ద్రోవబాడియే

కం. అని చింతించుచునుండగ
దనుజాంగనలంతమీద ధరణిజకడకున్
జని యిట్లనిరోసీతా
నినునాశ్వాసింపవచ్చి నీతోప్రీతిన్

గీ. మాకులాడి వనంబుదుర్మతిఁ విఱచి
 తాక్షసులజంపినట్టి దుర్మార్గుడైన
 వానరునిబట్టి దండించి
 వాలమునకునగ్నిదరికొల్పి పురవీధులందుద్రిప్పి

కం. అవమానించెదరదిగో
 నవలాపరికింపుమనిన నవయుచుమదిలో
 నవనిజసప్రాంజలియై
 నవినయమున నగ్నిదేవుళ్లాఘించెమదిన్

కా. పాతివ్రత్యమునం దపంబున
 నదాప్రాణేశునింగూర్చి సం
 ప్రీతిన్జింతనసేయుదేని
 విభుడాప్తిన్బ్రహ్మచర్యంబునన్
 నీతిన్రంజిలునేని యిక్కపివరున్
 గమంతులంగాల్పకన్
 బ్రాతిన్ జందనశీతలుండవగుమో
 భవ్యాత్మవైశ్వానరా

కం. అనిప్రార్థించిన
 హనుమంతునివాలముకాల్పకగ్ని దురదురమంటలో
 బెనగొనమండుచువెలిగిన
 ననిలజుడబ్బురమునొంది యాత్మదలంచెన్

మౌ కడుచోద్యంబుగదా

హుతాశనుడువిశ్రాంతిన్బదర్శించి చొ
 ప్పడనావాలమునంటివెల్లినను
 సంభావింపనాదేహమే
 ర్పడభస్మంబునుజేయబూనడిది
 యాపద్మాక్షుడో రాముపై
 కడిమింప్రీతివహించిశీతలుడునైఁ
 గాపాడునేమో దయన్

గీ. జలధిలంఘిం నునప్పుడాజలధియందు
 నచ్చెరువునొందగాన్పించె నద్రియొకటి
 రాముమహిమయే దానికారణముగాన
 నన్నురక్షింపబూనె ననలుడునేడు

చం. పరమపత్రివతామణి

శుభవ్రత సీతకృపా మహాత్ముడో
 సరసిజనేత్రురామపుని
 చారుగుణామృతవృష్టి నాపయిం
 గురియుట వీతిహోత్రుడును
 కూరిమిచందనశీతలుండునై
 కరుణదహింపకుండెనను
 కాపునతృప్తినిగూర్తు నగ్నికిన్

హనుమంతుడు లంకనుగాల్చుట

మ. అనివేగంబున రక్తిపైకెగసి
 సింహధ్వజముంజేసి రం
 జనబంధంబులువీడ
 నుగ్రునివలెన్ శౌర్యంబెసంగన్ రయం
 బునప్రాకారమునందునున్న పరిఘంబున్
 తీవ్రచేదాల్చి య
 ధనుజానీకముజంపి వెండియు
 మహాత్మాహంబుదీపింపగా

కం॥ తనవాలాగ్నిప్రభలే
 కనుగొనకిరణాళిగాగ కమలాప్తునిలే
 వనునొప్పి కపివరేణ్యుడు
 మనమునతత్సవిత్రు ననలు మఘపుదలచుచున్

కం॥ వాలాగ్నిగాల్చివైచెద
 నీలంకానగరమనుచు నింపొదవగ వా
 తూలతనూభవుడెగసెన్
 వేలిమిరక్కసులయిండ్ల వేల్చిదహింపన్

A. భగ్గుడిరీతివాసరప్రవరుడగుచు
 త్రిశురములతోల్లిగాల్చి యార్తినిదపింప
 రక్కసులు-లంకగాల్పగారమణవచ్చె
 ననుచు భావించి మదినిభయంబునొంద

సీ. అదిప్రహస్తుగృహమ్మభస్మముజేసిఁ
 గెరలిమహాపార్శ్వ గృహముగాల్చి
 సూర్యశత్రునికొంప శుకసారణులయిండ్లు
 భస్మముజేసి యాపైన వజ్ర
 దంష్ట్రనిభవనంబు దగమేఘనాదుని
 గృహము నకంపనుగృహముగాల్చి
 జంబుమాలి సుమాలి సదనంబులడపించి
 ఘటకర్ణగృహమునుగాల్చి పిదప

గీ. బ్రహ్మశత్రు నరాంతక హ్రస్వకర్ణ
 రశ్మికేతుల గృహము శేర్పడదహించి
 మరియులంఘించి రాక్షసమందిరములు
 శౌర్యమేపారదహించె జాలిమాని

కం. పరగవిభీషణుశేషము
 నరయంగావదలి మిగిలినట్టిగృహములన్
 కరువలిపట్టిదహించెను
 సురలెల్లరుమెచ్చి నింగి స్తోత్రముజేయన్

కం. హనుమత్తునకుందోడై
 ననలుడునలుండు సాయమమరంజేయన్
 దనుజులభవనములన్నియు
 ఘోరవములకాలికూలె కడువడిధరణిన్

గీ. పుణ్యమునశింప దివినుండిభువికినొలుగు
 పుణ్యవంతులవలె కాలిభూమిగూలు
 సౌధచయములు ఫలఫల
 శబ్దములనువిఠిగిపడె సర్వభూతమూలవెలుగుపడగ

కం. హానాథా! హాసోద !

హానందనయనుచు రాక్షసాంగనలార్తిన్
దీనచుతిన్ విలపించుచు
నాననములశోభదటిగి యార్పులునిగుడన్

గి. కొప్పులునుగీడ భస్మమైకూలునట్టి
భవనములతోడ యాకాశపథమునుండి
భూమిపైబడుచుక్కలపోల్కినొప్పి
భీకరంబుగనటచుచు భీతిగొలుప

కం॥ కుంకుమ కింశుక శాల్యలి
సంకాశమునై కృశానుజ్వాలలెగయునున్
సంక్షాదినట్లు రవముల
జంకకవహ్నియుదహించె సౌధచయములన్

గి. స్వర్ణ రజతమయాబులు
వజ్రనీలమణులు నిర్మితమైనట్టిమందిరముల
నదయుడై గాలెచ్చ హనుమంతునాశయించి
యగ్ని-బలవంతుమైత్రిధైర్యమునుగూర్చు

కం. మునురావణునకుజంకిన
ననలనదాగతులుతెచ్చి హనుమంతునిప్రా
పునలంకానగరంబును
దనుజ్జేద్రుదుభీతినొదుగ దహించిరొగిన్

కం. నానావిధమణిమయమును
మానితసుందరము మేరుమందరనిభమా
దానవనాథునిభవనము
చానరవరుడెక్కిగాల్చి వసుధంద్రోచెన్

కం. త్రిపురంబులనుదహించిన
కుపితుండగురుద్రుభంగి కుప్పించుచునా
కపివర్యుడలర దైత్యాధిపుడున్
వెఱగందిజూచె ధృతిగోల్పడగా

గీ. ప్రళయకాలాగ్నిహోత్రుడో భాన్కరుండో
శమనుడో రుద్రుడో కపిశ్వరునిరూపు
దాల్చివచ్చెనేమోయని దైత్యులెల్ల
భయమునండాగ పరికించిపవననుతుడు

గీ. శాంతినొంది వాలాగ్నినిజలధిముంచి
ప్రీతిజల్లార్చుకొని వడిన్ పేర్మినెగసి
అలలెకూటాద్రిశిఖరమునందునిలచి
యిట్లుయోచించె మదిభీతియెసగనార్తి

కం. నేనీలంకానగరము

హీనమతిన్ గాల్చితిపుడ యేర్పడనిచ్చొ
జానకియుండుటదలపక

మానసమునకోపగించి మాతస్వర్గమువక

కం. కోపిష్ఠుడైనవాడిల

పాపచరణుండ దుఃఖభాగుండగు నా

కోపమునజంపుగురులను

కోపముదాల్పంగరాదు కుత్సితవృత్తిన్

గీ. అరయాదీప్తాగ్నినీటచల్లార్చునట్లు

ధీరుడైకోపముననిరోధించు నెవడు

బుద్ధినతనిమహాత్ముడు పుణ్యుడనుచు

ధన్యవాదములర్చింపదగు ధర్మిని

శా. నేపాపిష్ఠుడ సీనకర్ముడగుటన్

నీచత్వముంబూని హా

కోపావేశమునదహించితిపురిన్

ఘోరంబుగా నిందునీ

తాపద్మాక్షీవసించుటెనెఱిగియున్

దగ్ధంబుగాకుండునే

తాపంబందుచు మంటలంగటగటా

ధ్వస్తంబుగాధైర్యమున్

కం॥ అనలంబునదగ్ధంబై

జనకజమరణించునేని సద్గుణనిరా

మునితోడనేమిజెప్పుదు

దనుజులబరిమార్చుటెల్ల దబ్బఱకాదే

ఉ. ఐననుపీతిహోతుడు

శుభాంగి దయామయి సచ్చరిత్రయౌ

జానకిసత్కృపామహిమ

చందనమట్టులచల్లనౌట నా

మేచుదక్షింపజాలడన

మించుదలన్ సుగుణప్రదీప నా

జానకిగాల్చుటెట్లు పరుషంబున

సందియమేలనిత్తటి

అ. వె. సాధ్వీ మంగళాంగి సత్యస్వరూపిణి

పుణ్యకీర్తనీయ పూతచరిత

యైనసీతనెట్లు సగ్నిహోతుడుగాల్చు

నామె ప్రేమమునకు నతఁడు వెఱచు

కం॥ అనిచింతించెడువేళన్

హనుమంతునివిక్రమమునకలరుచు నింగిన్

జనుచారణలుబ్రయంబున

ననుమాటులు వనిలజుండునాకర్ణించెన్

కం. ప్రాకారప్రాసాదము

లాకారముదఱిగి యన్ని నడెభస్మంబై

ఠీకాకునొందె సీతను

వాకొనజేరంగనెఱచె వైశ్వానరుడున్

గీ. భస్మమొసరినె లంకనీపావకుండు

సీతకడకేగలేదని చెప్పుకొనెడి

చారణలమాటలాలించి సంతనమున

జానకింజూడపావనిజనిముదమున

10. నినునాభాగ్యవశంబున
 కనుగొంటినితల్లి యగ్నికరుణన్ జూడన్
 జనవిభునిచెంతకేగగ
 మనమునకాంక్షింతుననిన మహిజయుప్రీతిన్

11. బలముననీకుసాటి
 గుణభద్రపితృవరులేరు యుక్కునన్
 జలధినిదాటియిప్పగిది
 శత్రుపురంబునుజేరి దుష్టదై
 త్యులబరిమార్చి
 సమ్ముదముతోడనులంకనుగాల్చితీవ మొ
 క్కలమునమెచ్చిచేను
 నినుగాంచినమోదమగున్ మనంబునన్

12. జలనిధిదాటి యివ్విధివెసంజను
 దెంచుటనీకు నదుణా
 కలితుడు నీదుతండ్రియగుగాఁకీ
 దార్జ్యునకొప్పుగాని య
 న్యులవశమేకపీండ
 పురుషోత్తములాధ్యులు రామలక్ష్మణుల్
 దలపగవార్ధిదాటి
 సముదంబునవిప్పురజేరుటెట్లాకో

13. అనిన సమీరసందనుడు
 సర్మిలిసీతకుమ్రెక్కి రక్తియి
 ట్లను భయమొదనేల మహితాత్ముల
 రామపులకాబియంబునన్
 గొనియరుదెంతునిచ్చుటకు
 కోతులు ఋక్షములున్ పరాక్రమం
 బునగొలువంగ నీమదినిబొక్కగనేల
 సహింపుమమ్మరో !

గీ. కలరునుగ్రీవుచెంత లక్షలునుకోట్లు
నర్బదములును శంఖసంఖ్యలను మీరు
ప్రవగవర్కులు శారెల్ల భానునతని
కొలిచివత్తురు దనుజులగూల్పవడిని

శా. ఉగ్రుండోయని శాత్రువుల్బెదర
దివ్యుల్మెచ్చగా నాగ్రహూ
దగ్రుండై దశకందు సైన్యమును
నుద్యద్దీప్తిజెండాడ శౌ
ర్యోగ్రంపశ్శుడు నావెలుంగుచు
సమర్థుల్వానరుల్ గొల్వగా
సుగ్రీవుండరుజెంచుశీఘ్రమున
నీశోకంబుబోకార్పగా

గీ. రామనామాంకితములు విరాజితములు
సర్వశాత్రవసంహారసంభ్రమములు
నైనరాజూత్రములు లంకనావరించి
యెసగజూచెదు తడవులేదిదినిజంబు

మ. వినుమోతల్లి భవత్ప్రియుండునరులన్
వీరత్వమేపారరం
జనదున్నాడి యయోధ్యకేగి
యమితోత్సాహంబునన్ నీవుమ
న్ననసేవింప సుఖాన్వితుండునగు
నానందంబుజేకూర్చు నీ
కనిశంబున్ క్రియ సోగసౌఖ్యముల
దుఃఖావేశముల్వీడుమా

కం॥ అనియూరడించినీతను

హనుమంతుండా మెయాజ్ ననురక్తినిగై

కొని యామీదనరిప్పం

బనుపర్వతమెక్కిదివ్యులభినందింపన్

కం॥ రామునిసన్నిధికింజనగా

మదిదలపోసి తనదుకాయముబెంపన్

ధీమహితుడైన నాతనిబ్రేమంజారణులు

వొగడ భీమజవమునన్

గీ॥ మత్స్యకచ్ఛపనకాహిమందిరమును

సూర్యకలనుగంభీరమై యొప్పుదాని

నతిభయంకరమైనట్టి యర్ణవమును

గాంచి లంఘింపకాంతివిక్రాంతు నైనయ

ఆ.వె. ఉదధిసుత్తరించి యుత్తరపుండెన

జనదలంచి సిద్ధచయమువొగడ

పైకెగసె నరిష్టపర్వతముంభువి

నొదుగకాశ్యనూది యురుజవమున

ఉ. పారములేనియాజలధిపై

జలదంబులడాగుచున్ ద్వరన్

వాఁడిముల్దెసల్జెదర

వారిజమిత్తునివోలెకాంతి వి

స్ఫూరితుడై ప్రభంజన

సుపర్ణులరీతి మనోజవంబునన్

మారుతిసింహనాదములుమన్ననది క్తటముల్వగుల్బగా

ఉ. అంబుధిపైవడింబలుచు
 నాతడొనర్చుచునున్న సింహనా
 దంబులనాలకించి సముదంబుననంగద డాదివానరుల్
 సంబరమొంది వాలములజానుగద్రిప్పుదు
 నెఱచిరిట్లు మో
 దంబునవచ్చు వాయుజుఁడు
 ధాత్రిజజూచిన రీతిదోడెడిన్

హనుమంతుఁడు జాంబవదాది

దానరులతో భాషించుట

అ.వె. జాంబవంతుడంత సంతనముననుబ్బి
 కపులజేరబిలిచి కలతనొంద
 నేల గాలికొడుకు నీక్షించెసీతనుఁ
 గానసేయుసింహగర్జనములు

కతి కృతకృత్యుడుగాడేనియు
 నితడివ్విధిగర్జనముల నింపొదవంగా
 సుతమతి నలరారునొకొ
 క్షితిజన్ పరికించియుండు శ్రేయములొదవన్

అ.వె. చిన్నకొమ్మలూగచిందులుద్రొక్కుచు
 కపులతోకలెత్తి కడుమొదమున
 చేతులెత్తినిలచి చేమొద్దులుమటింప
 సమ్మహేంద్రపర్వతాగ్రమందు

ఉ. వ్రాని-గుహల్ ప్రతిధ్వనులవందురనార్చి
 సమీరజుండు క
 ల్లోలమునైమహేంద్రగిరి
 లొగ్గడిలన్ నిలువంగ వానరుల్
 వాలములన్ గదల్చుచు
 జవంబున పావనిచెంతకేగి గై
 కోలుననంజలింపఁ
 గడుకూరిమనంగదజంబవలతులన్

ఆ.వె. చూచిమొక్కి ప్రేమజొప్పిల
 కపులెల్లదనకుమొక్క సమ్మదమువహించి
 వారితోడజెప్పె వనశక్తీసీతను
 జూచివచ్చితేను శూరులార

కం॥ అంగదునికొగిటునుజేర్చి యనిలజుండు
 నీమహేంద్రాద్రిసమతలమిచటగలదు
 రండుకపులెల్ల వేనుశ్రీరాముసతిని
 కాంచివచ్చితి తత్కథాశ్రవణమువినుడు

కం॥ అనినన్ వానరులెల్లరు
 హనుమంతునిమెచ్చియదట నాసీనులునై
 జనకజనెచ్చటగంటివి వినిపింపుమువీరవర్య
 వేడుకననినక

కం॥ మనమునమోదమునొందుచు
 హనుమంతుడుబరికె మీదుయానతిజలధిన్
 గొనకొనిదాటుచునుండగ
 విసుడొకనగమడ్డువడియె విపులజలధిలో

కం, మైనాకమనెడుయాగిరి
జానుగనాకడ్డవడిన శౌర్యమ్ముననం
భోనిధివదవక్షంబున
నానగముంద్రోయనదియు నతిమధురముగా

గీ. నీకు సాయమొసర్పగానిలచితేను
గౌరవింపుముమిత్రునిగా మహాత్ము
యనిన నాగిరిన్మన్నించి యవలికేగ
నురసయనునాగమాత నేచోద్యమొంద

గీ. వచ్చిననుదినకాంక్షింప వనజనయను
డైన శ్రీరాముకార్యార్థమరుగుచుంటి
విడుపుమని దీనమతిని
నేవేడుకొనిన నాపెయంగీకరింపక నబ్బురమున

గీ॥ తివిరిననుమ్రింగవక్త్రముదెఱుననామె
పెక్కుయోజనములనేను పెరుగునంత
దెఱుదెనంతనాస్యము ననుదినగనామె
ప్రీతి నంగుష్ఠమాత్రశరీరమూని

కం. నేనామెవదనకుహరము
లోనికిజనివెడలివచ్చి తోకేసుడు త
ల్లినీకిచ్చినవరమున
నీనోటంబడితిననిన నివ్వెరవదుచున్
సెలవొసఁగిన నటమీదన్ జలధిన్
సింహికయుననెడితాయాగాహిన్
జలమునప్రహరివధించితి
కలకలభూతములువొగడి గౌరవమీయన్

సీ. ఆపైనిశీధమునందు

లంకాపురంబున కేగ లంకకుఁబుద్ధినన్ను
నదలింపగావనితాకృతిదాలిచి
యెదిరింపనోగించి యింపుమీర
సీతన న్వేషింపశీఘ్రమాలంకలో
రాక్షసగృహము లారామములను
చైత్యంబులందు ప్రాసాదంబు లందున
మహిజనుగానక మదిగలంగి

గీ. కంపమొందుచు కడకశోకావనంబు
నందుసాధ్వసుశీలగుఁ నవనిసుతన్ను
గాంచిరావణుడాదు వాక్యముల
రామురమణియొనగిన ప్రత్తుత్కరమునువింటి

కం. దనుజేశ్వరుడుం దానవవ
నితలులేనట్టివేళ వరవర్ణిని సీ
తనుగాంచి యామెతోడన్
వినయంబునమాటలాడి వేడ్కనెనయగా

కం. శ్రీరాముడిడినముద్రక
నారమణికినేనొసంగ నవనిజప్రితిన్
గౌరవమునదానింగొని
శ్రీరామునిజూచినట్లు సిగ్గుంజెందెన్

ఉ. రామునిమీదిభక్తిని విరాళిని
 దద్దయుశోకమొంది యా
 భూమిజరామలక్ష్మణుల
 భూరిపరాక్రమమెంచుచున్ నిజ
 స్వామి రఘూధ్వహుండలచి
 సంభ్రమమొందుచుగుర్తుగాగ చూ
 డామణిసీయగైకొని
 హుటాహుటిరావణుజూచువేడ్కతోన్

సీ. సుందరమైన యశోకావనంబును
 విఠిచి గర్వంబునవిక్రమించి
 వనపాలకులజంపివైవ విశాచరుల్
 భయమునరావణుపాలికిజని
 నాభుజబలము విన్నాణంబువిన్పింప
 మండిరావణుడు దుర్మతినసురుల
 నెనిమిదివేలు నహీనబలాఢ్యుల
 ననుజంపబంప ఘనాఘనంబు
 వలెగర్జనములుబృహదావధించిన
 మంత్రపుత్రుల వెండి మత్స్యరమున

గీ॥ బంపినన్ మంత్రపుత్రులపటిమమీర
 బట్టిజంపిన సేనాధిపతులు నన్ను
 జంపవచ్చిన వారినిజంపి మరియు
 నక్షయకుమారుజంప భయంబునొంది

కం॥ రావణుడు నింద్రజిత్తును
 ధీమరుదననగ్రసుతుని ధృతిననుబట్టున్
 వావిరిబంపిన నాతడు
 కావరమున నన్నెదిర్చికలనయొనర్చన్

ఉ. వానిమహాస్త్రిశస్త్రములవాడిమి
 నొండుచు నబ్బురంబునన్
 దానవులన్ వధించుచు
 సదాగతివోలెనభంబునందు స్వే
 చ్ఛానియతింజరించుచు
 నిశాచరునెంతయునొవ్వజేయ నా
 పైనరయంబునవిడిచె
 భాసురమౌదుహిణాస్త్రమంతటన్

గీ॥ పరగబ్రహ్మస్త్రమునకట్టుబడిన నన్ను
 ననురులెల్లరుగ్రద్దుచు ననురనాధు
 నన్నిధికిగొనిపోయి న శాత్రవుడగు
 రావణునివైభవముజూచి రాణమీర

గీ. రామసందేశమును వానరప్రభుండు
 నైనసుగ్రీవుసందేశమనురజెప్ప
 రావణుడుమండి ననుజంపరాక్షసులకు
 నాజ్ఞ నొసఁగ విభీషణుడనజెలంగు

కం. దనుజేంద్రుడైన రావణు
 ననుజుడునిట్లనియె దనదునగ్రజాతోడన్
 వినుమన్నా దూతనుజంపనుబాడియె
 రాజనీతిపారీణుడవై

చం. అనినమహాగ్రహంబున
 దురాత్ముడురావణుడంతమీద వం
 చనమనసైన్యమెల్ల ననిజంపినవానరుడైన వీని తో
 కనువడిగాల్చి
 యెల్లరునుగాంచపురంబునద్రిప్పిదోలుడి
 యనిన నిశాచరుల్ హరుసమందుచు
 నవ్విభునాజ్ఞనంతటన్

ఉ. తోకకునిప్పువెట్టి విమతుల్
 దనుజాధములుబ్బి గుంపులై
 పీకపురంబునందు
 సరవిననుద్రిప్పుచునుండ బంధముల్
 దేకువనార్చిచెంపుకొని
 ధీరమతిన్ పరిఘాయుధంబుచే
 నాకరవృత్తి రాక్షసులనచ్చట
 ధీమతిజంపి యేర్పడన్

కం. అలంకానగరంబును
 మాలిమివాలాగ్నిగాల్చి మరియామీదన్
 గాలెడిదోకనువార్ధిని
 నాలోజల్లార్చిసీతయనుమతిగొనగా

గీ. తిరిగిజూనకిసన్నిధి కరిగిసేమ
 మడిగియోదార్చిరాముని కడకుజనగ
 ననుమతినొసంగుమనిన నాజనకతనయ
 రెండునెలలేనుజీవించి యుండుదాన

కం. జనవిభునిదోడిదెమ్మన
 వినయంబున మొక్కి మగిడి విక్రమహున నే
 వననిధినిదాటివచ్చితి
 జనపతికడకేగలెండు నద్గుణమెనయన్

కం. అనినకా తారానందను
 దనుకపులనుజూచి యొక్కహనుమంతుడె లం
 కనుగాల్చిజంపెదనుజుల
 దనుజేంద్రుడుభీతినొడుగ దైత్యాన్వితుడై

సీ. షోణీధరంబుల చూర్ణముగావించు
 మనజాంబవంతునిమహితశక్తి
 దిక్పాలకులనేని ధృతిదాకినోడించు
 నిరుపమానబలుండు నీలుపటిను
 యశ్వినీసుతులైన యసమానవిక్రముల్
 మైందద్వివిదుల సమర్థతయును
 యక్షగంధర్వదేవాసురవర్గము
 నోడింపగల కపులుక్కుమిగుల

గీ. నింకవెనుకాడబనియేమి
 యెల్లరమును లంకకుంజోయి దైతేయులనువధించి
 రావణునిబట్టి కట్టి ధరాతనూబ
 సహితముగ రాముఁడెంతకుజనుటమోలు

కం హనుమంతునివిక్రమమున్
 వినుతింపన్వశమే వేదవేత్తయునగు నా
 వనజాసనునకునేనియు
 కనుగొనకబళించుముజ్జగంబుల వరుసన్

కం. సురమర్దనుడగురావణు
 సురలత్యాశ్చర్యమొందిఁ జూడగకడిమిన్
 పరగవధించిప్రియమ్మున
 ధరణీజనర్పింతు రామధరణీపతికిన్

కం లేవను ధృతి శౌర్యమ్మున
 రావణుడేగాదు దేవరాజే ననుసం
 భావింపదాకెనేనియు
 చేవంజెడియొడుటన్ వచింపనగుగదా

కం. రావణునజంపి సీతా

దేవినిగొనితీవి రామదేవునికడకున్

బావుటయేయుక్తంబని

భావంబునదలచితేను పావనబుద్ధిన్

గీ. అనిన నంగదుమాటలకనుమతించి

కపులుగంతులువేయుచు-కపటమతిని

ధరణిజనుదొంగిలించిన దురితకర్ము

బవరమునజంపదగునను నవసరమున

గీ. నిరుపమానపరాక్రమాన్వితుడు ధీరు

డైనజాంబవంతుడు నిట్టులనియె కపుల

వంకగన్గొని మిమ్ముబవరమునందు

గెలువదివ్యులకేని శక్తియునులేదు.

మ॥ మనతో సీతనుజూచిరండనుచు

సమ్మాన్ముందురాముండు జె

ప్పెనుగానీ దనుజేంద్రునిన్దునిమి

సంప్రీతిన్వడిన్ జూనకిన్

గొనిరండంచువచింపలేదుగద

యోగ్యుల్ రామసౌమిత్తులే

జని యారావణునిన్ వధింపవలయున్

శౌర్యంబుదీపింపగా

కం. జనకజసేమపువార్తను
 జననాధునితోడజెప్పజనవలెనని చె
 ప్పినజాంబవంతుపలుకులు
 వినివానరులెల్లమదిని విస్మయమొదవన్

కం. ధీనిధిరాఘునిజూడం
 బూనిమహేంద్రాద్రివిడిచి పొంకముగా నా
 వానరులునభ్రపథమున
 పూనికజని మధువనంబుపొంతనుడిగ్గన్

ఉ. తేనియలన్ ఫలంబుల
 నతిప్రమదంబునుగూర్చు నామహా
 ఛానవనంబుజేరి
 కపులందరుడయ్యుటజూచి యింగిత
 జ్ఞానియునైనయంగదుడు
 సంభ్రమమొందగనేల మీరలీ
 తేనియలన్ ఫలంబులనుదీకొని
 ద్రాగుడు మెక్కుడి యనన్

వానరులు మధువనంబును పొడొనరించుట

మ. పరమానందమునన్ కపుల్

ఫలములన్ భక్షించుచుం దేనియల్

సరవింగ్రోలుచు కొమ్మలన్

విటుచుచున్ సంతోషముంజెంది జె

చ్చెరగొబ్బిళ్ళుఘటించుచున్

వివశులై చెర్లాటలన్ నవ్వుచున్

పరిహాసోక్తుల జేతులంజఱుచుచున్

భక్తిన్ బలాపించుచున్

గీ. ఒకడుగానముసేయ వేటొకడునవ్వు

నొకడుదుఃఖింప నాడుచునొకడుప్రితి

నొక్కడొక్కనిబడదోయ నుర్విదుమికి

తొడజఱచిమీదికిగురును దొమ్ములాడ

కం॥ కపులెల్లరు మధుమదమున

నపగతవిజ్ఞానులగుచు నామధువనమున్

గుపితమతిబాడొనర్చిన

నపనోదకరుండునగుచు నానమయమునన్

గీ. తరణిజునిమేనమామయౌదధిముఖుడను

బలియుడదిజూచి యావనపాలకుండు

నగుట రౌద్రాకృతిన్ వచ్చి

యగచరులనుముష్టిహాతినొంచి మరిపాదములనుదన్న

1. అనిలజాగద జాంబవంతాదికపులు
దధిముఖుని వానిభటులను దర్పమెనయ
గోళ్ళచేరక్కి పీడింపకోయటంచు
వారుసుగ్రీవుచెంతకు పలసనేగి
2. ధీవినుతుల్ గుణోన్నతులు
దివ్యపరాక్రమతేజితార్కులున్
శ్రీవిమలాంతరంగులు సుశీలురు
రాఘవులకాభజించు ను
గ్రీవునిచెంతజేరి వివరించిరి
మ్రొక్కుచు మోసమయ్యెనీ
సేవకులైనమమ్ము పరిశీలనగావుము తప్పబుండినన్
3. అనినన్ దధిముఖుడిట్లను
నినజునితో మాదుదేహమెల్లనుజెడియెన్
గొనకొనిమముబాధించిరి
యనగాసుగ్రీవుడనియె నాదధిముఖుల్న్
4. కారణమేమి నీతనువుగాయమునై
రుధిరాంబుపూరముల్
ధారలుగాన్రవించు
విదితంబుగజెప్పుము దుర్వినీతులై
వైరమునూని యెవ్వరునవజ్ఞునొనర్చిరి
వారినామముల్
పేరిమిజెప్పెదేని
వడిపిచమడంచెద విక్రమోన్నతిన్

అ.వె. అనినదధిముఖుండు

నర్కాత్మజునకిటులనియె వినుము యంగదాదికపులు
మత్సరమునవచ్చి మధువనంబునతేనె
ద్రావిపండ్లుమెక్కి దన్నిరిమము

మ. హనుమంతుండును జాంబవంతుడును

శౌర్యాస్వీతుడౌ యంగదుం

డును నీలుండు నలుండు .

వెండియుషభుండున్ వానరానీకమున్

తినుదీపండ్లను గ్రోలుదీమధువు

సందేహంబులేకుండ ని

వ్వనమెల్లన్ మనదేసుమీ

యనినధీవర్యుల్ కపుల్ దుర్మతిన్

కం. వనమునచెట్లనువిలుచుచు

ఘనరవములపండ్లుదినుచు గర్వోద్ధతికాం

క్షులేనియలంద్రావిరి

వనమృగములుబాఱి పక్షివర్గముబెదరన్

గీ. మధువుద్రావనిచాడును .

మత్తుగొననివాడు లేడొక్కడేనియు వానరులను

చారిచారింపనేగిన వారలెల్ల

మమ్ముగొట్టిహింసించిరి మహితతేజ

చం. కిలకిలనవ్వుచుం బడుచు
 కేకల వేయుచు కొమ్మలూపుచున్
 జలజలపూలురాల్చుచు
 వెసంబరుగెత్తుచు ముష్టియుద్ధమున్
 సలుపుచు క్రిందమీదగుచు
 చంక్రమణంబులుసేయుచున్ బలే
 ఫలములుమెక్కరండనుచు
 పండ్లికిలించుచు నుండిరచ్చటన్

గి. ఋక్షరజునకు బ్రహ్మమున్నిచ్చినట్టి
 పనమునంజొచ్చి భీతిరవ్వంతయేని
 లేక నంగదుడిట్లుబలియుడననుచు
 మమ్ముమర్ధించి ద్రావునేమధువునిట్లు

కం. అనిజెప్పువేళ నినజుని
 కనుగొనిసౌమిత్రి యితడుగాసింబడగా
 మనమునగుములుచునివ్విధి
 పనటుంబడనేలయనిన వాత్సల్యమతిన్

ఉ. భానుజుడంత రాఘవుల
 భవ్యమనస్కులజూచ్చిమొక్కి న
 మ్మానితకీర్తిశాలి హనుమంతుడు
 సౌధ్వి గుణాగ్రగణ్యయా
 జానకిజూడదానెటిగి
 సమ్మతివచ్చినరీతిదోచు య
 శ్లేసశుభంబు మావనమునందలి
 తేనెలగ్రోలసాధ్యమా

కం. గడువొకమాసంబొసగితి

పుడమిసుతన్ వెదకిరండు పొండని గడిమిన్

గడువేనాడోముగి సెను

కడుకొని వనమిట్లుజెలుపగాఁ దలపోయన్

చం. మహిజనుజూచివచ్చిరని

జూననమందుదలంతునేను ధూ

ర్వహలగువానరోత్తములు

వారలుసీతనుగాంచరేని ని

స్పృహగడు దీనవక్తలును

సిగ్గిలువారలునై క్షమార్హులై

తహతహలాడుమన్ మదిని

తాపమునొందుచు వచ్చిమొక్కరే

కం॥ సీతనుజూడక సంగదుడే

తీరునవచ్చునిట్లుయేతెంచినచో

భీతినివడకుచునుండక

బ్రాతినిమధువనమునెట్లు పాడొనరించున్

గీ. జంగదుడు జాంబవంతుడునధిపులగుచు

నుందురెయ్యెడ హనుమంతుడురవడించి

కార్యసాధకుడగుచు నక్కార్యమందు

జయముసిద్ధించు కలుగునుత్సాహమెంచ

కం. సీతాసేమంబారసి ప్రీతింజనుదెంచె

శత్రుభీకరుడగు న

హ్వాతాత్మజుడుగణింపగ

ప్రీతాత్ముడవగుమునీవు పెలుచనరామా

కం. అనిదధిముఖునికనుంగొని

యినజుండిట్లనియె నీవు నేగిప్రియమునన్

హనుమంతుడాదికపులను

యినజుడురమ్మనియెననుచు నింపునజెపుమా

ఆ. వె. భానుజుండనేను ప్రప్రసవణాద్రిని

దాశరథులగూడిదమక మెసగ

నుండెననుచుజెప్పి

నోగివారిబంపుమాయనిన దధిముఖుండు నాక్షణంబు

ఆ. వె. అంగదాదికపుల యంతికమునకేగి

యంజలించి మిమ్ముయర్కజుండు

దాశరథులగూడి దాప్రప్రసవణగిరి

నుండిబిలువనంపె నుత్సుకమున

చే. అనవిని యంగదుండు

కపులందరగన్గొని శూరులార ధి

వినుతుడు సూర్యనందనుడు

వేగమరమ్మనివార్తనంపె - నీ

తనుపరికించివచ్చిన విధంబు

నెఱింగినరీతిదోచు - రం

జననికభావికార్యము

ప్రసన్నతనెవ్విధిజేయగాదగున్

కం. మీనిర్ణయముంజెలుపుడు
భానుజుడాదాశరధులపజ్జవసింపం
గానయగారమునంజన
మానితమగుగాదెయనిన మర్కటులెల్లన్

కం. యువరా జాసుగ్రీవుని
నవిధంబునకేగుటొప్పు సత్వరమనిసన్
జవమున నాకాశమునకు
ప్రవిమలమతినుద్గమించి ప్లవగులుదీ ప్తిన

కం. హనుమంతునిముందిడుకొని
యనుపమవిక్రములునైన యగచరులంతన్
జనిసుగ్రీవునిచెంతను
వినమితులైమహికిడిగి వేడుకమొక్కన్

కం. అనిలజుడు రామచంద్రుని కనుగొని
యానందబాష్పకణములు నెడలన్
నిసయమున నంజలించుచు
వినమితగాత్రుండునగుచు వెసనిట్లనియెన్

గీ. చూచితినిసీతనోరామ
శోకవివశయగుచు గమనింప నీవిరహంబువలన
దీప్తిదటిగిక్కళాంగియై దీనమతిని
శాపణుపురంబునందుండ రిమణనేను

౧౧. పరమపత్రివతామణి
 శుభ్రవత ధీరయు నేకవేణీయై
 ధరశయనించుచున్
 విరహతాపమునన్ నినునెంచుచున్ నిరం
 తరమునురామరామయని
 ధ్యానముసేయుచు - రావణుండుని
 స్థూరమగుహీనభాషణల
 స్రుక్కబడన్ వెఱిపింప రాఘవా.

హనుమంతుడు రామునకు సీతవిధమును జెప్పట

౧౨. అనిహనుమంతుడుబలికిన
 ననిలజువాక్యములుమదికి నానందముగూ
 ర్పను రామలక్ష్మణులబ్రయ
 మునమెచ్చిరివాయునుతుని ముదితమనస్కున్

౧౩. సీతనుజూచివచ్చితనిచెప్పిన
 మారుతివంకజూచి వి
 ఖ్యాతుడురాముగిట్లను
 దయామయవాయుకుమార ధీమతిన్
 సీతను నామనోహరిని
 శీలగుణాన్విత నెందుజూచితే
 రీతినినెట్లుబుండె వివరింపుము
 - జెచ్చెర నాలకించెదన్

చం॥ అనినమరుత్సుకుండు

సుగుణాత్మునిరామునిమెచ్చి మొక్కి యి

ట్లనె కరుణాంతరంగ

జలజాక్షవచించెద సర్వమేసుశ్ర

ద్దనువిమమోమహాత్మ సముదంబున

భానుజనాజ్ఞ సాధ్వీయా

జనకజచూడగోరి

వరుసంగపుల్లెల్లరు వెంటనంటగా

కం. కాననముల శైలంబుల

మానితమగుగుహలవెదకి మఱియామీదన్

పూనిక ముందునకుంజన

గానంబుడెజమునిదెసను కడలిమహాత్మా

గీ. దక్షిణసముద్రమునుజూచి

దైన్యమొంది కపులుభయపడి మేనులుంగంపమొంది

యొదుగ సంపాదియనువిహగోత్తముండు

నమలగుణుడు జటాయువుకగ్రజుండు

కం॥ తనతమ్ముడగుజటాయువు

ననిరావణుచేతదెగుట నాలించిభయం

బును శోకము క్రోధంబును

మనమునముప్పిరిగొనంగ - మనికితవడుచున్

ఉ. రావణపాలితంబురరాజురంబునకీడునైన సు

శ్రీవిలసత్ప్రభానిలయ

సేవ్యము రాక్షసరక్షితంబు శో

భావహమున్ మనోజ్ఞము

తుభాకరమైదగు లంకకేగు నా

త్రోవమజూప వానరులు తొక్కటముంబడ పార్థిదాటగా

కం॥ శత మోజనవిస్తీర్ణంబతిగంభీరంబునైన
నంబుధి నీయా
నతిదాటబూని తార్ద్యనిగతిగగనంబున
తునెగసి కడువడినేగన్

గీ॥ వార్ధి మైనాకమనెడిపర్వతమునన్ను
దాకినందోచి నాగమాతయగుసురశ
నన్నభక్షింపగా వదనముజెఱచిన
దానియుదరంబుజొచ్చి చోద్యమునవెడలి

గీ॥ మరలనింగికి నెగసి నమ్మతినివోవ
సింహికయను ఛాయాగ్రాహి చెంతకునను
పట్టిలాగిన దానినేర్పడవధించి
గగనపథముననేగి మర్గమమునైన

కం. లంకానగరముగాంచివి
శంకటముననేగువేళ సాహసవృత్తిన్
లంక స్త్రీయాకృతినను
జంకింపగ దానిగెలిచి సామర్థ్యమునన్

కం॥ ప్రీతిపురంబునుజొచ్చి పునీతను
భూజాత సీత నిరుపమసుగుణా
న్వీతను పుణ్యస్థీతను
బాతిగనాలంకయందు పటిమవెడకుచున్

చం. దనుజులసౌధముల్దిరిగి
దానవనాధుగృహంబుజూచి రం
జనపురమెల్ల నేవెదకి
జూనకినెచ్చటగానలేక వం
తనుగుడిగోపురంబులను
దక్కుగలట్టిసలంబులందు మ
నన్నమఱియొక్కమారు
నదనంబుగదానవులిండ్లజూతితిన్

గీ॥ రావణాధీనమగు యశోకావనమున
రాక్షసస్త్రీలననుమ ప్రతిక్షణంబు
యుగముగానెంచి దుర్ధశబౌగులు నీదు
సతినెదర్పించి మోదమున్నతివహింప

కం. రావణుడానమయంబున
వావితీసతులెల్ల గొలువవచ్చి మహాజన్
రీవినిగన్గొని సౌఖ్యములీవేయనిబలుక
సీతయెంతయుభీతిన్

కం. కరమునతృణమొకదానిన్
సరగునగొనిబలికెనిట్లు సాధ్వని నన్నీ
కరణిన్ రట్టుంబెట్టుగ
సురమర్దనదగునెనీకు శూరుడవౌరా

కం॥ పతిచెంతలేనివేళన్
సతినబలన్దొంగిలించి సాహసమున ని
గ్గతినీయింటికిదెచ్చితి
పతియెఱిగిన నీదుమేనప్రాణములున్నే

కం. అనిపలువిధముల

నిందించినరావణుడంతమీద సిగ్గునేగన్

జనకజకున్ వినిపించితి

జనవరసిచెప్పినట్టి సందేశంబున్

కం. వినిపించి యాయశోకావనమున

వృక్షములవిలువ వనపాలకులె

ల్లనునాపైనేతెంచిన

దనుజాధిపుడడల వారిడగదునుమాడన్

సీ. అనురేంద్రుడవ్వార్తనాలించి

ననుజంపవీరుల నెనిమిది వేలసంఖ్య

నడుపగా నేజంపినన్

మంత్రిశుతన ప్రకమునుబంపించిన కడగిదునుమ

సేనాధిపతులజెచ్చెరబంపినవధింప

నక్షయడనుపుత్రునంతమీద

బంధింపనురవడిబంపిన దునుమాడ

నామీదరావణుడగ్రనుతుని

గీ. మేఘసాదునిబంపిన మిక్కుటమగు

యశ్రుములనన్నునొప్పించి యాదరమగు

బ్రహ్మశరణ. నబంధించి

రాక్షసేంద్రుకడకుగొనిపోవగా భయంకరుడునగుచు

కం. నావిధమున్ బ్రశ్నింపగ

పావనిననిరామునాజ్ఞ పావనియగునీ

తావనజాక్షినివెదకగ

నేవచ్చితి ననుచు నతనినిందింపంగన్

కం. ననుజంపగదనభటులకు
 సనుమతినిడరావణునకుననుజుండును ధ
 ర్మనిరూఢినెసగు శూరుడు
 ఘనుడువిభీషణుడు నంతకరుణాన్వితుడై

కం॥ దూతనుజంపుటదగునే
 నీతివిదుల్ నిన్ను పుడమినిందింపరొకో
 పాతకముగాన నీవీ
 దూతనుజంపింపవలదు దోషియువై నన్

చం. అనినభంకరాకృతి
 నహంకృతినొప్పెడిరావణుండు యి
 వ్వనచరుతోకగాల్చి
 బలవంతమునన్ మెడబట్టిగెంటుడి
 యనిన నిశాచరుల్ వడినినంబరముల్
 గొనిజెచ్చిజుట్టి నూ
 నెనునధికంబుగాదడిపి
 నిక్కుచుతోకనుగాల్చి గుంపులై

గీ॥ పురమునందెల్లద్రిప్పి
 డప్పులునుమ్రోగ వీదురామునిదూత వేవేగవచ్చి
 దనుజులనుజంపి విక్రమోద్ధతిజరింప
 వాలముదహించినార మివ్వరుసన్నుచు

కం. పలువిధములననుగొట్టుచు
 లలనటునెగతాళిజేయ లంకాపురమం
 దలయకద్రిప్పిన పురముంగలయంగా
 మరలజూచి కడుభీమముగా

ఉ. కట్టిన కట్టుతెంచుకొని
 గ్రక్కుననావెనువెంటనవ్వుచుం
 దిట్టుచువచ్చురక్కసుల
 దిగ్గనజంపి పురంబుగాల్చుతే
 నెట్టనమానసంబునగణించి
 హుటాహుటి నింటినింటికిన్
 కట్టడినిప్పువెట్టి దిమకంబున
 రెండవయగ్నియోయనన్

చం. వెలుగుననొప్పునన్నుగని
 వేదనరాక్షసకాంతలంత కే
 కలనుభయంబునన్ బ్రమసి
 గంతులువేయుచు చంటిబిడ్డలన్
 కలతవడంగనెత్తుకొని
 కాలెడియాగృహపంక్తితోడ చు
 క్కలవలెక్రిందవాలిపరగన్
 మరణించుచు రావణాధమున్

కం॥ విరసొక్తులదూషింపగ
 సరగునసౌధములగాల్చి సద్గుణుని ధీ
 వరుడువిభీషణుసదనము
 పరికింపగవిడిచి నైత్యపతివగనొందన్

కం॥ అపైనావాలంబు
 నకూపారమునందువసుంచికొడిగట్టిన యా
 దీపమునారెప్పిదిరీతిన్
 ప్రాపునజల్లార్చినీదుపత్నికుశలమున్

అ.వె. ఎఱుగగోరి మగిడి యింతినన్నిచేకేగి
 యా పెసేనుమరసి యంతమీద
 నిన్నుజూడగోరి నీచెంతకీరీతి
 వచ్చితేను పుడువనజనయన

కలి. నీమగువనీకుగుర్తుగ
 ప్రేమకొంపించినట్టి శ్రేష్ఠంబగుచూ
 డామణియైకైకొనుమో
 రామాయని యనిలజుండు రహీనర్పింపన్.

ఉ. రాముడు వాయుజుండొసగు
 రత్నముగైకొని మోసపోతి నో
 భూమిజయంచుదుఃఖమున
 భూమినివ్రాలిన లక్ష్మణుండునా
 రామునిలేవదీసి మధురంబగుజూటలనూరడించి యో
 స్వామివిచారమేల సురశాత్రపునొంచి
 సురల్నుతింపగ

అ.వె. భార్గతోడగూడి భక్తినేసేవింప
 నొగినయోధ్యకేగి యుత్సాహమున
 పౌరులెల్లగొలువ సట్టాభిషిక్తుడై
 మహిసుఖం చెదీవు మానతముగ

గీ. రావణునిపుత్రమంత్రపురస్సరమున
 ప్రీతిగునుమాడి కీర్తినార్జింపగలవు
 కలడునీయాజ్ఞనడువలక్ష్మణుడు
 సూర్యునిదనుడు కపుల్దనవెంటనడువతీవి

కం. అనిన రాఘవుడంగడు
హనుమంతునిజాంబవంతు నర్కతనయునిం
గనుగొనియిట్లనె సీతకు
జనకమహారాజు పెండ్లిసమయంబందున్

కం. ప్రేమనొసంగెను నీనూ
డామణినిదిజూడంక తూవివశుడనై
భూమిజబాసినవిరహము
నామడపిడించె వేదనారూపమునన్

కం॥ అనిమఃబొగులుచురాముడు
హనుమంతునిజూచియిట్లులనె కపివర్యా
జనకజయభిమతమేమీ
ననుగూరిచియేమిదలచు సర్వలిజెపుమా

చం. అనిలతనూజసీతవిధమారసివచ్చితివీపుగాన నా
వనితవిధంబుయేమనిన
వాయుతనూజుడురాముతోడయి
ట్లనునరవిందనేత్ర సుగుణాత్మ
పతివ్రత పావనాంగియౌ
జనకజ లంకయందుదనుజాంగన
లెంతయునొప్పజేయగా

కం. రామా! రామా! యనినీ
నామస్మరణంబుజేయు నన్నిలాపన్
రాముడు లక్ష్మణుతోడన్
ధీమణినగుడెందులకెడగు శ్రీరామమూర్తి

కం. అదుఃఖించుచు నాతో

వినుమో శ్రీరామ వెనుకన్పతాంతము జె

ప్పెను చిత్రకూటపర్వత

మునజానకియంకమందు మోగినిద్రింపన్

గీ. ఆసమయమందు నొకకాకియగుచెంచి

యవనిజకుచంబులనుగీటి యంతబోక

మరలమరలబాధింపగ

మండినీపు దర్భనొకదానిబ్రహ్మమంత్రములచేత

మ॥ అభిమంతించి రయమ్మునన్

విడువగా సయ్యస్త్రమా వాయసం

బుభయంబందుచుబాట వెంటబడి

యంభాధిన్ వెసంజొచ్చినన్

నభమందేగిన నింద్రలోకమునకెన్నన్ జేరబోసీక నా

రభటిన్జంపగనుద్యమించిన విచారంబూనినీచెంతకున్

కం. అరుదెంచికాపుమని నీ చరణంబులవ్రాల దానిజంపక కరుణా

భరణా దక్షిణనయనము

పొరిగొని దయ కాకివిడిచిపుచ్చవె రామా

గీ. దురితకర్ములు నీసతిన్దొంగిలించి

నట్టిరావణునున్నింప నర్హమగునె

పక్షులందల్పమగు కాకిపైనకినుక

విడిచితీపుబ్రహ్మస్త్రము విమలతేజ

మ. పురుషశ్రేష్ఠుడు సద్గుణాభరణుడున్

పుణ్యండు శూరుండు ధీ

వరుడున్ లక్ష్మణుడగ్రజాజ్ఞగొనిఁ

దావధ్యుల్ దురాచారులున్

కరుణాహినులునై ॥ రక్కసుల

జక్కడంగరాడేల దుస్తరమౌ భర్తృవియోగ

మేకరణినెంచన్ బాయదున్ హావిధీ!

కం॥ అనిదుఃఖీగాచుచుజనకజ
నిను లక్ష్మణు నర్కతనయు నీతివిదుండె
ఘనుజాంబవతు నంగదు
వినయంబుననడిగె గౌరవిందుచు రామా!

కం దనుజాంగనలు నిరంతర
మునుబెదరింపంగ దుఃఖమునకురరిపెన్
మనమునబొగులుచు నెంతయు
ఫనటూబడ నూరడించివాత్సల్యమతిన్

కం॥ జననీనాపీ పెక్కిన
నినుగొనిచనిదేర్చువాడ నీసియుచెతన్
ననునమ్మెదేనిరమ్మన
జనకజయిట్లనియె నీదుశౌర్యమెఱుగుదున్

కం॥ పరపురుషునంటదగునే
పరికింపగసాధ్యయైనపడతి కపింద్రా!
పరవశమునచూర్చిలనను
దురితాత్ముడు రావణుడుతోకొనివచ్చెన్

ఉ. రామునిదక్కనన్యుని సురప్రభునై ననుదాక నేను నా
నీచుముయిట్టిదొట గమనింపుమునాస్థి
రామలక్ష్మణుల్
ధీమహితుల్ గణింపనరుదెంచి
దురాత్ములరూపుమాపి నా
బాచులదీర్చగావలయు
భావిసుఖంబగునట్టులేనియున్

గీ. దాశరథులు సుగ్రీవుడు దక్కుగలుగు
కపులునీతోడగూడి సంగ్రామమందు
నిలువగెలువశంబొకో
నిర్జగాదినాధునకునైన వేలవిన్నదననింక

గీ. గాలికి దార్జ్యనకు నీకుగాకనొరుల
కలవియేశతయోజనాయతమునై న.
వారిధిన్ దాటి లంకకువాసిమీర
వచ్చుటనుదాశరథులింకవచ్చుటెట్లు

మ. అనికన్నీటను మోముదాఁదడపుచున్
హాయంచు దుఃఖించు నె
గననూరార్చుచునిటులంటి వినుమోకంజాక్షి శేనేగిన
జనులొరాఘవులన్ దయాకరుల నాశ్వాసింపగానిన్ను జ
య్యనదోడ్తెచ్చెద నంసభాగమున దివ్యానీకమగ్నింపగన్

కం. ఉత్తమవీరునిదూతగ
పుత్తెంతురెయ్యెవ్వరేని పొలకీ ధీరో
దాత్తు సవిక్రములగు కపి
సత్తమిలున్నారయట నసంఖ్యాకఃకుగా

కం. ఏపనియందుత్సాహము
జూపుట లేదావిభుండు శోకించుచు దా
నీపైమమతన్పడతీ
వాపోవున్ లక్ష్మణుండు వంతదపింపన్

ఉ. వచ్చునిజంబురాముడు
జనంబునలంకకు పానరోత్తముల్
మచ్చికవెంటనంటగ
సమర్థములైనరఘూవ్యహస్తముల్
జెచ్చెరలంకనిండి పరిశీలనభస్మమొనర్చ మౌనులున్
మెచ్చగ రావణాధముని
మేకొనిజుంపు శమింపుచుమ్మరో

కం. నినునాభాగ్ధవశంబున
కనుగొంటినిదుఃఖమొందగాఁ దగునేనీ
కనుపమమగుశౌఖ్య బులు
వినుమమ్మాగులుగుఁ దొలగుపరహామువగయున్

కం. శంకారేశములేదిక

లగకనుడుం యింత రామలక్ష్మణులరయాన్

లంకీశుడుమరణి మను

సంకటములుపీడిపోవు నత్యముతల్లి!

ఉ. వానరపుంగవుండు గుణవతుడు

శౌర్యరసాన్వితుండు వి

భ్రాతృరీతుడన్ దివిజనన్నుతుడున్ కపిరాజునై యా

గ్రీనిధిభానుజుండు గణాధిపతి వానరసేనతోడ లం

కానగరంబుజొచ్చి దమకంబున శత్రులజంపునమ్మరో

గీ. లంగదుడు జాంబవంతుడు నర్కజాడును

ముప్పురేజులు దనుజుల మోహరించి

జంప నీడు నలుడును శిరభుడనెడు

పీరులున్నారకపులందు విన ముతల్లి!

ఆ.వె. మఱియనేకకోట్ల మర్కటసైన్యము

రామచంద్రునాజ్ఞ రక్కసులను

నూచముటుగాగ నొగివధింతురుమీద

కలడునీసుతుండుగాడ్చుపట్టి

కం. నేనుంటిరామ నానతి

దానపులంబంపి నమ్ముదమగూర్పంగా నేనీపుత్రుడనమ్మా

నానేర్చుంబలముదెలిసెనా భయమేలా

చం. అడలకుమమ్మ రాముడురయంబున

రక్కసులన్ వధించి యే

ర్షడనినుఁ దానయోధ్యకమరంగొనిపోయి హితాప్తవర్గమల్

గడుకొనిభక్తితోగొలుపగా నిజరాజ్యమునందునిచ్చి నీ

యిదుమలదీర్చు సౌఖ్యములనెంతయు తామరతంపరై దగ్గ

మ. అనివెదేపిని నీమనోహరిని నిట్లానక్తి నోదార్చి రం

జననీకాంతననుజ్ఞవచ్చితిని నాచందంబునర్వంబు ధీ

రనిశ్శిష్యితి నంచువాయుజుడు శ్రీరామున్ బ్రశంసించె మె

చ్చెనునమ్మారుతినిన్ రఘూధ్వహుడువాసిన్

కొగిలిన్ జేర్చుచున్

గీ. కాశ్చ నిష్పిధి సుందరకాండకథను
మునులకుంజె ప్పె సూతుడు మోదమెనయ
నంబికానాథ పృథ్వుజయా మహేశ
విశ్వనాథ దయామయ వేదవేద్య

అస్మాకాంతము

చం. అనుపమవైభవోన్నత మహాత్మక సూర్యశశాంకవహ్నిలో
 చన రజతాద్రివాస మునిసన్నత ధీరగుణాగ్రగణ్య స
 జ్జనహృదయప్రమోదకర శంకర పాపభయంకరా యశో
 ధన పరమాత్మ శూలధర ధర్మనియామక పిశ్వనాయకా

మాలిని :— నిదుపమగుణతేజా నిత్యసత్యప్రకాశా
పరిగణితవికాసా భక్తహృత్పద్మజాసా
పురహరయభినీతా భుక్తిముక్తిప్రదాతా
దురితవిచయహారి దుష్టదైత్యప్రహారి

కం. హర శంభో పరమేశ్వర
పరమానందస్వరూప భగ్గ గిరీశా
పరమాత్మ పార్వతీప్రియ
స్మరహర మృత్యుంజయేశ మధిరనివాసా!

గద్య. ఇది శ్రీమద్భరద్వాజసగోత్రుడును పరమేశ్వరశాస్త్రి
 తుడునగు అవధానులపురుషోత్తమశర్మ ప్రణీ
 త. భాగ్యపురుషోత్తమరామాయణంబున సుందరకాండము.